

Erhvervsudvikling

- strategi, styrker og statistik

Aarhus Kommune

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

2020

Indhold:

Forord	s.	4
Kapitel 1. Det nationale perspektiv– strategi for erhvervsfremme og midtjyske styrkepositioner	s.	6
Kapitel 2. Aarhus Kommune: Strategi, styrker, udfordringer og initiativer	s.	10
Kapitel 3. Aarhus Kommune: Erhvervsudvikling i tal	s.	30
Kapitel 4. Lokal og specialiseret vejledning i Aarhus Kommune	s.	64
Kapitel 5. Kommunetyper og kommunernes befolkningsudvikling	s.	68
Kapitel 6. Kommunale iværksætterinitiativer i lyset af den nationale strategi for erhvervsfremme	s.	73
Bilag 1.	s.	96
Appendix	s.	148

Erhvervsudvikling i Aarhus

– strategi, styrker og statistik

Forord

Velkommen til første udgave af kommunerapporter om erhvervsudvikling i Midtjylland.

Erhvervshusene har ifølge lov om erhvervsfremme til formål at fungere som tværkommunale kompetencecentre om virksomhedsdrift og -udvikling. Erhvervshusene skal desuden gøre specialiseret erhvervsservice tilgængeligt for alle virksomheder, fungere som fysiske knudepunkter for bl.a. højtspecialiserede ydelser i staten samt bidrage til strategien og prioriteringen af midler fra Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse for at underbygge den lokale forankring. En forudsætning for at tilgodese disse formål er et indgående kendskab til det midtjyske erhvervslivs styrker og svagheder såvel som muligheder og udfordringer. Der er derfor behov for faktabaseret viden på kommuneniveau, idet der er store forskelle og mangfoldighed mellem de 19 midtjyske kommuner.

Kommunerapporterne har også som formål at synliggøre de enkelte kommuners erhvervsstrategier, erhvervspolitiske indsatsområder og konkrete initiativer. For denne del af kommunerapporterne er vi særligt taknemmelige for input fra kommunerne. Denne videndeling skaber grundlag for inspiration på tværs af

kommunerne med henblik på udviklingen af kommunale erhvervsstrategier og erhvervspolitiske initiativer. Videndelingen medvirker ideelt også til at synliggøre og understøtte potentielle partnerskaber og samarbejdsprojekter mellem erhvervsfremmeaktører på tværs af de midtjyske kommuner, herunder med henblik på efterfølgende ansøgning om projektmidler fra Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse mv.

Endelig har kommunerapporterne til formål at understøtte og udbygge sammenhængen mellem på den ene side kommunernes og deres lokale virksomheders behov i forhold til muligheder og udfordringer på erhvervsfremmeområdet og på den anden side erhvervshusets specialiserede ydelser om virksomhedsdrift og -udvikling. Rapporterne vil tillige give et solidt grundlag for kommunernes og erhvervshusets fælles indsats i forhold til arbejdet med lokale/regionale styrkepositioner og drivkræfter for vækst. Begge formål forudsætter en viden om kommunernes erhvervsudvikling, der går videre end blot figurer og tabeller.

Dette er første udgave af kommunerapporter. Det er vigtigt for os, at vi med rapporterne bidrager til en øget dialog på tværs af kommunerne samt mellem kommunerne og erhvervshuset, da rapportens indhold skal afspejle de aktuelle lokale og tværkommunale behov. Der er givetvis meget, som kan forbedres og vi er derfor taknemmelige for forslag til forbedrin-

ger og ændringer til fremtidige rapporter samt eventuelle specialanalyser. Vi ser frem til en god dialog om form og indhold for kommende kommunerapporter. Planen er en årlig udgave, som efter behov enten kan være en opdateret eller mere gennemrevideret udgave.

Vores vurdering med hensyn til coronakrisen og kommunerapporterne er, at det ikke medfører afgørende indflydelse på indholdet, da vi formoder, at coronakrisen ikke ændrer kommunernes fokus på arbejdskraft, infrastruktur, myndighedsbetjening, iværksætteri, digitalisering, grøn omstilling, internationalisering osv. Fokus vil formentlig som konsekvens af det ændrede erhvervsklima blive suppleret med nogle (forhåbentlige kortsigtede) coronaorienterede initiativer. Næste års kommunerapporter vil kunne suppleres med eventuelle coronaorienterede initiativer. Det er desuden vores vurdering, at vi på baggrund af den kommenterede statistiske beskrivelse af kommunerne i de aktuelle kommunerapporter får en god baseline-beskrivelse af kommunerne. Det vil for kommende års kommunerapporter være relativt enkelt at opdatere den statistiske del med ultimo tal for 2020 og på den måde få belyst de kortsigtede erhvervsmæssige konsekvenser af coronakrisen. ■

God læselyst
Bestyrelsesformand, Søren Olesen
Direktør, Erik Krarup

Det nationale perspektiv

Kapitel 1. – strategi for erhvervsfremme og midtjyske styrkepositioner

Strategi for erhvervsfremme i

Danmark 2020-2023 og klynge-organisationer

Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse (DEB) har sat retningen og rammerne for de kommende års decentrale erhvervsfremmeindsats med godkendelse af erhvervsfremmestrategi 2020-2023. Det konkrete indhold/fokus består af drivkræfter for vækst og udvikling i hele landet, regionale drivkræfter for vækst og udvikling samt danske styrkepositioner og fremtidens klynger. Missionen for DEB er at styrke virksomhedernes produktivitet, konkurrenceevne og internationalisering gennem en effektiv, sammenhængende og lokalt forankret erhvervs- og turismeindsats med udgangspunkt i virksomhedernes behov, muligheder og udfordringer i alle dele af Danmark.

Tværgående drivkræfter

Som tværgående drivkræfter for vækst og udvikling i hele landet har DEB prioriteret:

- Kvalificeret arbejdskraft og social inklusion
 - o Virksomhedernes adgang til kvalificeret arbejdskraft skal styrkes ved at uddanne og efteruddanne flere med relevante kvalifikationer, tiltrække og fastholde højt kvalificeret udenlandsk arbejdskraft og øge virksomhedernes sociale inklusion
- Iværksætteri
 - o Flere iværksættere skal lykkes og de nye virksomheders udvikling og skalering skal øges, blandt andet ved at styrke iværksætttermiljøerne i hele landet
- Grøn omstilling og cirkulær økonomi
 - o Flere virksomheder skal omstille sig til at drive deres forretning på grønnere og mere bæredygtige måder, og udvikling og eksport af grønne og cirkulære løsninger skal styrkes
- Innovation
 - o Flere virksomheder skal udvikle nye produkter og services via styrket innovationskultur og -kapacitet og en konsolideret

klyngeindsats, og vækstpotentialet i dansk turisme skal indfries

- Digital omstilling og automatisering
 - o Virksomhedernes digitale niveau og sikkerhed samt brug af automatiserede løsninger og robotter skal styrkes
- Internationalisering
 - o Virksomhedernes internationalisering skal øges gennem øget internationalt samarbejde, evne til at håndtere global usikkerhed og styrket parathed til omstilling og eksport

Styrkepositioner og klynger

DEB har udpeget 13 erhvervs- og teknologiområder, herunder 11 styrkepositioner og to spirende områder. En erhvervsmæssig styrkeposition kendetegnes ved, at danske virksomheder og videnmiljøer er blandt de bedste på deres felt, og at den økonomiske aktivitet har national betydning med høj international konkurrencekraft. DEB har valgt at fokusere på styrkepositioner inden for brede erhvervs- og teknologiområder, der hænger sammen på tværs af landet, da det understøtter samarbejde med basis i beslægtede behov blandt virksomhederne. Med den nationale klyngeindsats er det hensigten at udvikle de styrker og potentialer, der findes blandt virksomheder og videninstitutioner, både lokalt, regionalt og nationalt.

I fællesskab støtter Uddannelses- og Forskningsministeriet (UFM) og DEB de prioriterede styrkepositioner gennem danske klynger for viden og erhverv i perioden 2021-2024 gennem klyngeprogrammet Innovationskraft. Turisme er udpeget som styrkeposition, men de offentlige tværkommunale destinationsselskaber og nationale turismeselskaber træder i stedet for en klyngeindsats.

Styrkepositionen turisme støttes på anden vis. Der vil være mulighed for, at enkelte ikke-prioriterede spirende klynger kan opnå støtte. Formålet med programmet er at styrke innovationskraften inden for Danmarks stærkeste og mest lovende erhvervs- og teknologiområder. Det skal ske gennem samarbejde og videnoverførsel mellem virksomheder, videninstitutioner og andre aktører, herunder i samarbejde med

de tværkommunale erhvervshuse. Erhvervshus Midtjylland stiller sig meget positivt over for et sådant samarbejde, som fx at være fysisk kontaktpunkt for udvalgte klyngeorganisationer. Erhvervshus Midtjylland ser frem til en tæt dialog og involvering af klyngeorganisationerne med henblik på at dække de midtjyske virksomheders behov med de ydelser, der er tilgængelige i klyngeorganisationerne. Jf. i øvrigt Erhvervshus Midtjyllands strategi. Læs strategien [her](#).

Styrkepositioner - der i næste års kommune-rapport vil være suppleret med oplysninger på alle tilknyttede nationale klyngeorganisationer, herunder med kontaktoplysninger i Midtjylland:

- Miljøteknologi
- Energiteknologi
- Fødevarer og bioressourcer
- Maritime erhverv og logistik
- Life science og velfærdsteknologi
- Byggeri og anlæg
- Design, mode og møbler
- Avanceret produktion
- Digitale teknologier
- Finans og fintech
- Turisme - Turisme er ikke organiseret med nationale klyngeorganisationer, men i stedet gennem tværkommunale destinationsorganisationer. De midtjyske turismedestinationsorganisationer er Destination Limfjorden (Skive, Struer, Morsø), Destination Nordvestkysten (Holstebro, Lemvig, Thisted, Jammerbugt, Hjørring), Destination Vesterhavet (Ringkøbing-Skjern, Varde), Turist-samarbejdet Kystlandet (Odder, Hedensted og Horsens), VisitAarhus (Aarhus, Favrskov, Norddjurs, Randers, Silkeborg, Skanderborg, Syddjurs, Viborg), VisitHerning (Ikast-Brandeborg, Herning), VisitSamsø (Samsø)

Spirende områder

Spirende områder er prioriteret ud fra store og skalerbare potentialer, hvor vækstudsigten for virksomhederne er meget lovende set i lyset af makrotendenser, globale markeders udvikling og styrken i dansk viden og forskning på området. Alle relevante spirende områder kan ikke identificeres entydigt i en strategiproces. Der vil gennem en åben konkurrence kunne blive identificeret yderligere et mindre antal spirende områder i tråd med ovenfor nævnte prioriteringskriterier.

Spirende områder:

- Robot- og droneteknologi
- Animation, spil og film

Udover de i den nationale strategi udpegede spirende områder kan der peges på følgende midtjyske potentielt spirende områder:

- Forsvars-, rum- og sikkerhedsteknologi
- Lydteknologi

Midtjyske erhvervsområder og indsatsområder

I Erhvervsfremme i Danmark 2020-2023 er de midtjyske betydende erhvervsområder og prioriterede indsatsområder gengivet. Midtjylland kendetegnes ved følgende stærke og større erhvervsområder: fødevarer og bioressourcer, avanceret produktion, energi- og miljøteknologi (herunder vandteknologi), IT (digitale teknologier), transport og logistik, finans, design, mode og møbler, byggeri, rådgivning og turisme (herunder erhvervsturisme). Dertil kommer flere af erhvervsområderne, der vokser i det midtjyske: lyd, animation, spil og film samt life science og velfærdsteknologi (herunder sundhedsinnovation).

Den aktuelle højkonjunktur har bevirket en generel mangel på kvalificeret arbejdskraft. Manglen på kvalificeret arbejdskraft og mindre erfaring med samarbejde med videninstitutioner har bl.a. betydet en langsommere digital omstilling i dele af det midtjyske erhvervsliv.

I Midtjylland tager vækst- og erhvervsudviklingsindsatsen udgangspunkt i erhvervsstyrkerne. På tværs heraf prioriterer Midtjylland bl.a. erhvervsfremmeinitiativer rettet mod mere kvalificeret arbejdskraft, flere og større iværksætter- og innovationsmiljøer, udnyttelse af potentialet for virksomheder i relation til grøn omstilling og cirkulær økonomi, digitalisering og automatisering, samt forløsning af eksportpotentialet hos SMV'ere.

Udmøntningsplan 2020 for Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse

DEB gav i 2019 tilskud til 50 projekter, som gennemfører deres erhvervsfremmeaktiviteter helt eller delvis i Midtjylland. I alt har projekterne fået 174 mio. til aktiviteter, som gennemføres i Midtjylland i perioden 2020-2022.

Udmøntningsplan 2020 nationalt på i alt 622,7 mio. (tillægsbevillinger, evaluering og overdisponering fra 2019 fremgår ikke nedenfor), som den blev besluttet på DEB-bestyrelsesmødet i maj 2020:

- COVID-19-tillægsbevillinger: 93 mio. – midlerne vil gå til projekter inden for de forskellige prioriterede tværgående drivkræfter/indsatsområder som fx iværksætteri og internationalisering
- Kvalificeret arbejdskraft og social inklusion: 103,1 mio.
- Iværksætteri: 25,8 mio.
- Grøn omstilling og cirkulær økonomi: 113,2 mio
- Innovation (klynger): 65,0 mio.
- Digitalisering og automatisering: 89 mio.
- Internationalisering: 9,5 mio.
- Pulje til lokale projekter. 75 mio.
- Turisme: 63,6 mio.

Midtjyske styrkepositioner, herunder i nationalt perspektiv

Som baggrund for prioriteringen af danske styrkepositioner er der gennemført en kortlægning af erhvervsstyrker i dansk erhvervsliv (IRIS Group, 2019).

De ti største erhvervsområder i årsværk i Midtjylland i 2017 ifølge denne kortlægning:

- Fødevarer
- Avanceret maskinfremstilling
- Grøn energi- og miljøteknologi
- IT
- Transport og logistik
- Finansiering og forsikring
- Tekstil og mode
- Byggeri og byggematerialer
- Rådgivning
- Turisme

De ti erhvervsområder med størst vækst i årsværk 2012-2017 i Midtjylland ifølge denne kortlægning:

- Film og medier
- Byggeri og byggematerialer
- IT
- Avanceret maskinfremstilling
- Farma, biotek og medico
- Transport og logistik
- Plastprodukter
- Papir og pap
- Forretningsservice
- Rådgivning

Erhvervsområder med større vækst i årsværk 2012-2017 i Midtjylland sammenlignet med hele landet ifølge denne kortlægning:

- Film og medier
- Plastprodukter
- Papir og pap
- IT
- Avanceret maskinfremstilling
- Kemisk industri
- Transport og logistik
- Tekstil og mode

Erhvervsområder hvor den største andel af årsværk blandt erhvervshusgeografierne i 2017 findes i Midtjylland:

- Træ og møbler
- Grøn energi- og miljøteknologi
- Papir og pap
- Tekstil og mode
- Plastprodukter
- Fødevarer
- Avanceret maskinfremstilling
- Elektroniske produkter
- Transportmiddelindustri

Region Midtjyllands udviklingsstrategi 2019-2030

Region Midtjylland har efter høring af Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse udarbejdet en regional udviklingsstrategi, der omfatter regionernes lovhjemlede opgaver inden for regional udvikling, samt i tilknytning hertil den fremtidige udvikling i regionen, infrastruktur, udvikling i yderområderne, natur og rekreative formål, grøn omstilling og klimatilpasning samt evt. grænseoverskridende samarbejder. Den regionale udviklingsstrategi omhandler ikke erhvervsfremme, herunder turisme, og de regionale udviklingsstrategier udarbejdes under hensyntagen til Danmarks Erhvervsfremmebestyrelses strategi for den decentrale erhvervsfremmeindsats. Regionen kan ansøge og deltage i projekter om kvalificeret arbejdskraft under Den Europæiske Socialfond igangsat af Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse.

På flere områder spiller den regionale udviklingsstrategi sammen med erhvervsfremme strategien samt de afledte erhvervsfremmeindsatsområder og erhvervsfremmeinitiativer. Det gælder fx i forhold til kvalificeret arbejdskraft og sundhedsinnovation. Derfor er den regionale udviklingsstrategi kortfattet gengivet nedenfor.

Udviklingsstrategien arbejder med fire spor:

- **Spor 1: At give borgerne mulighed for at leve det gode liv i hele regionen**
 - o Fleksibel og bæredygtig infrastruktur; Et attraktivt kulturliv i hele regionen; Bæredygtige og attraktive lokalsamfund
- **Spor 2: At skabe fremtidssikrede uddannelser og kompetenceløft for alle**
 - o Behov for efteruddannelse; Unge og uddannelse; En attraktiv region for studerende; Fokus på unges trivsel og mentale sundhed; Klædt på til fremtidens arbejdsmarked; Uddannelse gennem hele livet
- **Spor 3: At tage hånd om klima, miljø og ressourcer for at sikre en bæredygtig udvikling**
 - o Bæredygtighed & grøn energi; Fokus på grundvand & vandmiljø; Bæredygtige hospitaler og institutioner i verdensklasse; Klimaforandringer håndterer vi i fællesskaber; Rent drikkevand – en knap ressource?; Ekspertise på jordforureningsområdet; Nødvendigt fokus på råstoffer og genanvendelse;
- **Spor 4: At bane vej for et mere bæredygtigt og effektivt sundhedsvæsen af høj kvalitet - for borgeren og tæt på borgeren**
 - o Samarbejde med private virksomheder; Sundhedsinnovation – driver for et effektivt sundhedsvæsen; Ernæring – et eksempel på sundhedsinnovation; Midtjyske it-løsninger – et eksempel på sundhedsinnovation; Nye muligheder med life science; Kultur til gavn for sundheden ■

Aarhus Kommune

Kapitel 2. Strategi, styrker, udfordringer og initiativer

Erhvervsplan

Aarhus Kommune har en fireårig erhvervsplan for 2020-2023, ”Partnerskaber for bæredygtig vækst”, som blev vedtaget af byrådet i december, 2019.

Som det fremgår af titlen på erhvervsplanen, er ”partnerskaber” og ”bæredygtighed” nøgleelementer. Grønne og bæredygtige løsninger bliver fundamentet for den fremtidige udvikling og vækst i Aarhus – og stærke og brede samarbejder og alliancer skal sikre, at kommunen får udviklet og gennemført de rigtige initiativer og løsninger. Dette til gavn for virksomheder og borgere i Aarhus, såvel som for at øge Aarhus’ bidrag til den samlede udvikling og vækst i Danmark.

Planen er udarbejdet med involvering af en lang række interne og eksterne aktører - og de konkrete initiativer vil blive gennemført i tæt samarbejde med virksomheder, brancheorganisationer, viden- og uddannelsesinstitutioner, kommuner og regioner, m.fl. - fra både ind- og udland.

Coronavirus pandemien blev en realitet kort tid efter, at erhvervsplanen blev vedtaget – og med afledte meget alvorlige konsekvenser for erhvervsliv og økonomi. Det er et forhold, som selvsagt vil få stor opmærksomhed i realiseringen af erhvervsplanen.

[Læs erhvervsplanen](#)

Målsætninger

Aarhus skal fortsat udvikle sig som et nationalt vækstcenter med international gennemslagskraft – som en førende viden-, uddannelses- og kulturby og attraktiv job- og karrieredestination. Samtidig skal Aarhus være en økonomisk og bæredygtig by. Ambitionerne sammenfattes i en række pejlemærker for den erhvervs- og bypolitiske indsats:

450.000 indbyggere i Aarhus i 2050

Aarhus skal fastholde sin position som den største by uden for hovedstaden gennem en stabil vækst i antallet af indbyggere fra 350.000 i dag til 450.000 indbyggere i 2050. Via den fysiske planlægning (planstrategi og kommuneplan) skal de fysiske rammer for Aarhus’ fremtidige vækst og udvikling sikres i form af et bredt udbud af arealer til bl.a. erhvervs- og boligformål.

Fortsat BNP-vækst i Business Region Aarhus

BNP i Business Region Aarhus steg med 11 procent i perioden 2010-2017. Den øgede globalisering og byernes voksende rolle medfører, at den internationale konkurrence mellem byregioner skærpes. Det nødvendiggør, at den kritiske masse med hensyn til befolkning og arbejdspladser skal øges. Området skal fortsætte sin positive vækst og udvikle sig til et nært forbundet arbejdskraft- og bosætningsområde.

250.000 arbejdspladser i 2050

Som et førende vækstcenter er der grundlag og behov for at skabe flere arbejdspladser end de mere end 196.000 i dag. Aarhus har en mangfoldig erhvervsstruktur, og der skal skabes og fastholdes arbejdspladser.

Eksport af grønne løsninger

Den grønne omstilling øger den globale efterspørgsel efter energi- og miljøteknologi og bæredygtige løsninger, hvor Aarhus har unikke kompetencer. Innovation på området skal understøttes, og styrkepositionen skal udvikles til at skabe øget eksport af bæredygtig teknologi og produkter.

Andelen af indbyggere med en videregående uddannelse i Aarhus på 45 procent i 2030

Adgangen til højtuddannet arbejdskraft er en afgørende rammebetingelse for vækst i en lang række brancher. Derfor skal Aarhus udvikles og markedsføres som uddannelses-, job- og karrieredestination med henblik på at øge andelen af indbyggere med en videregående uddannelse til 45 procent i 2030.

Gennemsnitlig årlig stigning på 1 procentpoint frem mod 2030 i andelen af en ungdomsårgang, der vælger en erhvervsuddannelse

Adgangen til faglært arbejdskraft vil også i de kommende år være under voldsomt pres. Derfor skal andelen af unge, der vælger en erhvervsuddannelse, øges markant. Målsætningen om en gennemsnitlig årlig stigning på 1 procentpoint frem mod 2030 i andelen af en ungdomsårgang, der vælger en erhvervsuddannelse er blevet indfriet de seneste to år.

Udbygning af E45 til 6 spor fra Vejle i syd til Randers i nord

Når der foreligger VVM-undersøgelser af de resterende delstrækninger af E45 skal det sikres, at der afsættes midler til anlæg af disse strækninger på finansloven med henblik på at undgå trængselsproblemer, der betyder forsinkelser og øgede omkostninger ikke mindst for det østjyske erhvervsliv, hvilket begrænser konkurrenceevnen.

Kendskabsgrad til Aarhus i udlandet skal øges

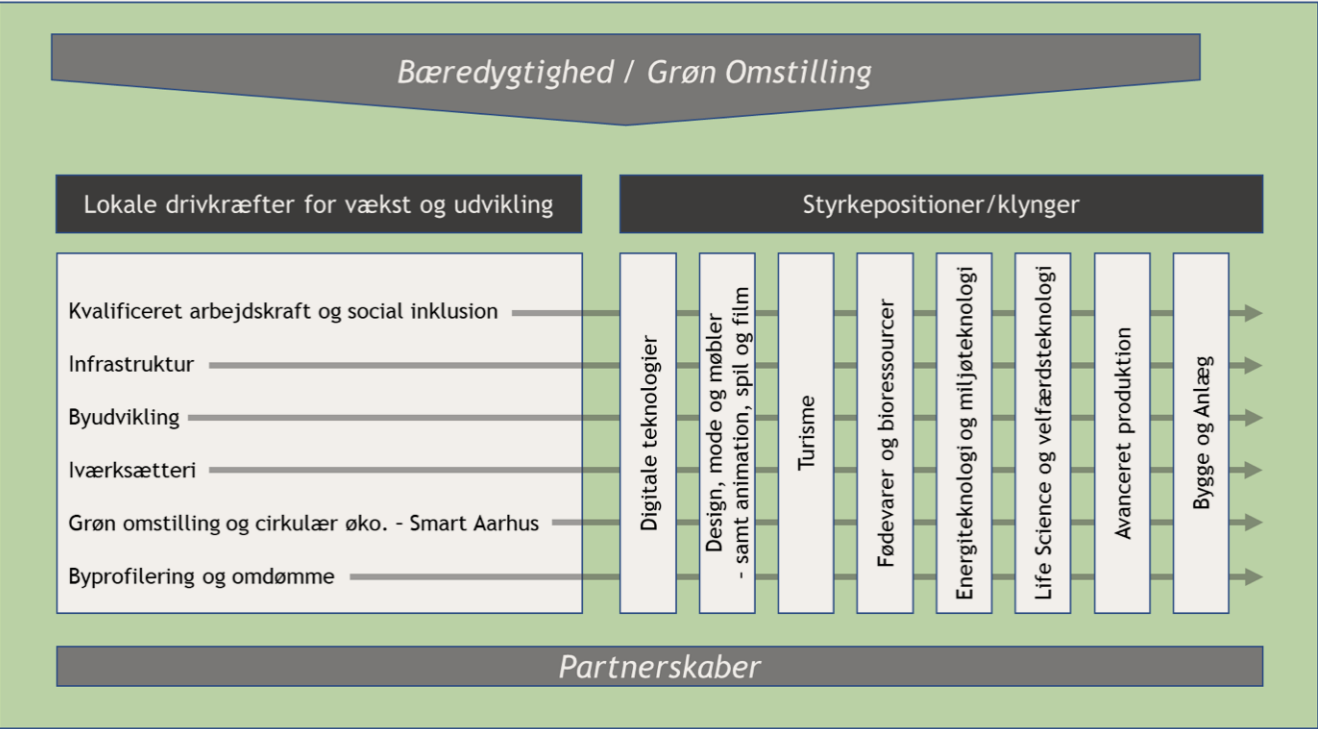
En høj kendskabsgrad i udlandet er en forudsætning for Aarhus’ position som et nationalt vækstcenter med international gennemslagskraft. ■

Erhvervsmæssige styrker

Aarhus har et mangfoldigt erhvervsliv med styrkepositioner inden for en række områder. Med et stærkt uddannelsesmiljø dimitterer der hvert år tusindvis af unge. Adgangen til velkvalificeret arbejdskraft tiltrækker virksomheder og investeringer.

Erhvervsplanen er struktureret efter lokale drivkræfter for vækst og udvikling samt aarhusianske styrkepositioner/klynger¹. Hvor drivkræfter for vækst udgør de generelle erhvervsmæssige rammebetingelser og afspejler det tværgående erhvervspolitiske perspektiv, har styrkepositionerne et mere specifikt branchefokus. Som det fremgår af nedenstående figur, er bæredygtighed og den grønne omstilling et gennemgående tema, som adresseres i samtlige afsnit. Samtidig er partnerskaber et centralt middel til at gennemføre indsatserne. ■

Figur 1. Partnerskaber for Bæredygtig Vækst. Struktur.

¹ Overskrifter for hhv. drivkræfter for vækst og udvikling samt styrkepositioner/klynger er i Kommunerapporten søgt tilpasset til den terminologi som Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse anvender. Der er på dette punkt således ikke fuld sproglig overensstemmelse mellem Kommunerapporten og Erhvervsplanen "Partnerskaber for bæredygtig vækst – 2020-2023"

Aarhus har et mangfoldigt erhvervsliv med styrkepositioner inden for en række områder

Styrkepositioner/klynger i Aarhus

Erhvervsplanen ”Partnerskaber for bæredygtig vækst” har fokus på følgende aarhusianske styrkepositioner/klynger med henblik på fortsat fremtidig vækst.

Fødevarer og bioressourcer

Den danske fødevareklynge er viden- og produktionsmæssigt stærkest forankret og til stede i Midtjylland – blandt andet repræsenteret ved store virksomheder som Danish Crown, Arla og Dupont og ved et stærkt uddannelses- og forskningsmiljø og et innovationsmiljø i vækst ved Agro Food Park, placeret i Aarhus.

Digitale teknologier

Aarhus er begunstiget af en meget stærk techklynge, der gennem de seneste 15 år har skabt mange nye jobs inden for techbranchen, såvel som inden for forskning og uddannelse. Klyngen repræsenterer samlet – på tværs af erhvervsliv, offentlig og privat forskning/udvikling – en meget stærk kompetencebase, der er suppleret af, at uddannelsesinstitutionerne i Aarhus hvert år leverer et stort antal nye techtalenter, samt tilfører afgørende teknologibase-ret innovations- og konkurrencekraft til andre klynger i Aarhus. Af erhvervs- og forskningsmæssige styrkepositioner kan nævnes Big data og datascience, Internet of Things (IoT), cyber security, brugerdreven design, sundheds-it, it til forsvars- og sikkerhedsindustrien, it til fødevarerhvervet og den biobaserede økonomi, spilindustri og animation, digitalt design og Fintech. Den stærke aarhusianske og midtjyske position er funderet i en lang tradition for privat-offentligt samarbejde. Et samspil, der blandt andet har resulteret i opbygningen af et af landets største it-viden- og innovationsmiljøer – it-byen Katrinebjerg i Aarhus.

Energi- og miljøteknologi

Flere af de toneangivende virksomheder inden for energi- og miljøteknologi er placeret i Aarhus og den midtjyske region. Det skal udnyttes i samspil og synergi med Aarhus Kommunes vision om, at Aarhus bliver CO2-neutral i 2030. Ved at sætte byens udfordringer i forhold til den grønne omstilling i spil, kan der skabes

nye muligheder for virksomhederne i forhold til udvikling, test- og demonstration af fremtidens løsninger.

Life science og velfærdsteknologi

Aarhus har en erhvervsmæssig styrkeposition inden for life science og velfærdsteknologi herunder sundheds-it. På erhvervssiden er det illustreret ved, at Aarhus har en række førende virksomheder inden for denne styrkeposition. Hertil kommer en stigende bestand af spændende nye startups og scaleups inden for life science området. På forsknings- og uddannelsesområdet står Aarhus sammen med København med de to største og stærkeste miljøer i landet inden for sundhedsvidenskab og sundhedsteknologi.

Design, mode og møbler – samt animation, spil og film

Aarhus oplever i disse år en styrkelse af de kreative erhverv og miljøer. Byen er traditionelt kendt for sit bidrag inden for arkitektur og design, men mode, digitale visuelle medier samt musik og lyd er også blandt Aarhus’ styrkepositioner. Modeindustrien markerer sig med hovedsæder for flere store virksomheder.

Turisme

Turismen i Aarhus har de seneste 10 år udviklet sig markant. Antallet af hotelovernatninger i Aarhus er vokset med 86 procent og nåede i 2018 op på knap 900.000, heraf 270.000 internationale hotelovernatninger. Den positive udvikling er drevet af såvel ferie- som erhvervsturister, og hotelkapaciteten er i perioden øget med 68 procent i en branche, hvor beskæftigelsen alene i de seneste fem år er fordoblet. Med konsolideringen af destinationsselskaber i Danmark er VisitAarhus det største destinationsselskab uden for København og dækker otte østjyske kommuner. Den større geografiske spændvidde gør, at selskabet har tre ben at stå

på; storbyturisme, erhvervsturisme samt kyst- og naturturisme.

Avanceret produktion

Aarhus Kommune er, med cirka 13.500 industriarbejdspladser, den kommune i Danmark der har flest arbejdspladser inden for industri, i 2018.

Industrivirksomhederne i Aarhus har de seneste 2-3 år formået at skabe en højere vækst i beskæftigelsen end gennemsnittet for sektoren som helhed. Forbedrede globale konjunkturer er sammen med industrivirksomhedernes evne til produkt- og procesinnovation, herunder evne til at styrke konkurrenceevnen via blandt andet ny produktionsteknologi, avancerede materialer, automatisering og digitalisering de væsentlige årsager til denne udvikling.

Byggeri og Anlæg

For Bygge & Anlæg trækkes væksten i Aarhus i høj grad af den demografiske udvikling med stor befolkningstilgang samt den stærke vækst og jobskabelse generelt hos erhvervslivet herunder tilgang af nye virksomheder. Det afføder et markant behov for opførelse af nye og udbygning/ændring af eksisterende boliger og erhvervsbyggerier. Det har ligeledes resulteret i en betydelig og bevidst ønsket vækst inden for de grønne byggerier. ■

Erhvervsmæssige udfordringer

Erhvervsplanen sætter særlig fokus på fem centrale udfordringer for Aarhus:

1. Hvordan skaber vi internationalt konkurrencedygtige rammer for virksomheder og videninstitutioner, så Aarhus fortsat kan være en af de mest attraktive storbyer i Nordeuropa at investere og drive virksomhed i
2. Hvordan udbygger vi Aarhus som en aktiv, attraktiv og bæredygtig by i Nordeuropa, der giver høj livskvalitet til borgerne og begejstrer de mange besøgende
3. Hvordan sætter vi hele Aarhus Kommune mere i spil som udviklings-, test og demonstrationspartner for smarte bæredygtige løsninger
4. Hvordan skaber vi plads til 450.000 borgere og 250.000 arbejdspladser i Aarhus i 2050, og hvordan sikrer vi balance mellem udbud og efterspørgsel af boliger og erhvervsarealer
5. Hvordan håndterer vi, at flere borgere og større erhvervsaktivitet fører til øget trængsel

Erhvervspolitiske indsatser

Aarhus Kommunes erhvervsplan omfatter 59 igangværende og nye initiativer fordelt på en række forskellige indsatsområder. Indsatserne skal sikre bæredygtig vækst og arbejdspladser i hele det østjyske område. Planens mange initiativer varierer i størrelse og vækstmaessig betydning.

Initiativer i forhold til lokale drivkræfter for vækst og udvikling

Kvalificeret arbejdskraft og social inklusion

Der er behov for, at uddannelsesindsatsen styrkes på alle niveauer. Langt flere unge end tilfældet er i dag skal vælge en erhvervsuddannelse og gennemføre den. Desværre oplever erhvervsskolerne i disse år, at de på en række uddannelser ikke har elever nok til at dække erhvervslivets behov for lærlinge og elever. Aarhus står desuden i den paradoksale situation, at der både er mangel på arbejdskraft i store dele af erhvervslivet, og over 2000 ledige akademikere. I Aarhus oplevede hver 4. virksomhed i 2018 ikke at kunne besætte ledige stillinger med kvalificerede medarbejdere. Væksten i Aarhus er afhængig af byens evne til at agere internationalt. Øget globalisering med den medfølgende internationalisering og øgede mobilitet stiller store krav til byens evne til at agere i en international hverdag for at udnytte globaliseringens muligheder og afbøde de værste udfordringer ved den. Det er en udfordring at tiltrække international arbejdskraft, f.eks. inden for techområdet, hvilket stiller krav til styrkelse af byens profil og kompetencer.

1) Flere unge på erhvervsuddannelserne

For få unge vælger en erhvervsuddannelse. Aarhus Kommunes Ungehandlingsplans mål skal understøttes via en styrkelse af samarbejdet mellem erhvervslivet, erhvervsskolerne og Aarhus Kommune samt involvering af Jobcentret, Ungdommens Uddannelsesvejledning samt de unge selv.

2) Bedre rammer for international arbejdskraft

Der skal fokus på indsatser både inden for modtagelse, integration samt tiltrækning af internationale medarbejdere. Blandt andet vil Aarhus styrke infrastrukturen, herunder en ny samlet ICS og videreudvikling af den internationale skole.

3) Nedbringelse af ledighed blandt højtuddannede

Ledigheden blandt højtuddannede, herunder ikke mindst dimittender skal nedbringes, ved at styrke mødet mellem virksomheder og studerende/dimittender gennem flere studiejobs, en SMV-kampagne for at synliggøre fordelene ved ansættelse af dimittender, samt et innovationsprojekt, hvor nye veje for match mellem virksomheder og dimittender skal undersøges.

4) Løft af efter- og videreuddannelse

Virksomheder og medarbejdere i Aarhus skal opfordres til i endnu højere grad at udnytte de mange nye vejledningstilbud, der findes nationalt inden for efter- og videreuddannelserne. Derudover skal rammerne for et 'U-days' for efter- og videreuddannelser undersøges.

Infrastruktur

En velfungerende infrastruktur er en af de vigtigste rammebetingelser for vækst og udvikling i Aarhus og Aarhusområdets erhvervsliv. Det skal både fra ind- og udland være let at komme til og fra Aarhus – også Aarhus Midtby – samt rundt i Aarhus, uanset om det drejer sig om transport af personer eller gods. Med væksten i både antallet af indbyggere og arbejdspladser, følger også et øget pres på infrastrukturen i, til og fra Aarhus, og det betyder, at fremkommeligheden forringes. Denne udvikling inden for transportområdet kalder på handling – både i forhold til at sikre fremkommeligheden fremadrettet, og i forhold til at fremme en bæredygtig omstilling. Aarhus Kommune har en ambition om at være CO2 neutral i 2030 og har i løbet af de sidste ti år markant reduceret CO2-udledningen. Transportområdet står for en væsentlig andel af CO2-udledningen, men udledningen inden for transportområdet har imidlertid været mere eller mindre stagnerende. Det udfordrer mulighederne for at nå målsætningen om CO2-neutralitet. Det er derfor helt afgørende, at Aarhus har fokus på, hvordan infrastrukturen udvikles i en mere bæredygtig retning.

5) E45

Den østjyske motorvej E45 spiller en helt afgørende rolle for mobiliteten i Østjylland, både hvad angår transport af personer og gods. Derfor arbejdes der på interessevaretagelse med henblik på gennemførsel af en udvidelse af den østjyske motorvej E45 fra fire til seks spor på hele strækningen fra Vejle til Randers. I den forbindelse også udbygning af motorvejstilslutningerne således, at der ikke opstår kapacitetsproblemer til og fra E45.

6) Fast Kattegatforbindelse

En fast Kattegatforbindelse mellem Jylland og Sjælland via Samsø vil skabe helt nye muligheder for at binde Danmarks to store vækstcentre – Hovedstadsområdet og Østjylland – tættere sammen. Det vil forbedre Danmarks internationale konkurrenceevne markant. Der skal løbende arbejdes for at sikre politisk opbakning på Christiansborg til en fast Kattegatforbindelse, samt via Kattegatkomitéen at bidrage til at kvalificere forundersøgelserne.

7) Marselistunnel

Planerne om en tunnel under Marselis Boulevard omfatter en ca. to kilometer lang tunnel under den nuværende Marselis Boulevard i Aarhus C, som vil forbinde Aarhus Syd-motorvejen med Aarhus Havn. Der arbejdes på at finde en løsning på, hvordan projektet kan realiseres udenom det kommunale anlægsloft f.eks. via et fælles kommunalt-statsligt selskab.

8) Aarhus Havn

Aarhus Havn er Danmarks største erhvervshavn og spiller en særdeles vigtig rolle ikke alene for Aarhus, men også for Danmark som helhed, blandt andet fordi en stor del af al import og eksport sker via Aarhus Havn. Der skal derfor løbende arbejdes for at sikre gode rammebetingelser og international tilgængelighed til Aarhus Havn med henblik på at sikre havnens internationale konkurrenceevne, herunder Aarhus Havns bidrag til den grønne omstilling.

9) Aarhus Lufthavn A/S

Aarhus Lufthavn A/S har efter en turnaround proces vist en positiv udvikling i form af vækst i både ruter og passagerer. Denne udvikling skal fastholdes og udvikles med henblik på at sikre en fortsat positiv udvikling i form af vækst i ruter og passagerer, samt understøttelse af transport til og fra lufthavnen i takt med passagerantallet i lufthavnen stiger.

10) Udbygning af letbanenettet evt. i form af BRT

Der skal løbende arbejdes for at realisere letbanens etape 2 med henblik på at understøtte en moderne og effektiv kollektiv transport i Aarhus.

11) Elektrificering af den østjyske længdebane

Elektrificering af det danske hovedbanenet har til formål at skabe rammerne for en langt mere moderne og fremtidssikret jernbane med eldrevne tog. Elektrificering af jernbanens hovednet vil være et væsentligt skridt i retning mod at fremme bæredygtig kollektiv transport og reducere CO2-udledningen. En del af hovedbanenettet i Danmark er elektrificeret, men ikke den østjyske længdebane mellem Fredericia og Aalborg, hvilket betyder, at banenettet i Østjylland ikke er tilstrækkeligt rustet til fremtiden.

12) Sikre fremkommelighed via et effektivt, sikkert og klimavenligt kommunalt mobilitetssystem

I takt med byens vækst og dermed også presset på infrastrukturen i, til og fra Aarhus øges, er der behov for et vedvarende fokus på at sikre tilstrækkelig kapacitet til og fra Aarhus – herunder også midtbyen – og rundt i Aarhus. Derfor skal der arbejdes på sikring af fremkommeligheden i, til og fra Aarhus via et effektivt, sikkert og klimavenligt kommunalt mobilitetssystem ved hjælp af adfærdsregulerende incitamenter og reguleringer, anvendelse af nye og intelligente teknologier, som supplement til udvidelser af eksisterende infrastruktur og nyanlæg.

13) Godstransport i midtbyen

Fremkommelighedsudfordringerne i, til og fra Aarhus Midtby forværres af, at der foruden persontrafikken, også skal leveres gods til midtbyen i dagtimerne, hvor trafikken er hårdest belastet. Det medfører øget transporttid og dermed øgede omkostninger for fragtmændene, hvilket er til gene for de øvrige trafikanter i midtbyen. Derfor arbejdes der på aflastning af fremkommelighedsudfordringerne i Aarhus Midtby ved at se på mulighederne for at distribuere gods til midtbyen på nye tidspunkter og måder.

14) Grøn transportplan

Aarhus Kommunes egen transport har begrænset størrelse i forhold til den samlede bilmængde i Aarhus, men omstillingen af Aarhus Kommunes egen transport til at være fossilfri, vurderes alligevel at have en indirekte effekt i det omgivende samfund, når kommunen som en af de største virksomheder stiller krav til sig selv og sine leverandører. Aarhus Kommunes egen transport bør derfor omstilles således, at den er fossilfri i 2030.

15) Mobilitet som en service (Maas)

Projektet "Mobilitet som en Service" (Maas) ser på det samlede mobilitetssystem, så det for borgerne bliver et sammenhængende system på tværs af individuel og kollektiv trafik samt dele- og flowordninger. Projektet tilbyder borgere i Østjylland én samlet platform i form af en app, som viser mulige transportmuligheder for en rejse fra A til B.

Byudvikling

Aarhus er en attraktiv by. Hvert år vokser Aarhus med ca. 5.000 indbyggere, og er dermed hastigt på vej til at indfri ambitionen om, at der i 2050 skal være 450.000 indbyggere i Aarhus. Samtidig er antallet af arbejdspladser de senere år årligt steget med ca. 4.000. En lignende positiv udvikling gør sig gældende i Business Region Aarhus, og det er medvirkende til, at flere og flere pendler på tværs af kommunegrænserne i Østjylland. Udvikling i indbyggere og arbejdspladser er positiv, men med væksten følger imidlertid også et øget behov for at udvikle byens fysiske rammer. Den fortsatte urbaniseringstendens, samt tendenser i forhold til øget digitalisering og e-handel og et øget fokus på klima og bæredygtighed, skaber et ændret billede af bylivet og nødvendiggør, at vores by og byudvikling geares til fremtiden.

16) Opfølgning på Kommuneplan og Planstrategi

Planstrategien og kommuneplanen opstiller rammerne for den fysiske vækst- og udvikling, som skal bidrage til, at Aarhus Kommunes vækstsmål kan indfries.

17) Bidrag til udarbejdelsen af Kommuneplan 2021-2024

Der skal udarbejdes en ny kommuneplan for perioden 2021-2024. I forbindelse med udarbejdelsen og implementeringen skal der løbende bidrages til og arbejdes for at sikre rammerne for at kunne indfri ambitionen om 450.000 indbyggere i 2050, herunder samspil mellem erhvervsudviklingen og den fysiske udvikling.

18) Strategi for udvikling af erhvervsarealerne i Aarhus

Antallet af arbejdspladser i Aarhus vokser. En stor del af det stigende antal arbejdspladser kan etableres i områder, hvor der også findes boliger. Men, der er samtidig brug for deciderede erhvervsområder med plads til virksomheder, der kan påvirke omgivelserne miljømæssigt, som har brug for god plads eller som ønsker at ligge helt tæt på motorvejene. Det er den fremtidige udvikling i disse områder, der vil være fokus på i temaplanlægningen.

19) Udvikling af nye og eksisterende bydele

Aarhus gennemgår en markant udvikling, som bl.a. betyder, at en række bydele transformeres som led i, at byen også fremadrettet er et attraktivt sted at bo og drive virksomhed samt understøtter byens visioner. Udviklingen af nye og eksisterende bydele skal understøttes, så der kan skabes gode og attraktive bydele med stor grad af liveability, samtidig med at byens arealer udnyttes til at skabe de rette rammer for at imødekomme byens vækst.

20) Implementering af Opkøbs- og Grundsalsstrategi

Aarhus Byråd har i september 2019 vedtaget strategi for opkøb og salg af arealer til byudvikling. Der skal løbende bidrages til implementeringen heraf med henblik på at sikre, at der er både tilstrækkelige og relevante arealer til rådighed for byudvikling – herunder erhvervsarealer – på både kort og langt sigt.

Iværksætteri

Aarhus har et uforløst potentiale med mulighed for at nå et niveau på 1.800 iværksættere om året og 14.500 nye arbejdspladser fra iværksættere, som er etableret indenfor de seneste fem år. Miljøet i Aarhus har desuden et udpræget behov for langt bedre relationer til hinanden, til relevante investorer, til talent og til partnere. Der ligger et stort uforløst potentiale i, at få flere iværksættere (fx inden for techområdet) til at blive vækstiværksættere. På myndighedssiden er den kommunale sagsbehandling blevet forbedret de seneste år. Væksten i Aarhus betyder, at byggeaktiviteten i disse år er høj og øger antallet af sager. Erhvervslivets tilfredshed med sagsbehandlingen er steget, men der er fortsat et behov for at forbedre sagsbehandlingstiderne, så de er på niveau med de nationale målsætninger.

21) Let adgang for iværksættere og virksomheder i Aarhus til vejledning om drift og udvikling af deres virksomheder

Det er vigtigt, at iværksættere og SMV'ere ved, at der er gratis hjælp at hente om opstart, drift og udvikling af deres virksomheder, og at de benytter tilbuddene. Aarhus Kommune vil derfor sammen med StartVækst Aarhus, Erhvervshus Midtjylland og Erhvervsstyrelsen følge brugen af erhvervs-servicetilbuddene og arbejde for, at de koordineres og matcher virksomhedernes behov.

22) Udløs potentialet i startup-, scaleup- og investormiljøet

Aarhus Kommune nedsatte i forbindelse med erhvervsplanen en taskforce med fokus på at udvikle startup, scaleup- og investormiljøet i Aarhus. Taskforcen har peget på 10 pejlemærker, som kan realisere potentiale for miljøet i Aarhus samt bidrage til, at miljøet i Aarhus får langt bedre relationer til hinanden, til relevante investorer og investormiljøet, til rekrutteringsmuligheder samt til relevante nationale og internationale partnere.

23) MIT REAP

Aarhus Universitet, Region Midtjylland, Grundfos, startupvirksomheden UNSILO, Færchfonden, Incuba og Aarhus Kommune deltager i Regional Entrepreneurship Acceleration Program, som ledes af Massachusetts Institute of Technology. Formålet med det 2-årige program er, at aktørerne skal arbejde sammen om at få et økosystem op at stå med fokus på at støtte opstart og vækst af innovationsdrevne virksomheder.

Grøn omstilling og cirkulær økonomi - Smart Aarhus: Aarhus som udviklings-, test og demonstrationspartner

Den store befolkningsvækst og stigende urbanisering stiller store krav til udviklingen af Aarhus byrum. Det er en udfordring at sikre, at denne udvikling sker bæredygtigt. Bæredygtig udvikling kan ikke opnås, hvis man ikke ændrer den måde, man bygger og styrer byrummet. Der er et meget stort potentiale i udvikling af løsninger, der kan effektivisere kernevelværdien samt understøtte en bæredygtig udvikling i den offentlige sektor. Hvor Smart City-udviklingen indtil nu primært har skabt løsninger inden for transport, klima, vand, energi, og sundhed, skal der fremadrettet også fokuseres på løsninger, der kan effektivisere kernevelværdien samt understøtte en bæredygtig udvikling i den offentlige sektor.

24) Smart Aarhus næste generation

Forretningskritiske udfordringer for Aarhus Kommune, som kan løses/forbedres gennem digitalisering og ændret adfærd, skal udpeges. Der afprøves nye metoder til at udstille udfordringer og til at involvere erhvervsliv og øvrige interessenter i løsningen af udfordringerne, fx nye typer indkøbs- og udbudsmodeller, der understøtter innovativ og bæredygtige services i kommunen, deltagelse i regeringens Govtechprogram m.v. Aarhus Kommune vil tage rollen som udviklings-, test- og demonstrationspartner for at bidrage til at skabe de bedst mulige rammer for udviklingen af et dansk smart city-marked. Arbejdet med Smart Aarhus skal ende i en række demonstrationsprojekter, hvor grøn omstilling og bæredygtighed vil være et centralt fokus.

Byprofilering og omdømme

25) Tiltrækning og fastholdelse af investeringer til Aarhus

Virksomheders loyalitet i forhold til fysisk placering forventes at blive mindre i fremtiden. Derfor skal Aarhus fortsat videreudvikle sin proaktive profilering overfor internationalt orienterede virksomheder og investorer. Strategien går både på fastholdelse af virksomheder og arbejdspladser i Aarhus og Aarhusområdet – og på at styrke den internationale kendskabsgrad, så Aarhus bliver tilvalgt af virksomheder og investorer.

26) Tiltrækning af international talent til den Østjyske Byregion

Virksomheder i Aarhus og Midtjylland skal understøttes i rekrutteringen af specialiseret arbejdskraft fra udlandet. Derfor samarbejder Business Region Aarhus, Business Region MidtVest og Copenhagen Capacity i projektet HEADSTART om en branding- og markedsføringsindsats for at tiltrække kvalificeret international arbejdskraft til Midtjylland.

27) Aarhus' samlede indsats i forhold til byprofilering og storytelling

En stærk profileringsindsats skal sikre, at der præsenteres et mere aktuelt og attraktivt billede af

Aarhus til relevante målgrupper. På citybrandaarhus.dk stilles en værktøjskasse til rådighed for alle, der arbejder med at profilere og markedsføre Aarhus. Ligeledes koordinerer byens vigtigste aktører - med fokus på videndeling og afstemning af, hvilke aktiviteter, der skal igangsættes.

28) Profilering af Aarhus som erhvervsby

Parallelt med at Aarhus Kommune arbejder for at styrke rammebetingelserne for erhvervslivet, skal den positive udvikling i højere grad formidles til erhvervslivet. Derfor skal markedsføringen og synliggørelsen af det positive erhvervsklima i Aarhus styrkes, så Aarhus opleves som attraktiv for både eksisterende og nye virksomheder at starte, drive og udvikle virksomhed i. Dette udmøntes blandt andet i et øget fokus på at få kommunikeret de muligheder, det giver at drive virksomhed i Aarhus.

Initiativer i forhold til styrkepositioner/klynger

Energiteknologi og miljøteknologi

29) Ny klimaplan 2021-2025

Opfyldelsen af Aarhus Byråds mål om CO2-neutralitet i 2030 er omdrejningspunktet for udarbejdelse af en kommende klimaplan for perioden 2021-25. Den nye klimaplan vil bygge videre på de spor, der er lagt i den nuværende klimaplan, og som har vist sig at være væsentlige i arbejdet med at transformere Aarhus til et fossilfrit samfund.

30) Specialiseret erhvervsservice til midtjyske virksomheder, der vil i gang med den grønne omstilling

Aarhusianske og midtjyske SMV'ere, der efterspørger hjælp til at komme i gang med den grønne omstilling, skal opleve, at det er nemt og overskueligt at indhente viden om og få hjælp til processen blandt andet gennem de støtteprogrammer, der findes på nationalt, regionalt og lokalt niveau. Der findes allerede programmer inden for f.eks. cirkulær økonomi og energieffektivisering, og disse typer programmer skal markedsføres gennem en opsøgende indsats.

31) Udvikling af klynge-distrikt for vandteknologi i Aarhus

Der arbejdes for at etablere og udvikle et fysisk "innovationsdistrikt" for vandklyngeaktører i Aarhus, der skal fungere som et nationalt samlingssted for et øget samarbejde mellem myndigheder, forsyninger, forskning, virksomheder og startups inden for vandteknologi. Formålet er at etablere et fysisk hotspot for udvikling af fælles scenarier for fremtiden og roadmaps for forskning, uddannelse, udvikling, test, demonstration og kommercialisering.

32) Aarhus-området som udviklings-, test- og demonstrationssite for storskalaprojekter

Formålet med at iværksætte storskalaprojekter er at give virksomheder mulighed for at komme hurtigere på markedet med nye produkter og services, der har et globalt vækstpotentiale. Samtidig kan implementering af nye grønne løsninger bidrage til at accelerere Aarhus' grønne omstilling og synliggøre området internationalt.

33) Myndighedssamarbejdet - mere Aarhus i verden

Formålet med myndighedssamarbejderne er, inden for rammerne af Verdensmålene, at fremme

bæredygtig udvikling, at styrke de bilaterale relationer og at åbne døre for dansk erhvervsliv. Aarhus Kommune har på opfordring af ambassaderne i Indien, Sydafrika og Ghana besluttet at indgå strategiske sektorsamarbejde med myndigheder fra byer i de tre lande.

34) Cirkulær økonomi

Kommunen vil via sin rolle som tilsynsmyndighed og sit lokalkendskab til erhvervslivet hjælpe virksomheder til en grøn omstilling. Ved at omstille til cirkulære forretningsmodeller vil virksomheder blandt andet kunne opnå besparelser på råstoffer og vil kunne bruge bæredygtighed som konkurrenceparameter. Herved skabes grøn vækst lokalt, regionalt, nationalt og internationalt.

Digitale teknologier

35) Tech-miljøet i Aarhus - en del af en national klynge

Der lægges op til et bredere og tættere samarbejde med aktører i det øvrige Danmark – blandt andet BrainsBusiness og InfinIT, i forhold til at lykkes med at få den aarhusianske og midtjyske klynge/klyngeorganisering gjort til en stærk og vigtig del af en fremtidig national klynge på området. Det er ambitionen, at den fremtidige nationale klyngeindsats på området bliver en ”superklynge”, der skal bidrage til digitalisering i øvrige brancher samt i den offentlige sektor.

36) IWDK (Internet Week Denmark)

Internet Week Denmark er en ugelang festival, der finder sted hvert år i og omkring Aarhus. Festivalen fejrer internettets succes og teknologiens betydning for innovation, vækst og almindelige menneskers hverdag. Festivalen blev i 2019 afholdt for 6. gang med næsten 11.000 deltagere og over 140 events. Festivalen er baseret på crowdsourcete arrangementer, hvilket betyder, at virksomheder, uddannelsesinstitutioner, netværk og individer bidrager ved at være værter for arrangementer i løbet af festivalen. Arbejdet med skalering og internationalisering af festivalen fortsætter i de kommende år, hvor festivalen i stigende grad forventes at blive en national og international begivenhed, der sætter den digitale udvikling på dagsordenen.

Design, mode og møbler – samt animation, spil og film

37) Filmby Aarhus – den digitale visuelle industri

The Big Picture er Filmby Aarhus’ strategi for udviklingen af de digitale visuelle brancher. Strategien indebærer blandt andet projekter som; udvidelsen af Filmby Aarhus, sikring af Aarhus’ deltagelse i klyngeorganisationen i Vision Denmark, Ideaslab der giver ideelle betingelser for iværksættere inden for de digitale visuelle medier samt festivalkonceptet ”this.”

38) Music City Aarhus

Aarhus er allerede en stærk musikby med en branche, der dækker hele fødekæden. For at styrke positionen som musikby kræves der blandt andet en indsats for at styrke rammerne for udvikling af talent samt øget integration af musikbranchen i det øvrige erhvervsliv. Indsatsen baseres blandt andet på baggrund af en workshop, høring og en arbejdsgruppe med deltagelse fra den aarhusianske musikbranche samt arbejdet i Promus og Music City Aarhus.

39) Lydbyen

Lydby-projektet arbejder på et produktionsfællesskab inden for musik og lyd. Produktionsfællesskabet, kan styrke byens økosystem både kreativt og forretningsmæssigt gennem den øgede synergi, der ligger i at dele adresse og netværk. Der skal skabes et miljø, som vækker international genklang, og som potentielt kan suppleres af andre typer virksomheder inden for lyd – f.eks. ingeniør- og techfokuserede startups og udviklingsafdelinger.

40) Headstart Fashion

Headstart Fashion (HSF), som er en del af innovationsnetværket Lifestyle and Design Cluster, skal bidrage til fortsat vækst og udvikling i modebranchen i Region Midtjylland. Headstart Fashion er et miljø, hvor små og mellemstore modevirksomheder kan vokse – blandt andet med afsæt i de muligheder, som HSF tilbyder som f.eks. netværk, sparring og uddannelse, hvilket understøttes af Aarhus Kommune.

Turisme

41) Styrket internationalt markedsføringssamarbejde med VisitDenmark

Djursland er på flere markeder et kendt og anerkendt brand. Det skal udnyttes og bygges videre på i destinationsmarkedsføringen. Den samme betragtning skal anvendes på andre samarbejder i hele Aarhusområdet. Eksisterende styrkepositioner i markederne skal udbygges således, at kendskabsgraden til Aarhus-regionen som destination bliver øget, og vækstpotentialet udnyttes.

42) Aarhus som international kongresby

Aarhus destinationen har unikke muligheder for at realisere et større potentiale som international kongresby – og det skal ifølge VisitAarhus strategi 2025 udnyttes ved en fordobling af kongresindsatsen. En central del af indsatsen er at realisere potentialet yderligere inden for de videnskæssige styrkepositioner i regionen såsom sundhed, fødevarer, tech, kreative erhverv samt energi, klima og miljø.

43) DigitalEX - EXPANDING the digital destination

DigitalEx projektet skal gentænke Aarhus-destinationens rolle og værktøjskasse og bidrage proaktivt til en digital transformation af turismen i Aarhus området. Projektet sikrer en øget interaktion og engagement med gæsterne via bedre udnyttelse af digitale muligheder og teknologi og ved at sikre en langt mere resultatorienteret tilgang til arbejdet med leadgenerering, mersalg og genbesøg.

44) Aarhus-regionen som en samlet markedsplads

Der er stort potentiale i at udvikle Østjylland som én stor markedsplads med turismen i Aarhus som vital værdiskaber for hele landsdelen. Den fælles indsats vil give virksomheder og områder i Østjylland adgang til international turisme. At stå på en bredere platform vil også give Aarhus’ internationale brand større kritisk masse, og samlet vil det styrke turismens værdiskabelse i hele Østjylland.

45) Events som redskab for erhvervsudvikling, profilering og PR

Når Aarhus tiltrækker, udvikler og gennemfører store events, er det oplagt at bruge dem som udstillingsvindue for erhvervsmæssige styrker eller strategier, tiltrækning af arbejdskraft, ligesom tilstedeværelsen af et stort antal udenlandske journalister og medier kan udnyttes til at skabe international synlighed. Herved opnås et højere erhvervsmæssigt og bymæssigt udbytte af byens investeringer i store events.

46) Forbedrede rammebetingelser for detailhandel

Detailhandlen i Aarhus klarer sig godt sammenlignet med andre større handelsbyer, men branchen er generelt udfordret. Det er derfor vigtigt med gunstige betingelser for detailhandlen både i forhold til eksisterende butikker og etablering af nye, så det er interessant for investorer og potentielle brands/koncepter at etablere sig i Aarhus.

47) Grøn varelevering med elbiler til Midtbyen

Mulighederne for grøn varelevering med elbiler i midtbyen skal undersøges. Transporten er den største kilde til CO2-udledning i Aarhus, og der er brug for at finde alternativer. Samlet kan der spares mange kilometer transport, og hvis der desuden stilles krav til anvendelse af el-drevne fragtbiler, er der endnu større potentiale til lavere klima- og miljøbelastning.

Fødevarer og bioressourcer

48) Internationalt brand for den østjyske fødevarestyrkeposition

Samarbejde med østjyske virksomheder og videninstitutioner om udviklingen af en fælles identitet med et tilhørende brandnavn for den østjyske fødevarestyrkeposition, skal styrke fødevare som midtjysk styrkeposition. Indsatsen omfatter også udarbejdelsen af en strategi for, hvordan økosystemet troværdigt promoveres, og hvorledes der skabes bredt ejerskab til den fælles identitet og brandnavnet.

49) Etablering af Food Nation Visitor Center

Food Nation Visitor Center skal give virksomheder, videninstitutioner og offentlige aktører mulighed for at give internationale besøgende en præsentation af den danske fødevareklynge med anvendelse af de nyeste teknologiske virkemidler. Food Nation etablerer besøgscenteret i Agro Food Park i 2020 i samarbejde med Business Region Aarhus. Food Nation har allerede et tilsvarende besøgscenter på Axelborg i København.

50) Strategisk samarbejde med Food Valley i Holland

Der er indgået en partnerskabsaftale imellem Region Food Valley og Business Region Aarhus for at fremme samarbejde imellem fødevarerelaterede aktører på tværs af de to internationale fødevarehubs. Der er bl.a. fokus på at styrke udviklingen af bæredygtige løsninger igennem forsknings- og udviklingsaktiviteter. Der udvikles en årlig international conference fra 2021, som afholdes på skift i Østjylland og Region Food Valley.

51) Fødevareinkubator med accelerator

Det er målet at skabe et af verdens førende iværksætterøkosystemer inden for udvikling af fremtidens bæredygtige fødevareproduktion i Østjylland med centrum i Aarhus/Agro Food Park.

52) Internationale investeringsevents

Aarhus har gennem en årrække været værtsby for European Food Venture Forum – og tilsvarende har Viborg gennem et par år været værtsby for European Bioeconomy Venture Forum. Begge events kobler udvalgte lovende nyere europæiske iværksættervirksomheder med internationale investorer. Det er planen fra 2020 at slå de to events sammen mhp. at skabe et af Europas bedste venture events på fødevare- og bioøkonomiområdet.

53) Udvikling af det østjyske økosystem

Der etableres en netværksfunktion, der skal facilitere og sikre igangsættelsen af udviklingsaktiviteter i forhold til virksomhedernes løbende udfordringer og muligheder igennem samarbejde med andre østjyske aktører. Det skal afsøges, om der er basis for at etablere en digital portal med kategoriseret oversigt og kort over den tilgængelige ekspertise blandt østjyske aktører.

54) Afholdelse af temaseminarer og netværksmøder

Temaseminarer og netværksmøder tematiseres efter de aktuelle "drivere" for innovation og vækst: sundhed, klima og bæredygtighed samt nye teknologier – herunder automatisering, anvendelse af robotter, 3D print, block chain, m.v. Udgangspunktet er, at seminarerne er efterspørgselsdrevne; at tema/indhold og format tilrettelægges med direkte afsæt i den østjyske fødevareklynge og ønsker og behov.

55) Flere unge beskæftigede i det Grønne Danmark

Visionen er: "Flere unge beskæftigede i "Det Grønne Danmark" og et højere uddannelsesniveau". Baggrunden for initiativet er, at fødevareklyngen – Det Grønne Danmark – står midt i en omstilling, hvor der efterspørges innovationskraft i hele værdikæden. Initiativet består blandt andet i at vække nysgerrigheden hos folkeskoleelever og få uddannelsesinstitutionerne til at samarbejde mere.

Life science og velfærdsteknologi

56) Skejby - et Life Science District

Skejbyområdet fremstår i dag som et af Danmarks største viden- og innovationsmiljøer, der omfatter nordens største universitetshospital, to privathospitaler, forsknings- og uddannelses-campusser for AU, VIA og SOSU-Østjylland, inkubatormiljøer, mv. Dette forhold skal udnyttes til at tiltrække udenlandske virksomheder, investeringer, medarbejdere og studerende og på den måde skabe et både fagligt og aktørmæssigt større og stærkere miljø og økosystem.

57) MedTech Innovation Consortium (MTIC)

MTIC igangsætter og faciliterer udviklings- og innovationssamarbejde mellem Aarhus Universitet, VIA University College, sygehusene og kommunerne i Region Midtjylland og erhvervslivet. MTIC er sat i verden for at indfri erhvervslivet vækstpotentiale samt bidrage til en modernisering og effektivisering af den offentlige sundhedssektor. MTIC er desuden en central aktør i etableringen af en landsdækkende klyngeorganisation, der skal bidrage til øget samarbejde, udvikling og innovation inden for klyngen "Life science og velfærdsteknologi".

58) CareWare og DokkX

CareWare og DokkX udgør tilsammen en platform for bedre og øget dialog, videnudveksling og udviklingssamarbejde mellem den offentlige sundhedssektor, erhvervslivet og viden- og uddannelsesinstitutioner – og ud fra et fælles mål om øget implementering/kommercialisering af nye innovative sundheds- og velfærdsteknologiske løsninger.

59) Aarhus Kommunes Velfærdsteknologiske Udviklingspulje

Aarhus Kommune har en velfærdsteknologisk udviklingspulje, hvorfra der årligt investeres ca. 6 mio. kr. i projekter med fokus på udvikling, test og demonstration af nye velfærdsteknologiske løsninger. Projekterne skal lede til udvikling af nye løsninger, der på virksomhedssiden vil resultere i potentiel salg/omsætning på såvel hjemme- og eksportmarkedet og afledt effekt på jobskabelse/jobfastholdelse.

Avanceret produktion

Initiativforslag er under udarbejdelse i samspil med Business Region Aarhus.

Byggeri og anlæg

Initiativforslag er under udarbejdelse i samspil med Business Region Aarhus.

■

Aarhus Kommunes erhvervsplan omfatter 59 igangværende
og nye initiativer

Aarhus Kommune

Kapitel 3. Erhvervsudvikling i tal

- **Høj beskæftigelsesvækst**
- **Et højt uddannelsesniveau med tilsvarende høj vækst**
- **Et solidt iværksætermiljø og regionens højeste etableringsrate**
- **Den samlede omsætning og eksportomsætning er i vækst**
- **Stor andel af beskæftigelsen er på store arbejdssteder**
- **Specialiseret inden for IT/kommunikation**
- **Høj befolkningstilvækst**
- **Antal job per iværksætter er faldende**

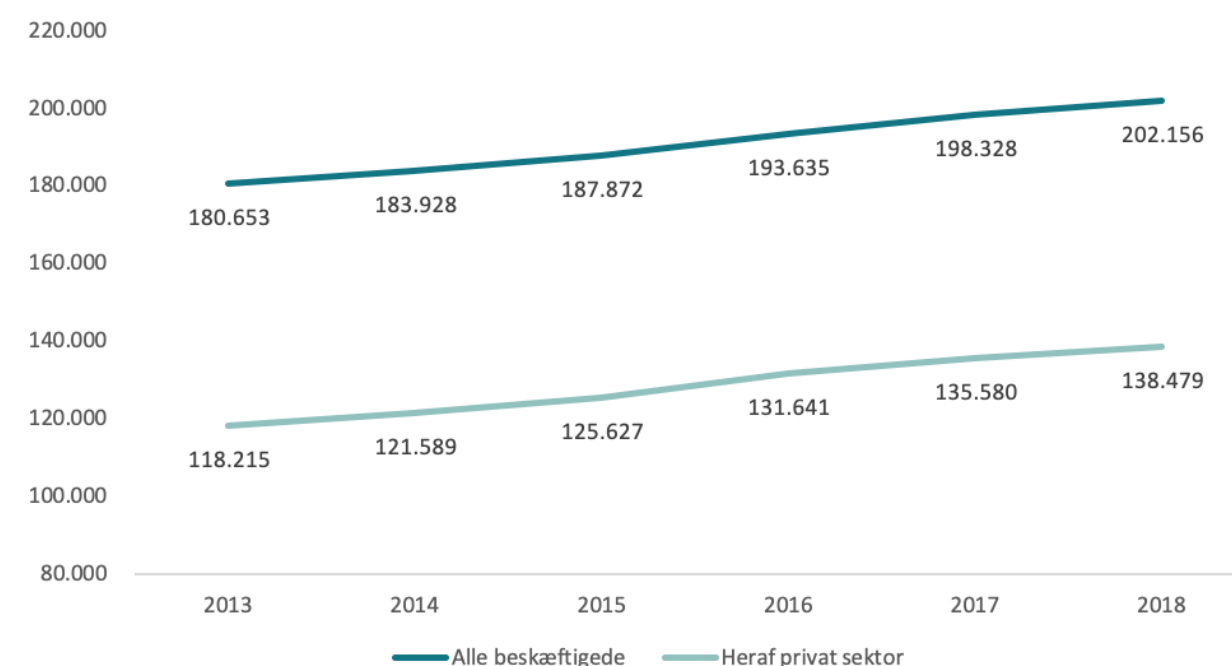
Markant højere beskæftigelsesvækst i Aarhus Kommune end generelt

Beskæftigelsen i Aarhus Kommune, her defineret som lønmodtagere og selvstændige i deres primære tilknytning til arbejdsmarkedet, er vokset markant i perioden 2013 til 2018. Den samlede beskæftigelse er gået fra at udgøre 180.653 i 2013 til 202.156 beskæftigede i 2018, jf. figur 1. Dermed er der 21.503 flere beskæftigede i 2018 end i 2013, hvilket svarer til en vækst på 11,9 procent. Væksten er jævnt fordelt ud over perioden.

Beskæftigelsen i den private sektor er i samme periode vokset fra 118.215 beskæftigede til 138.479 beskæftigede. Det er en vækst på 20.264, svarende til 17,1 procent. Beskæftigelsesvæksten i den private sektor står således for 94,2 procent af den samlede beskæftigelsesvækst i Aarhus Kommune i perioden 2013 til 2018.

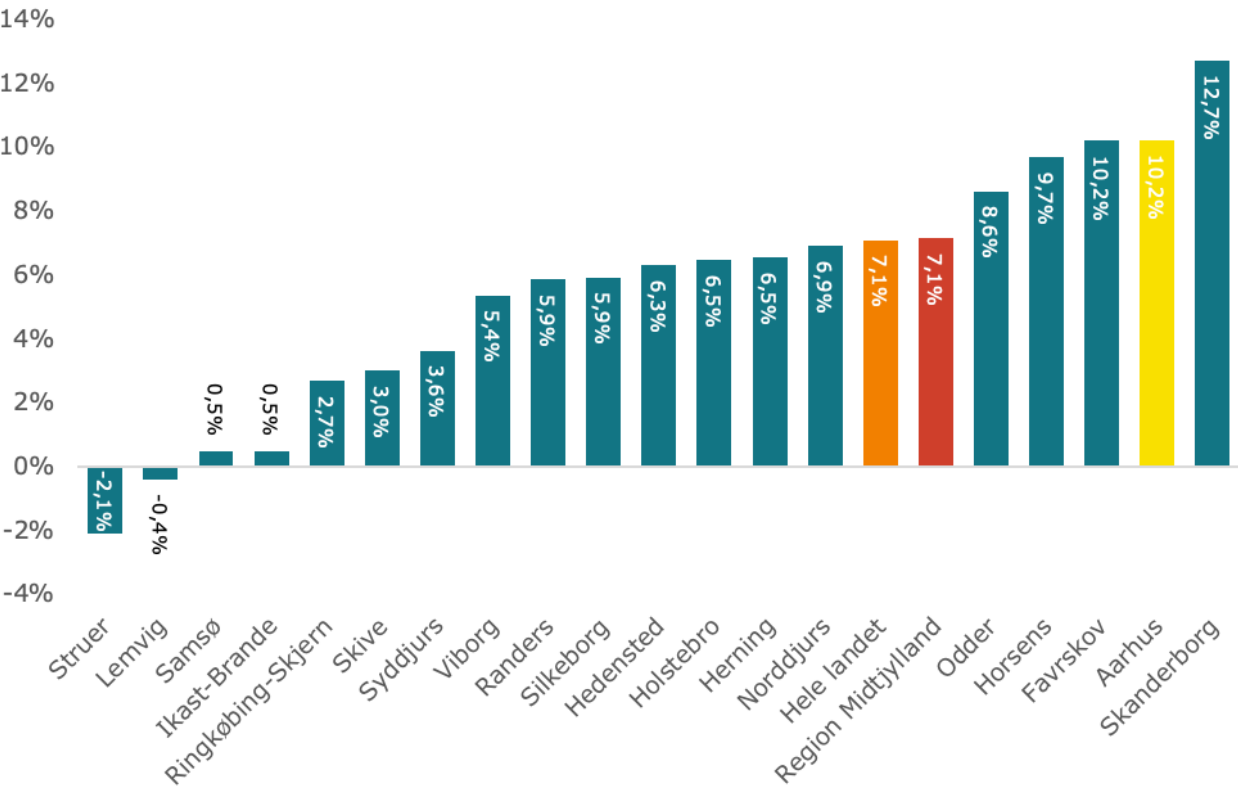
Aarhus Kommune har dog en relativ stor offentlig sektor. I 2018 udgør den private beskæftigelse således 68,5 procent af den samlede beskæftigelse. I Region Midtjylland generelt udgør den private beskæftigelse 70,9 procent. Forklaringen på den store offentlige sektor skal blandt andet findes i større offentlige arbejdspladser som Aarhus Universitetshospital samt store uddannelsesinstitutioner.

Figur 1. Beskæftigelse i Aarhus Kommune, samlet og privat, november 2013-november 2018

Kilde: Danmarks Statistik RAS. Beregninger foretaget af eStatistik. Beskæftigelsen udtrykker alle beskæftigede personer i deres primære tilknytning til arbejdsmarkedet.

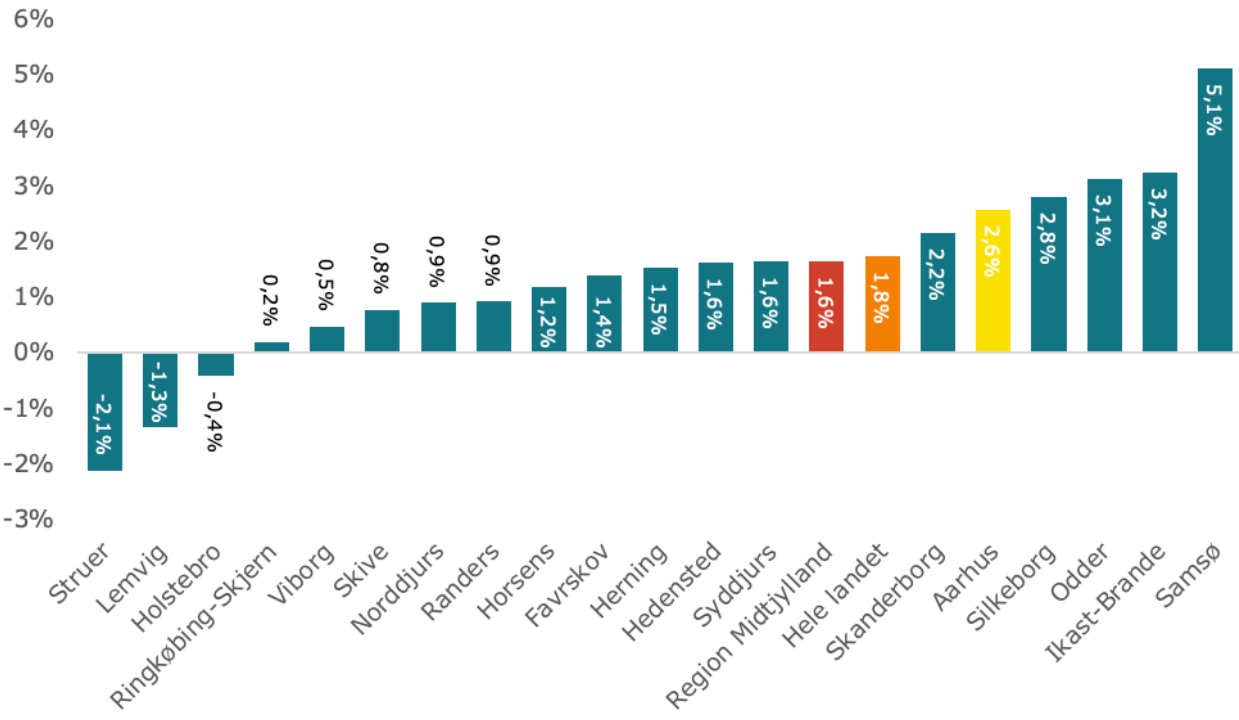
Figur 2. Relativ udvikling i beskæftigelse, private sektor, november2015-november2018

Kilde: Danmarks Statistik RAS. Beregninger foretaget af eStatistik.

Afgrænses perioden til 2015 til 2018, har beskæftigelsesvæksten i Aarhus Kommune været på 10,2 procent i den private sektor. Beskæftigelsesudviklingen i Aarhus Kommunes private sektor i denne periode er på et højere niveau end mange af de øvrige kommuner i Region Midtjylland og overgås kun af Skanderborg Kommune, der har haft en vækst på 12,7 procent. Generelt voksede den private sektor med 7,1 procent såvel i Region Midtjylland som i hele landet, jf. figur 2.

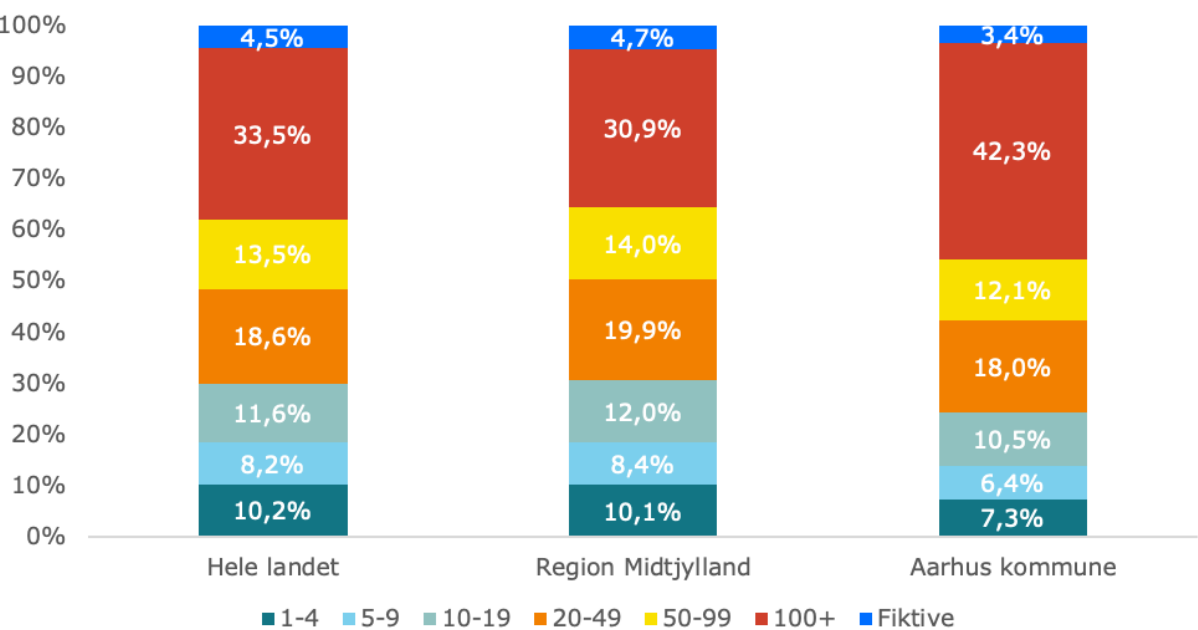
Figur 3. Relativ udvikling i antal lønmodtagerjob i den private sektor 2018K3-2019K3

Kilde Danmarks Statistik. Specialkørsler Lønmodtagerstatistikken LBESK. Målene er opgjort i 3. kvartal 2018 og 3. kvartal 2019. Beskæftigelsen i LBESK udtrykker alle lønmodtagerjob på arbejdssteder, dvs. at selvstændige ikke indgår samt at én person kan besidde flere job i modsætning til RAS, der opgør antal beskæftigede i deres primære tilknytning til arbejdsmarkedet.

Figur 2 er baseret på tal fra den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik, hvor såvel lønmodtagere som selvstændige er opgjort efter deres primære tilknytning til arbejdsmarkedet. Lønmodtagerstatistikken, hvor alle job er opgjort, indikerer at beskæftigelsesvæksten fra 2018 til 2019 er aftagende, jf. figur 3. Aarhus Kommune har således, baseret på lønmodtagerstatistikken, haft en beskæftigelsesvækst på 2,6 procent i perioden 2018 til 2019. Den generelle vækst i Region Midtjylland var på 1,6 procent, mens der har været en jobvækst i den private sektor på 1,8 procent på landsplan. Der er altså stadig mere gang i beskæftigelsesudviklingen i Aarhus Kommune end generelt i regionen og på landsplan.

Figur 4. Job fordelt relativt på arbejdsstedsstørrelse og område, 2018

Kilde: Danmarks Statistik. Erhvervsbeskæftigelsen ERHV. ERHV indeholder såvel lønmodtagere som selvstændige og alle job en beskæftiget måtte have.

Bemærkelsesværdig beskæftigelsesvækst på små arbejdssteder

Beskæftigelsen fordelt på arbejdsstedsstørrelser i Aarhus Kommune adskiller sig markant fra det generelle billede i såvel hele landet som Region Midtjylland på ét punkt, da 42,3 procent af beskæftigelsen i Aarhus Kommune er på arbejdssteder med 100 eller flere ansatte. På landsplan er den andel 33,5 procent og i regionen 30,9 procent.

Beskæftigelsesandelen er 12,1 procent på arbejdssteder med 50 til 99 ansatte i Aarhus kommune, mod 14,0 procent regionalt og 13,5 procent på landsplan, mens de mindste arbejdssteder med en til fire ansatte udgør 7,3 procent af beskæftigelsen i Aarhus Kommune mod lidt over 10 procent såvel regionalt som nationalt. For arbejdssteder med fem til ni ansatte ses et lignende billede, da 6,4 procent af beskæftigelsen i Aarhus Kommune er på arbejdssteder med fem til ni ansatte mod 8,2 procent i hele landet og 8,4 procent i regionen, jf. figur 4.

Fiktive enheder defineres i nedenstående som; personer, der arbejder fra varierende adresser eller egen bopæl, så som hjemmehjælpere, rengøring og personer ansat i vikarbureauer. Fiktive enheder er en smule underrepræsenteret i Aarhus Kommune sammenlignet med nationalt og regionalt, da man i Aarhus Kommune har 3,4 procent af beskæftigelsen inden for fiktive arbejdssteder, mens det er henholdsvis 4,5 procent nationalt og 4,7 procent regionalt.

Tabel 1. Udvikling i antal job opgjort efter arbejdsstedsstørrelse og område 2015-2018

	Mikro	Små	Mellemstore og store	Fiktive	Alle
Hele landet	2,5%	5,9%	6,5%	-4,5%	5,1%
Region Midtjylland	1,9%	7,3%	7,2%	-3,5%	5,7%
Aarhus Kommune	4,6%	11,4%	7,5%	1,7%	7,9%

Kilde: Danmarks Statistik. Erhvervsbeskæftigelsen ERHV. ERHV indeholder såvel lønmodtagere som selvstændige og alle job en beskæftiget måtte have.

- * Mikrovirksomheder er virksomheder med 1-9 ansatte
- * Små virksomheder er virksomheder med 10-49 ansatte
- * Mellemstore og store virksomheder er virksomheder med 50 eller flere ansatte.
- * Fiktive arbejdssteder defineres som personer, der arbejder fra varierende adresser eller egen bopæl så som hjemmehjælpere, rengøring og personer ansat i vikarbureauer.

Beskæftigelsesudviklingen fordelt på arbejdsstedsstørrelser indikerer, at det er de små virksomheder med ti til 49 ansatte, der har den største procentuelle beskæftigelsesvækst i Aarhus kommune, jf. tabel 1.

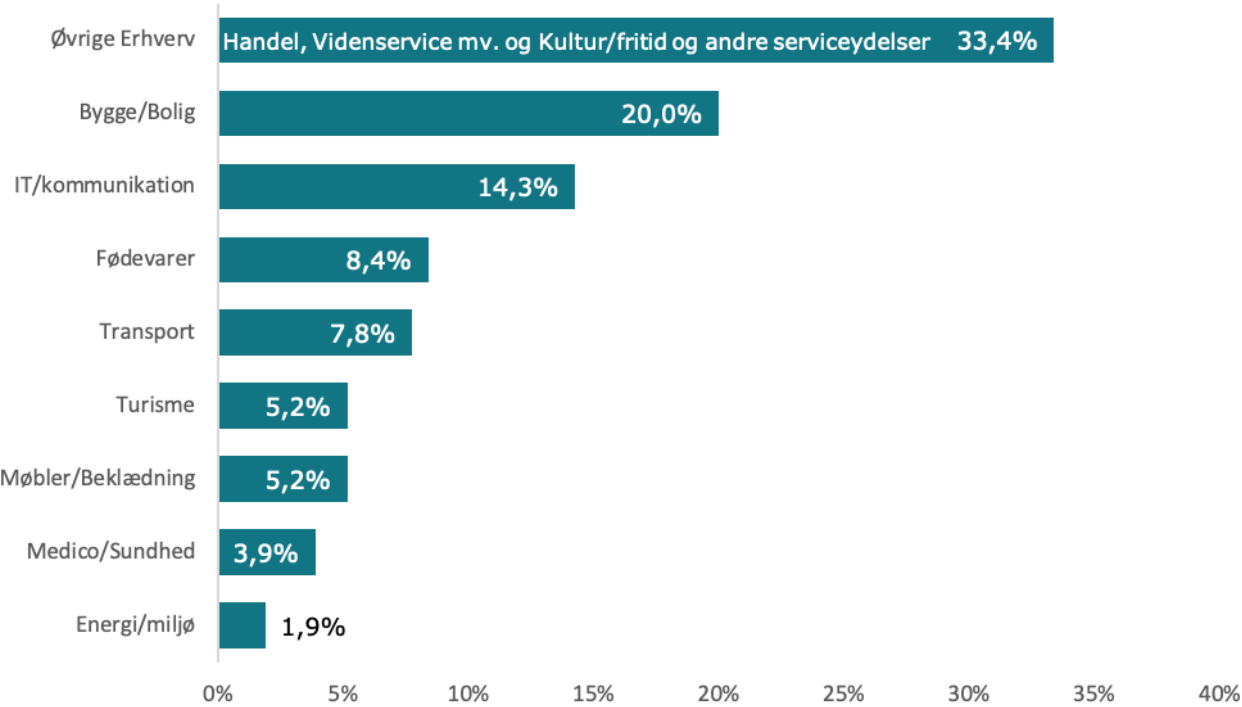
Der har været en jobvækst på 11,4 procent på de små arbejdssteder med ti til 49 ansatte. På landsplan var væksten på disse arbejdssteder 5,9 procent, og i regionen voksede beskæftigelsen 7,3 procent.

Der har endvidere været en beskæftigelsesvækst på 4,6 procent på mikro arbejdssteder i Aarhus kommune, mens de mellemstore og store arbejdssteder er vokset med 7,5 procent, hvilket er højere vækstrater end nationalt og regionalt.

Inden for de fiktive arbejdssteder oplever Aarhus Kommune i modsætning til regionalt og nationalt en vækst. Da de fiktive enheder kun udgør en lille del af beskæftigelsen i Aarhus Kommune samt nationalt og regionalt, er der dog tale om mindre ændringer i absolutte tal.

Den bemærkelsesværdigt store vækst i beskæftigelsen inden for de små arbejdssteder med ti til 49 ansatte er interessant i et erhvervspolitisk perspektiv. Det vil derfor være relevant, fremadrettet at undersøge hvilke brancher og faktorer, der bidrager til denne vækst, med henblik på at understøtte udviklingen yderligere fremadrettet.

Figur 5. Privat beskæftigelse fordelt på ressourcerområder, relativt, 2018

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS. Beregninger foretaget af eStatistik.

Aarhus har en udpræget erhvervsspecialisering inden for IT/kommunikation

Beskæftigelsen i Aarhus Kommune er i udpræget grad domineret af to styrkepositioner – bygge/bolig, der tegner sig for 20,0 procent af den private beskæftigelse og IT/kommunikation, der står for 14,3 procent.

Den mest specialiserede styrkeposition i Aarhus Kommune er IT/kommunikation til trods for, at andelen af kommunens beskæftigelse er større inden for bygge/bolig.

Styrkepositionsfordelingen, også kaldet ressourceområder eller kompetenceklynger, tager udgangspunkt i en kortlægning af dansk erhvervslivs nationale styrkepositioner i eksportøjemed. Inddelingen bryder med den traditionelle brancheinddeling, da den samler alle led i værdikæden – altså den private beskæftigelse i primære erhverv, fremstillingserhverv, støtteerhverv og serviceerhverv for den givne branche. Det vil fx sige både den direkte beskæftigelse i fødevarerbranchen og den afledte beskæftigelse fra fødevarerbranchen. Fra jord til bord med andre ord med primære erhverv (landbrug, fiskeri, gartneri), fremstillingserhverv (industribrancher der forarbejder fødevarer; fx slagterier, mejerier), støtteerhverv (fx produktion af køleanlæg) og serviceerhverv (detailhandel, landbrugskonsulenter mv.).

Omtrent en tredjedel af beskæftigelsen i Aarhus kommune hører under øvrige erhverv, jf. figur 5, der indikerer den private beskæftigelse fordelt på kommunen styrkepositioner i 2018. Grupperingen øvrige erhverv består af 236 brancher, som ikke umiddelbart passer ind i andre styrkepositioner, hvorfor øvrige erhverv ikke karakteriseres som en styrkeposition.

Bygge/bolig og IT/kommunikation dominerer beskæftigelsen i Aarhus kommune, mens fødevarer følger efter med 8,4 procent af den private beskæftigelse, jf. figur 5.

Tabel 2. Detaljeret erhvervsstruktur, arbejdspladser Aarhus Kommune, fordelt på ressourceområder, 2018

Styrkeposition	Primære erhverv	Fremstillings- erhverv	Støtteerhverv	Serviceerhverv	I alt
Fødevarer	695	3.201	1.092	6.658	11.646
Møbler		220		2.488	2.708
Beklædning		113		4.340	4.453
Turisme				7.183	7.183
Bygge/bolig	59	2.587	152	24.927	27.725
IT/kommunikation		1.924	30	17.829	19.783
Transport		780		9.960	10.740
Energi/miljø	2	902		1.724	2.628
Medico/Sundhed		604		4.784	5.388
Øvrige Erhverv		1.240		44.985	46.225
I alt	756	11.571	1.274	124.878	138.479

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS. Beregninger foretaget af eStatistik.

Erhvervsspecialisering:

*Lidt specialiseret betyder, at kommunens andel af landets arbejdspladser på delområdet er op til en halv gang større end kommunens samlede andel af landets arbejdspladser. For specialiserede delområder er andelen mindst en halv gang større, og for meget specialiserede delområder er andelen mindst tre gange så stor.

I Tabel 2 er beskæftigelse fordelt på primære erhverv, fremstillingserhverv, støtteerhverv og serviceerhverv, og de steder, hvor der er flere end landsgennemsnittet beskæftiget, er markeret med en farve. Dermed fremstår Aarhus Kommunes specialiserede områder.

Den samlede beskæftigelse i hver af styrkepositionerne møbler, beklædning, turisme og IT/kommunikation udgør relativt mere i Aarhus Kommune end tilfældet er på landsplan. IT/kommunikation har den største specialisering med 155 beskæftigede i Aarhus Kommune for hver 100 på landsplan.

I Aarhus Kommune er der 111 beskæftigede inden for serviceerhverv for hver 100 på landsplan, hvorfor Aarhus Kommune er specialiseret inden for serviceerhverv. Beskæftigelsen i Aarhus Kommune er i udpræget grad koncentreret i serviceerhvervene, hvor ni ud af ti beskæftigede i Aarhus kommunes private sektor er beskæftiget. Serviceerhverv er det eneste erhverv i værdikæden, hvor Aarhus Kommune på tværs af brancherne er specialiseret.

Kommunen er imidlertid også specialiseret inden for fremstillingserhverv i branchen, IT/kommunikation, hvor der er 1.924 beskæftigede. Der er således 165 beskæftigede i fremstillingserhvervene inden for IT/kommunikation i Aarhus Kommune for hver 100 på landsplan.

Generelt er IT/kommunikation den mest specialiserede styrkeposition i Aarhus Kommune. Årsagen skal blandt andet findes i, at virksomheder som JP/Politikens Hus har 1.519 ansatte, Terma har 922, Stofa har 804 og Systematic har 767 ansatte i Aarhus Kommune, i marts 2020.

Tabel 3. Beskæftigelsen i 'Øvrige erhverv', fordelt på brancher, 2018

Branche	Beskæftigede
Industri	1.240
Handel	12.360
Finansiering og forsikring	5.004
Videnservice mv.	11.501
Operationel service	5.885
Undervisning og socialvæsen mv.	4.314
Kultur, fritid og andre serviceydelser mv.	5.921
I alt	46.225

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS. Beregninger foretaget af eStatistik.

Erhvervsspecialisering:

*Lidt specialiseret betyder, at kommunens andel af landets arbejdspladser på delområdet er op til en halv gang større end kommunens samlede andel af landets arbejdspladser. For specialiserede delområder er andelen mindst en halv gang større, og for meget specialiserede delområder er andelen mindst tre gange så stor.

Tabel 3 viser branchefordelingen af de i alt 46.225 beskæftigede personer i Aarhus Kommune, der hører under øvrige erhverv, jf. figur 5.

Størstedelen af de beskæftigede under øvrige erhverv er i branchen handel med 12.360 beskæftigede, svarende til 26,7 procent af de beskæftigede under øvrige erhverv. Handel defineres som øvrig handel, der ikke hører under en af de andre styrkepositioner. Videnservice mv. er med 11.501 beskæftigede den næststørste branche under øvrige erhverv.

Øvrige erhverv udgør mere i Aarhus Kommune end generelt på landsplan, jf. tabel 3, og kommunen er specialiseret indenfor handel, videnservice mv. og operationel service. ■

domineret af to styrkepositioner, bygge/bolig
og IT/kommunikation

Uddannelsesniveauet i Aarhus Kommune

Adgang til kvalificeret arbejdskraft er afgørende for erhvervslivets fortsatte udvikling. Det er derfor interessant at se, hvordan uddannelsesniveauet hos de beskæftigede i Aarhus Kommune har udviklet sig. Tabel 4 viser uddannelsesniveau for Aarhus kommune, Region Midtjylland og hele landet.

Den generelle tendens i såvel Region Midtjylland som hele landet er, at beskæftigelsen går imod et højere uddannelsesniveau. Det vil sige, at andelen af beskæftigede uden kompetencegivende uddannelse og erhvervsfaglige uddannelser bliver mindre, mens andelen af beskæftigede med korte eller mellemlange uddannelser og universitetsuddannelser bliver større. Denne tendens opleves ligeledes i Aarhus Kommune.

De beskæftigedes uddannelsesniveau i Aarhus Kommune er kendetegnet ved en markant højere andel af beskæftigede med en universitetsuddannelse end i såvel Region Midtjylland som hele landet, hvilket kommunens store universitet og hospital bidrager væsentligt til.

21,4 procent af de beskæftigede i 2018 havde en universitetsuddannelse. Det svarer til 43.352 beskæftigede. I 2013 var der 34.253 beskæftigede med universitetsuddannelse i Aarhus Kommune, hvilket udgjorde 19,0 procent af beskæftigelsen. I Region Midtjylland er andelen af universitetsuddannede gået fra 10,5 procent i 2013 til 12,3 procent i 2018. På landsplan udgjorde de universitetsuddannede 12,8 procent i 2013 og 15,3 procent i 2018.

I 2013 var der 51.382 beskæftigede med en erhvervsfaglig uddannelse, svarende til, 28,4 procent af de beskæftigede i Aarhus Kommune. I 2018 var der 53.012, hvilket svarede til 26,2 procent af beskæftigelsen. I Region Midtjylland er andelen af beskæftigede med en erhvervsfaglig uddannelse gået fra 36,1 procent i 2013 til 34,4 procent i 2018, og på landsplan er andelen gået fra 34,5 procent i 2013 til 32,4 procent i 2018.

Tabel 4. Uddannelsesniveau for personer i beskæftigelse efter område, 2013-2018

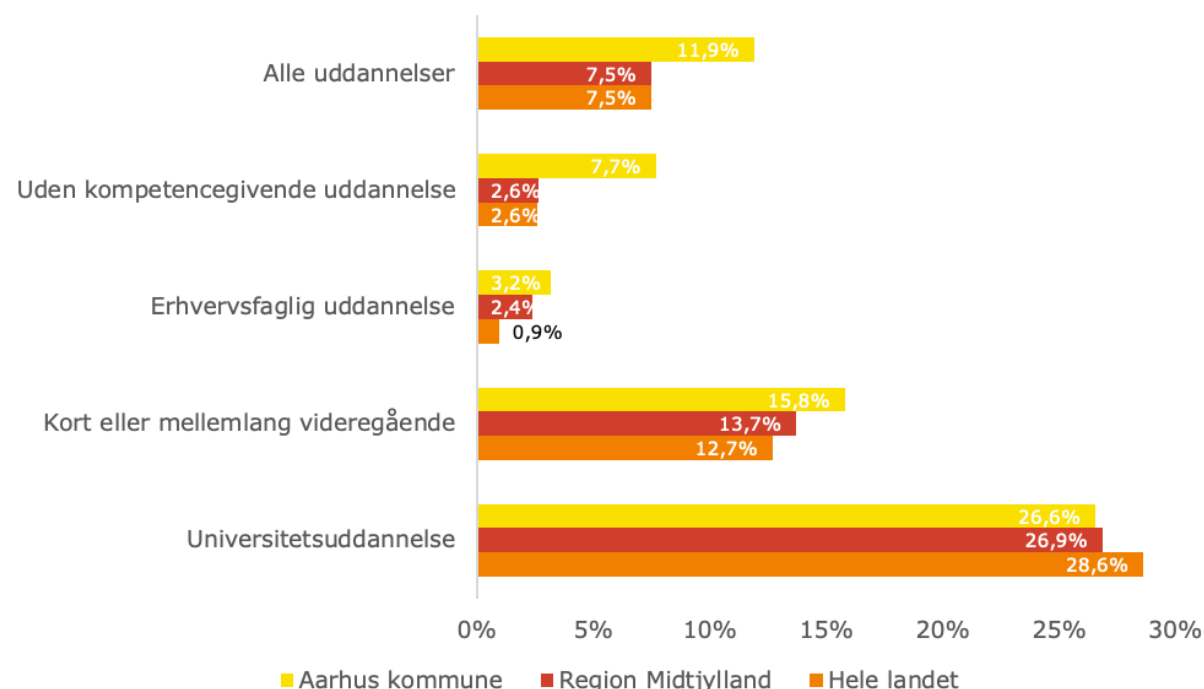
Aarhus Kommune				
	2013		2018	
Uden kompetencegivende uddannelse	52.179	28,9%	56.186	27,8%
Erhvervsfaglig uddannelse	51.382	28,4%	53.012	26,2%
Kort eller mellemlang videregående	42.839	23,7%	49.606	24,5%
Universitetsuddannelse	34.253	19,0%	43.352	21,4%
I alt	180.653	100%	202.156	100%
Region Midtjylland				
	2013		2018	
Uden kompetencegivende uddannelse	194.108	31,7%	199.227	30,2%
Erhvervsfaglig uddannelse	221.487	36,1%	226.736	34,4%
Kort eller mellemlang videregående	133.528	21,8%	151.827	23,0%
Universitetsuddannelse	64.157	10,5%	81.394	12,3%
I alt	613.280	100%	659.184	100%
Hele landet				
	2013		2018	
Uden kompetencegivende uddannelse	847.684	31,5%	869.689	30,0%
Erhvervsfaglig uddannelse	928.764	34,5%	937.418	32,4%
Kort eller mellemlang videregående	572.854	21,3%	645.543	22,3%
Universitetsuddannelse	344.646	12,8%	443.296	15,3%
I alt	2.693.948	100%	2.895.946	100%

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS. Beregninger foretaget af eStatistik.

- * Uden kompetencegivende uddannelse: Grundskole, Gymnasiale uddannelser og Uoplyst.
- Erhvervsfaglig uddannelse: Erhvervsfaglige uddannelser og Adgangsgivende uddannelsesforløb.
- * Kort eller mellemlang videregående: Korte videregående uddannelser (KVU) og Mellemlange videregående uddannelser (MVU).
- * Universitetsuddannelse: Bachelorer (BACH), Lange videregående uddannelser (LVU) og Ph.d. og forskeruddannelser.

Der er altså relativt færre beskæftigede med erhvervsfaglig uddannelse i Aarhus Kommune end generelt. Det samme gør sig gældende for beskæftigede uden kompetencegivende uddannelse, mens andelen af beskæftigede med kort eller mellemlang uddannelse i Aarhus Kommune er mere repræsentativ i forhold til regionen og hele landet

Figur 6. Beskæftigelsesvæksten i den private sektor, fordelt på uddannelsesniveau og område, 2013-2018

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS. Beregninger foretaget af eStatistik.

Udviklingen i uddannelsesniveauet i Aarhus Kommune, i perioden 2013 til 2018, har mange lighedspunkter med den generelle udvikling i Danmark, jf. figur 6. Aarhus Kommune har dog haft en højere vækst i beskæftigelsesniveauet end den generelle udvikling i Region Midtjylland og hele landet.

Uddannelsesniveauet i regionen og hele landet er vokset med 7,5 procent, mens Aarhus Kommune til sammenligning har haft en vækst på 11,9 procent.

I gruppen af beskæftigede uden kompetencegivende uddannelse har der været en vækst på 7,7 procent mod 2,6 procent regionalt såvel som nationalt.

Gruppen af beskæftigede med erhvervsfaglige uddannelser er vokset med 3,2 procent i Aarhus kommune, mens der har været en vækst i regionen på 2,4 procent. På landsplan er der blevet 0,9 procent flere beskæftigede med en erhvervsfaglig uddannelse.

Indenfor de korte og mellemlange uddannelser er væksten 15,8 procent i Aarhus kommune. I regionen er den 13,7 procent, mens den på landsplan er 12,7 procent.

Endelig er der gruppen, universitetsuddannede, som i perioden er vokset med 26,6 procent i Aarhus Kommune. Det er på niveau med Region Midtjylland (26,9 procent) og lidt lavere end hele landet (28,6 procent).

Som det fremgår af tabel 4, har Aarhus Kommune en markant højere andel af beskæftigede med universitetsuddannelse end både regionen og hele landet, hvilket kan forklare, hvorfor Aarhus Kommunes vækstrate inden for beskæftigede med universitetsuddannelse ligger lidt under regionen og hele landet. ■

Markant højere andel af beskæftigede med en universitetsuddannelse

Pendling i Aarhus Kommune

I forhold til beskæftigelsen og uddannelsesniveauet i Aarhus Kommune er det væsentligt at undersøge, hvorvidt de beskæftigede er bosat i kommunen eller pendler fra omkringliggende kommuner. Det er desuden interessant at se, om de bosatte i Aarhus Kommune er beskæftiget inden for kommunegrænsen, samt hvilke uddannelsesgrupper der pendler mest. Til det formål anvendes Danmarks Statistiks pendlingsstatistikker, der viser ind- og udpendling.

Tabel 5. Ind- og udpendling, antal samt andel af samlet beskæftigelse, Aarhus Kommune 2013 og 2018

				Udvikling 2013-2018	
		2013	2018	Antal	Procent
Indpendling	Antal	54.798	65.273	10.475	19,1%
	Procent af dagbefolkning	30,3%	32,3%		
Udpendling	Antal	31.548	39.185	7.637	24,2%
	Procent af natbefolkning	20,0%	22,3%		
Nettoindpendling	Antal	23.250	26.088		

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS – ESTAT8. Beregninger foretaget af eStatistik.
*Dagbefolkningen har arbejdssted i kommunen og natbefolkningen har bopæl i kommunen

Tabel 5, viser ind- og udpendling i henholdsvis 2013 og 2018. I 2013 var der 54.798 beskæftigede i Aarhus Kommune, som ikke var bosat i kommunen og dermed var indpendlere. Det svarede til 30,3 procent af den såkaldte dagsbefolkning i kommunen. I 2018 var indpendlingen steget til 65.273 beskæftigede – en vækst på 10.475 beskæftigede eller 19,1 procent. Dermed udgjorde indpendlingen 32,3 procent af de beskæftigede i kommunen i 2018.

Omvendt var der 31.548 personer bosat i Aarhus Kommune i 2013, som arbejdede udenfor kommunens grænser, hvilket svarer til en femtedel af kommunens natbefolkning. Denne andel steg til 22,3 procent i 2018, hvor 39.185 personer pendlede ud af Aarhus Kommune. Der har således været en vækst i udpendlingen på 7.637 personer, svarende til 24,2 procent.

Overordnet set er Aarhus Kommune altså en indpendlingskommune med en nettoindpendling på 26.088 beskæftigede i 2018, jf. tabel 5.

Danmarks Statistiks pendlingsstatistikker giver ydermere mulighed for at undersøge pendlernes uddannelsesniveau. På landsplan er der en tendens til at pendlingsaktiviteten stiger i takt med uddannelsesniveauet. Beskæftigede uden kompetencegivende uddannelse har således mindre tilbøjelighed til at pendle end beskæftigede med en universitetsuddannelse.

Aarhus Kommunes indpendling adskiller sig imidlertid fra den nationale tendens, jf. tabel 6, der viser ind- og udpendling fordelt på uddannelsesniveau. For indpendling er der ingen sammenhæng mellem uddannelsesniveau og pendlingsaktivitet, hvilket sandsynligvis hænger sammen med et højere prisniveau på det aarhusianske boligmarked end i de fleste nabokommuner.

Tabel 6. Ind- og udpendling, Aarhus Kommune, fordelt på uddannelsesniveau 2018

Uddannelsesniveau	Indpendling	Udpendling
Uden kompetencegivende uddannelse	23,6%	17,4%
Erhvervsfaglig uddannelse	44,8%	20,1%
Kort eller mellemlang videregående	33,9%	24,1%
Universitetsuddannelse	26,3%	27,9%
Alle uddannelser	32,3%	22,3%

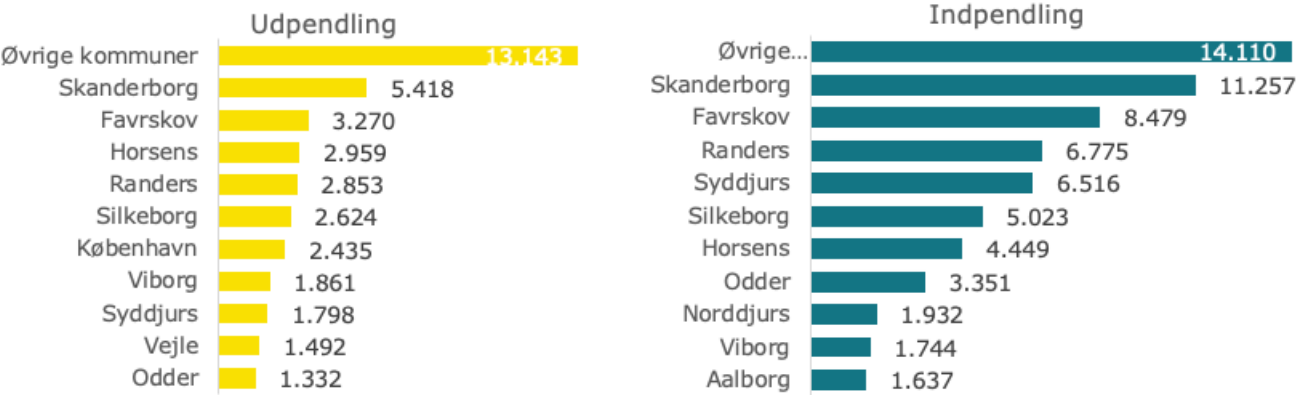
Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS – ESTAT8. Beregninger foretaget af eStatistik.
*Dagbefolkningen har arbejdssted i kommunen og natbefolkningen har bopæl i kommunen

I Aarhus Kommune er udpendlingen mere ligeligt fordelt på uddannelsesniveau end i regionens øvrige kommuner. Der er dog, også i Aarhus Kommune, en tendens til at udpendlingsaktiviteten stiger i takt med uddannelsesniveauet.

26,3 procent af de beskæftigede i Aarhus Kommune i 2018 med en universitetsuddannelse og 33,9 procent af de beskæftigede med korte eller mellemlange uddannelser var ikke bosat i kommunen. Hvad angår beskæftigede uden kompetencegivende uddannelse var 23,6 procent ikke bosat i Aarhus Kommune, mens hele 44,8 procent af beskæftigede med erhvervsfaglige uddannelser var indpendlere.

Udpendlingsstatistikken viser, at 17,4 procent af de bosatte i Aarhus Kommune uden en kompetencegivende uddannelse og 20,1 procent af personer med en erhvervsfaglig uddannelse pendlede til andre dele af landet. For personer med en kort eller mellemlang uddannelse var der 24,1 procent af de bosatte i Aarhus Kommune, som var beskæftiget udenfor kommunen, mens 27,9 procent af de universitetsuddannede borgere i Aarhus Kommune arbejdede uden for kommunegrænsen.

Figur 7. Kommuner med størst ind- og udpendling til Aarhus Kommune, antal pendlere, 2018

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS.

Statistikkerne giver endvidere mulighed for at undersøge, hvor folk pendler til, og hvor de kommer fra.

Skanderborg Kommune er den markant største pendlerkommune i relation til Aarhus Kommune, jf. figur 7. 5.418 borgere i Aarhus Kommune arbejdede i Skanderborg Kommune i 2018, mens 11.257 bosatte i Skanderborg Kommune var beskæftiget i Aarhus Kommune.

Efter Skanderborg Kommune følger Favrskov Kommune, både i forhold til ind- og udpendling.

Figur 7 tegner ligeledes et billede af, at en stor del af beskæftigelsen i Aarhus Kommune bosætter sig i nabokommunerne med henblik på at pendle til Aarhus Kommune.

Rent definatorisk er man pendler, når man arbejder et andet sted end ens bopæl, og ud fra denne definition var der 168.646 pendlere i Aarhus Kommune i 2018. Det er en stigning på 11,3 procent i forhold til i 2008, hvor der var 151.383 pendlere i Aarhus kommune.

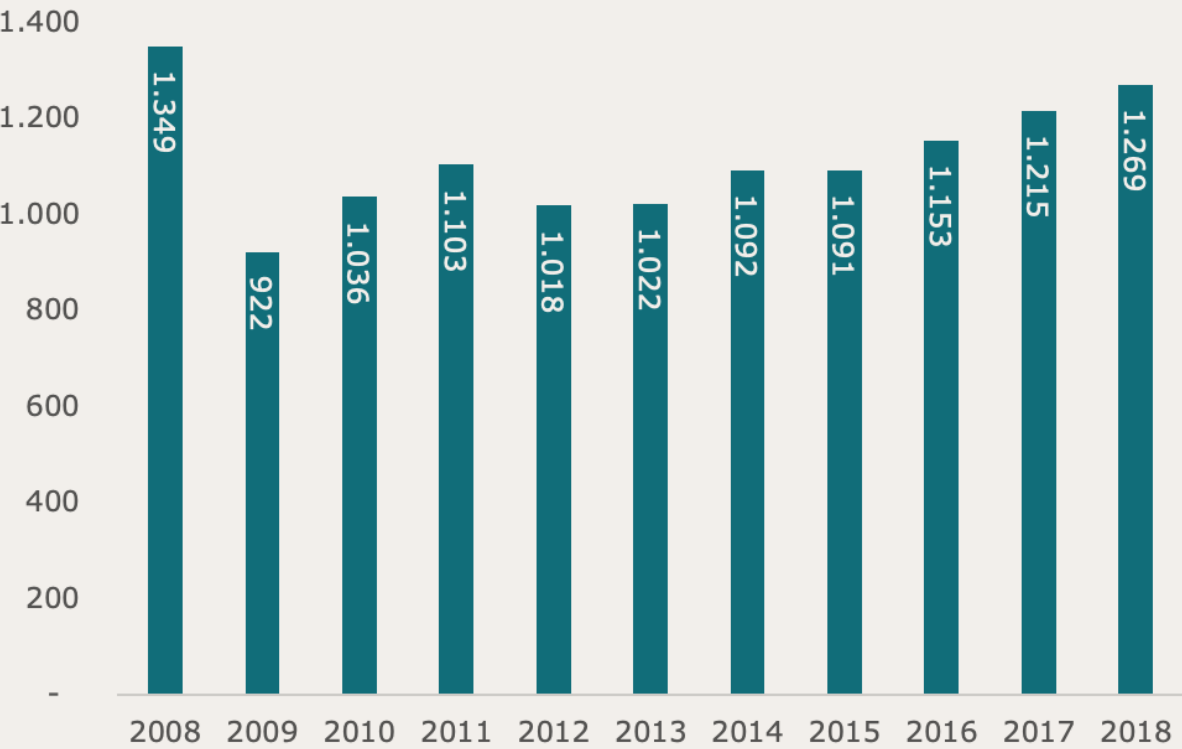
Den gennemsnitlige pendlingsafstand, er ydermere vokset fra 18,2 kilometer i 2008 til 21,2 kilometer i 2018. Dermed pendler folk i Aarhus Kommune i gennemsnit 3 kilometer længere i 2018 end ti år tidligere, hvilket er en vækst på 16,5 procent. ■

Solidt iværksætteri og regionens højeste etableringsrate

Mange af landets kommuner ønsker et dynamisk iværksætermiljø, hvor iværksætteraktiviteten kan bidrage til økonomisk vækst og øget beskæftigelse i kommunen.

Iværksætteraktiviteten måles i nedenstående på baggrund af de nye reelle virksomheder i Aarhus Kommune. Nye reelle virksomheder defineres i denne sammenhæng som virksomheder, der i etableringsåret kan præstere, hvad der svarer til et halvt årsværk. På dette grundlag frasorteres de mindste hobbyvirksomheder og genstartere. På baggrund af denne definatoriske afgrænsning fremgår det af figur 8, at der i 2018 er 1.269 reelle nye virksomheder i Aarhus Kommune.

Figur 8. Nye reelle virksomheder i Aarhus Kommune, 2008-2018

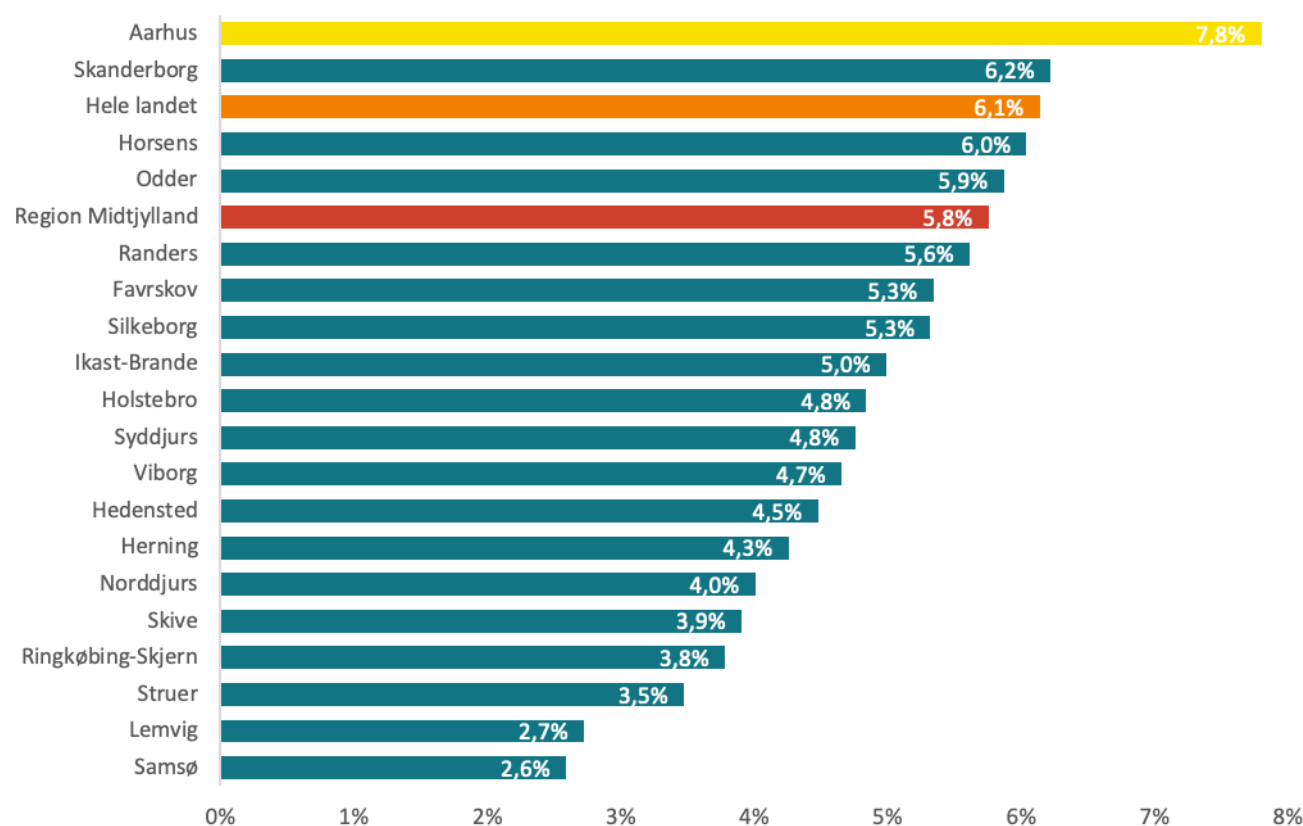
Kilde: Danmarks Statistiks iværksætterdatabase

*En reel virksomhed er ifølge Danmarks Statistik en virksomhed der i etableringsåret kan præstere hvad der svarer til et halvt årsværk

Antallet af iværksættere i Aarhus Kommune faldt som følge af finanskrisen, men er siden vokset igen, med små udsving fra år til år, til et niveau, der er tæt på at være det samme, som før finanskrisen, hvor der i 2008 var 1.349 iværksættere.

På baggrund af antallet af nye reelle virksomheder er etableringsraten i Aarhus Kommune udregnet i figur 9. Etableringsraten er et mål for fornyelsen af kommunens virksomhedsbestand. Den viser for et givent år, hvor stor en andel af den samlede virksomhedsbestand, der er etableret i det givne år med udgangspunkt i reelle virksomheder.

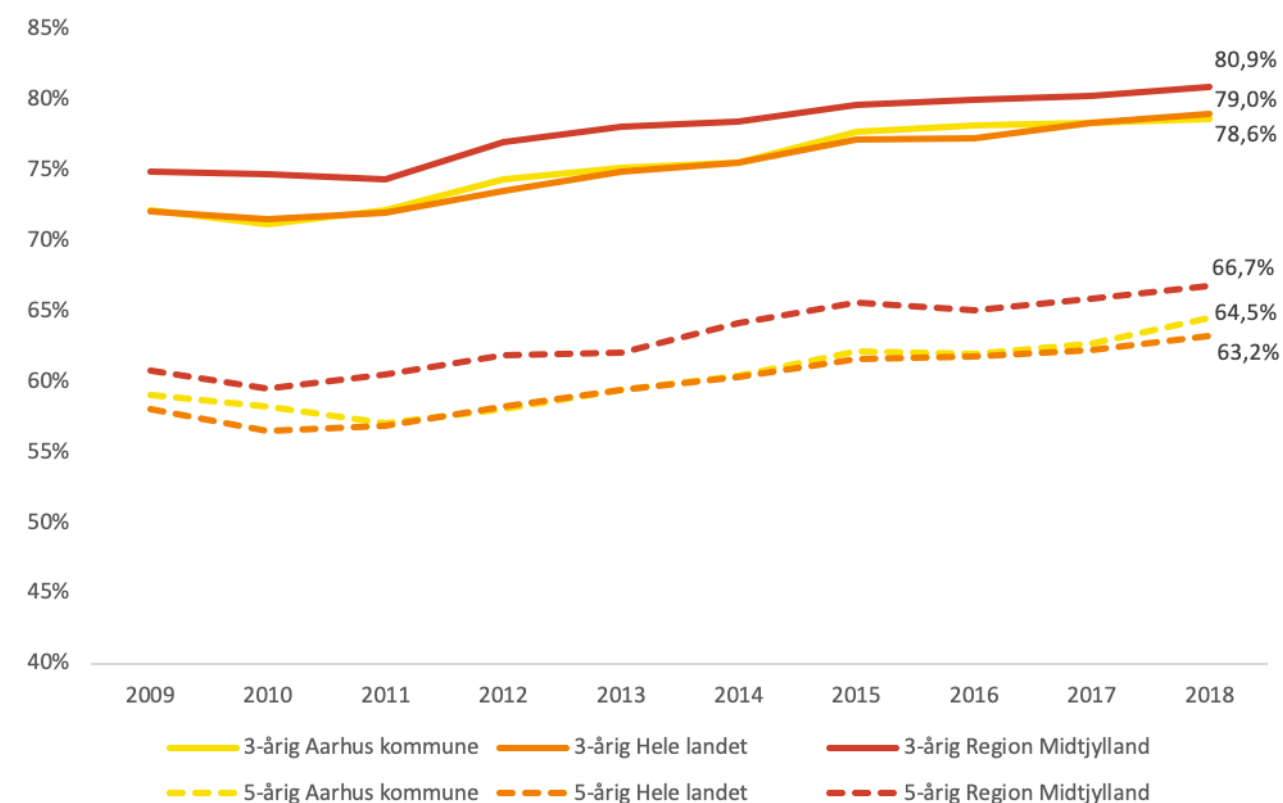
Figur 9. Etableringsrater efter område, 2018

Kilde: Danmarks Statistiks Iværksætterdatabase og Generel Firmastatistik.
 Bearbejdet af eStatistik

Som det fremgår af figur 10, var den generelle etableringsrate 6,1 procent i Danmark i 2018. I Region Midtjylland var den med 5,8 procent en smule lavere end det generelle niveau i Danmark. Aarhus Kommunes etableringsrate var i 2018 på 7,8 procent, hvilket er den højeste etableringsrate i regionen. Skanderborg Kommune kommer tættest på med en etableringsrate på 6,2 procent.

Figur 10. Overlevelsesserater efter område, 2009-2018

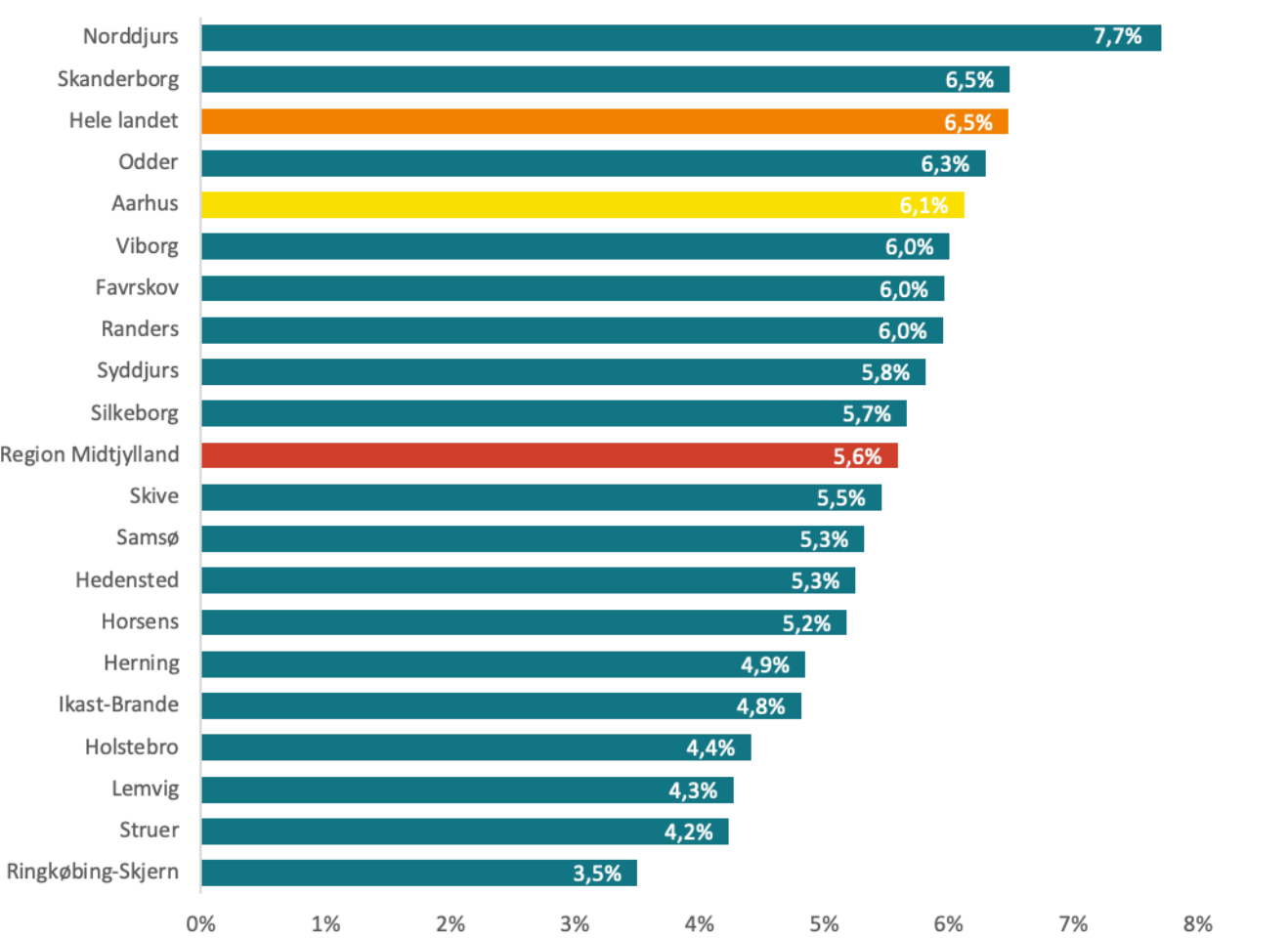
Kilde: Danmarks Statistiks Iværksætterdatabase samt diverse erhvervsregistre.

Den treårige overlevelsese rate i Aarhus Kommune ligger på niveau med overlevelsese raten i Danmark gennem hele perioden 2009 til 2018. I Aarhus Kommune var den 78,6 procent i 2018, mens den på landsplan var 79,0 procent. Regionens treårige overlevelsese rate var 80,9 procent og ligger konsekvent over Aarhus Kommune og hele landet i perioden.

Den femårige overlevelsese rate giver omtrent det samme billede. I 2018 placerer Aarhus Kommune sig dog lige over det nationale niveau med 64,5 procent mod 63,2 procent i hele landet. I regionen var den femårige overlevelsese rate 66,7 procent i 2018.

Ovenstående indikerer imidlertid ikke noget om, hvor meget iværksætterne påvirker beskæftigelsen i kommunen. For at belyse denne sammenhæng anvendes de seneste fem iværksætterårganges andel af den samlede private beskæftigelse i 2018 i nedenstående.

Figur 11. De seneste fem iværksætterårganges andel af den private beskæftigelse, fordelt på område, 2018

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS – ESTAT8. Beregninger foretaget af eStatistik.

Figur 11 indikerer, at de seneste fem iværksætterårganges andel af den private beskæftigelse i 2018 er 6,1 procent i Aarhus Kommune. I Region Midtjylland udgør de fem seneste iværksætterårgange 5,6 procent af den samlede private beskæftigelse, og på landsplan er andelen 6,5 procent. Sammenlignet med regionens øvrige kommuner overgår Aarhus Kommune kun af Odder, Skanderborg og Norrdjurs Kommuner.

De 6,1 procent, som de seneste fem iværksætterårgange udgør af den private beskæftigelse i Aarhus kommune, svarer til 8.483 job ud af de i alt 138.479 beskæftigede i den private sektor. Hvordan disse job fordeler sig på brancher, kan ses i tabel 7.

Tabel 7. Privat beskæftigelse og iværksætterjob (seneste fem årgange), fordelt på branche, 2018

	Beskæftigede i alt, privat sektor	Heraf iværksætterjob	Iværksætternes andel
Landbrug, skovbrug og fiskeri	860	38	4,4%
Industri	12.736	294	2,3%
Energi og Forsyning	918	29	3,2%
Bygge og anlæg	9.948	577	5,8%
Handel	33.180	1.348	4,1%
Transport	6.353	270	4,2%
Hoteller og restauranter	8.532	1.588	18,6%
Information og kommunikation	12.950	1.221	9,4%
Finansiering, forsikring og ejendomshandel	8.372	321	3,8%
Videnservice	18.644	1.259	6,8%
Operationel service	10.119	447	4,4%
Undervisning og sundhed mv.	8.375	644	7,7%
Kultur og fritid	3.727	187	5,0%
Andre serviceydelser mv.	3.765	260	6,9%
Alle brancher	138.479	8.483	6,1%
Andel Region Midtjylland	29,6%	32,5%	

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på RAS – ESTAT8. Beregninger foretaget af eStatistik.

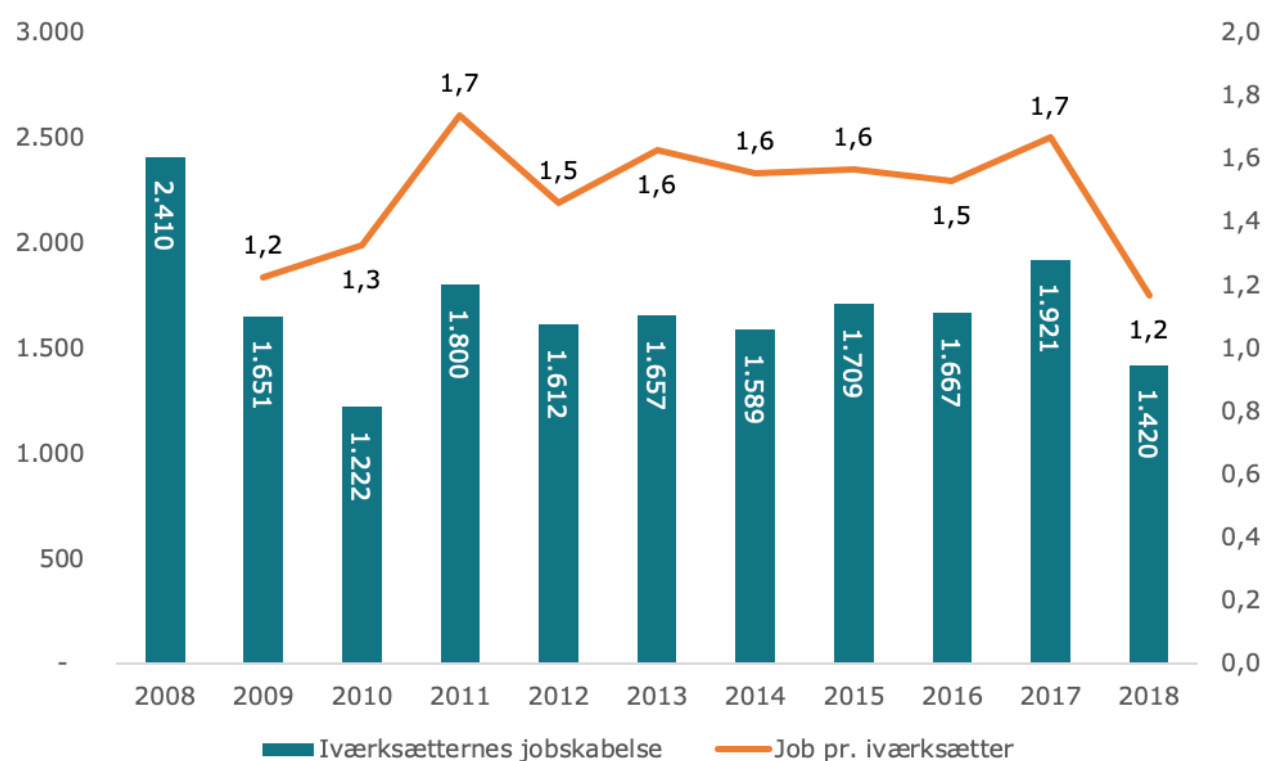
Hvad angår beskæftigelsen i Aarhus Kommunes private sektor fordelt på brancher, er handel og vidensservice de brancher med flest beskæftigede. Handel har 33.180 beskæftigede, mens vidensservice har 18.644 beskæftigede. Det svarer til henholdsvis 24,0 procent og 13,5 procent af den private beskæftigelse. Information og kommunikation udgør med knap 13.000 beskæftigede, svarende til 9,4 procent af den private beskæftigelse i kommunen.

Aarhus Kommune har 8.483 iværksætterjob. Heraf er 1.348 iværksætterjob inden for handel, hvilket svarer til 15,9 procent af alle iværksætterjob. Hoteller og restauranter andel af iværksætterjobbene er imidlertid større, da 1.588 iværksætterjob, svarende til en andel på 18,7 procent, er inden for denne branche. Vidensservice og information og kommunikation har også forholdsvis store andele af kommunens iværksætterjob.

Interessant er ligeledes iværksætternes andel af den samlede beskæftigelse inden for hver branche. Her er det igen hoteller og restauranter, der skiller sig ud. De 1.588 iværksætterjob svarer til 18,6 procent af branchens samlede beskæftigelse på 8.532. Iværksætterne fylder også i beskæftigelsen i information og kommunikation, hvor de 1.221 job udgør 9,4 procent af branchens samlede beskæftigelse.

Tabel 7 viser yderligere, at den private beskæftigelse i Aarhus Kommune udgør 29,6 procent af den samlede private beskæftigelse i Region Midtjylland, mens de 8.483 iværksætterjob udgør 32,5 procent af regionens samlede antal iværksætterjob. Aarhus Kommune har altså en lidt større andel af iværksætterbeskæftigelse end den samlede private beskæftigelse umiddelbart berettiger til.

Figur 12. Iværksætterårgangenes årlige bidrag til beskæftigelsen, Aarhus Kommune, 2008-2018

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel af Iværksætterdatabase og RAS

Job pr. iværksætter er beregnet som antal job i et givent år divideret med antal iværksættere året før. Derfor starter grafen først ved 2009

Iværksætternes årlige bidrag til beskæftigelsen varierer fra år til år. I 2018 var bidraget 1.420 job, mens det året før var 1.921. Niveauet ligger stadig et stykke under førkriseniveauet fra 2008, hvor iværksætterbidraget var 2.410, jf. figur 12.

Figur 12 viser også, hvordan udviklingen har været i forhold til antallet af job per iværksætter. Det er beregnet som antal i iværksætterjob i et givent år divideret med antal nye reelle virksomheder året før. Her ses det, at jobbidraget per iværksætter ligger imellem 1,2 og 1,7 job i perioden. I 2018 er jobbidraget per iværksætter 1,2, hvilket er det laveste i perioden 2009 til 2018. Kun i 2009, har jobbidraget per iværksætter været på niveau med 2018.

Sammenfattende er iværksætermiljøet i Aarhus Kommune solidt. Der er næsten lige så mange iværksættere i 2018 som i 2008 og etableringsraten er den højeste i regionen. Overlevelseshastigheden er omvendt ikke så høje som regionens, men fuldt på højde med landsgennemsnittet, og jobskabelsen ser ligeledes ganske fornuftig ud, til trods for at jobskabelsen per iværksætter er faldende. Særligt hotel- og restaurationsbranchen har en høj iværksætteraktivitet og stor iværksætterbeskæftigelse. Det kunne imidlertid være interessant at undersøge, hvordan iværksætermiljøet klarer sig relativt til andre universitetsbyer. ■

Virksomhedsbestanden i Aarhus Kommune

Tabel 8 viser, hvordan virksomhederne i Aarhus Kommune fordeler sig på brancher. Branche fordelingen for kommunens iværksættere, gazeller og vækstlagsvirksomheder ses ligeledes i tabellen.

Tabel 8. Virksomheder i Aarhus kommune, opgjort på type og branche, 2018

	Firmaer	Iværksættere	Gazeller	Vækstlag
Landbrug, skovbrug og fiskeri	419	7	-	7
Industri	150	7	1	4
Energi og Forsyning mv.	58	-	-	-
Bygge og anlæg	266	16	3	6
Handel	239	11	2	2
Transport	91	2	2	3
Hoteller og restauranter	101	7	1	1
Information og kommunikation	49	2	-	1
Finansiering, forsikring og ejendomshandel	234	8	-	-
Videnservice	118	5	-	2
Operationel service	121	11	2	2
Undervisning og sundhed mv.	100	1	-	1
Kultur og fritid	62	2	-	-
Andre serviceydelser mv.	93	4	-	-
Alle brancher	2.101	83	11	29
Andel af Region Midtjylland	3,0%	2,1%	2,1%	2,6%

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på Generel Firmastatistik. Beregninger foretaget af eStatistik.

- * Iværksættere defineres som reelle virksomheder, der i etableringsåret kan præstere, hvad der svarer til et halvt årsværk.
- * Til Gazellerne er der taget udgangspunkt i Børsens gazellervirksomheder. For at blive Gazelle skal et selskab have haft positivt vækst hvert af de seneste fire år samt minimum at have fordoblet omsætningen eller bruttofortjenesten på de fire år.
- * Vækstlagsvirksomheder defineres som virksomheder, der over en toårig periode har haft en årlig gennemsnitlig vækst i årsværk på 20 procent eller derover, og i slutåret har mindst 5 ansatte.

Der var i alt 16.643 virksomheder i Aarhus Kommune i 2018. Videnservice og finansiering, forsikring og ejendomshandel er de største brancher med henholdsvis 2.807 og 2.747 virksomheder. De udgør dermed henholdsvis 16,9 procent og 16,5 procent af virksomhedsbestanden, mens handel udgør 12,7 procent af virksomhedsbestanden.

Der var som nævnt 1.269 iværksættere i 2018. Også her var videnservice den største branche med 265 iværksættere, hvilket svarer til 20,9 procent af alle iværksættere. IT-klyngen i Aarhus Kommune kommer også til udtryk ved, at information og kommunikation med 172 iværksættere er den andenstørste iværksætterbranche målt på antal med en andel på 13,6 procent.

Fordelingen af Gazeller i Aarhus Kommune i 2018 viser, at der er tre brancher, der dominerer i Aarhus Kommune. Det drejer sig om handel, videnservice og information og kommunikation, der tilsammen står for 108 ud af de i alt 166 Gazeller, der var i Aarhus Kommune i 2018, svarende til 65,1 procent af alle Gazellerne i Aarhus Kommune.

Endelig viser tabellen, at der i Aarhus Kommune var 348 vækstlagsvirksomheder i 2018. Der er flest vækstlagsvirksomheder inden for information og kommunikation, hvor der er 76. Videnservice havde 68 og handel havde 51.

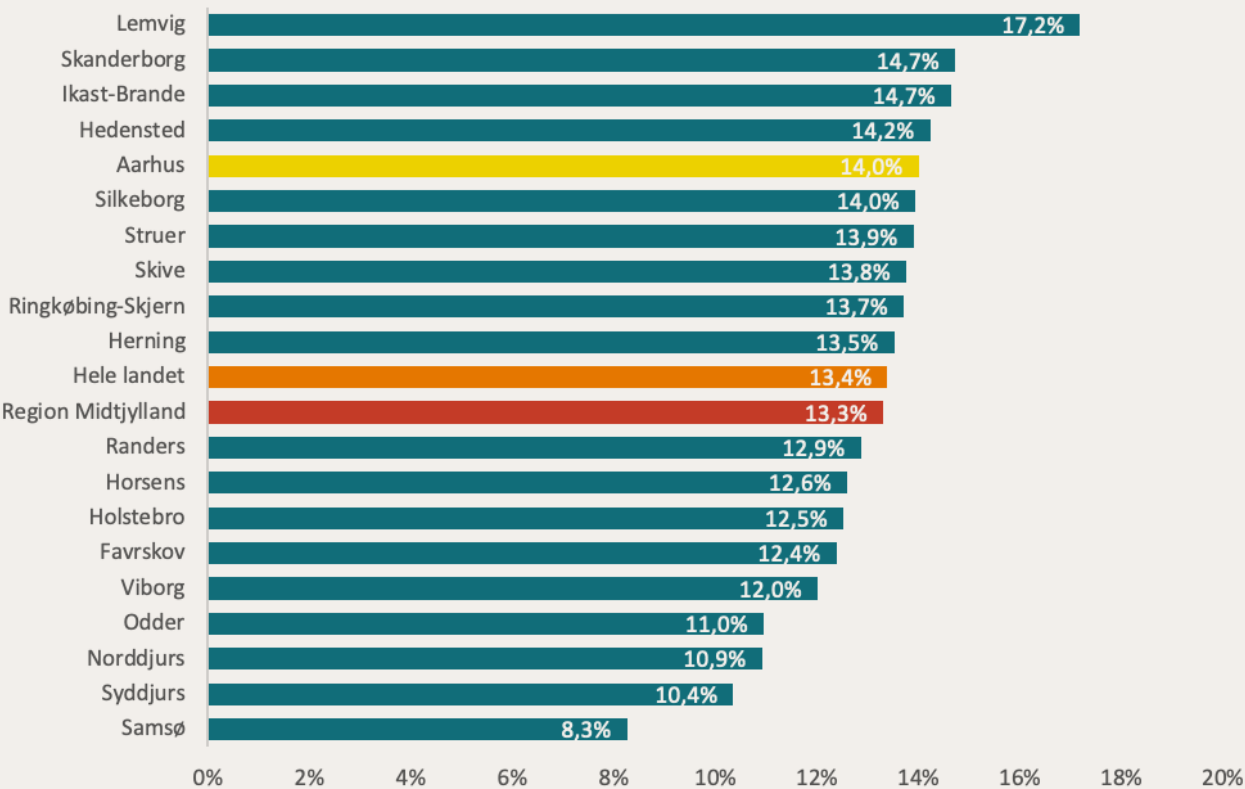
Samlet set efterlader det et billede af, at der er nogle udprægede vækstbrancher i Aarhus kommune, i form af information og kommunikation samt videnservice.

Information og kommunikation stod for 8,5 procent af alle virksomheder, 13,6 procent af iværksætterne, 19,9 procent af Gazellerne og 21,8 procent af vækstlagsvirksomhederne. På samme måde stod videnservice for 16,9 procent af alle virksomheder, 20,9 procent af iværksætterne, 22,3 procent af gazellerne og 19,5 procent af vækstlagsvirksomhederne.

Aarhus Kommune var i 2018 hjemsted for 24,0 procent af den samlede virksomhedsbestand i Region Midtjylland, 31,9 procent af regionens iværksættere, 31,7 procent af Gazellerne og 30,9 procent af vækstlagsvirksomhederne. Der er altså en markant overrepræsentation af iværksættervirksomheder, Gazeller og vækstlagsvirksomheder i forhold til kommunens andel af samtlige virksomheder i regionen. Iværksætteri og vækst er altså ikke fremmed for virksomhederne i Aarhus kommune. ■

Vækst i omsætning og eksport

Figur 13. Andelen af virksomheder med eksport, opgjort efter område, 2018

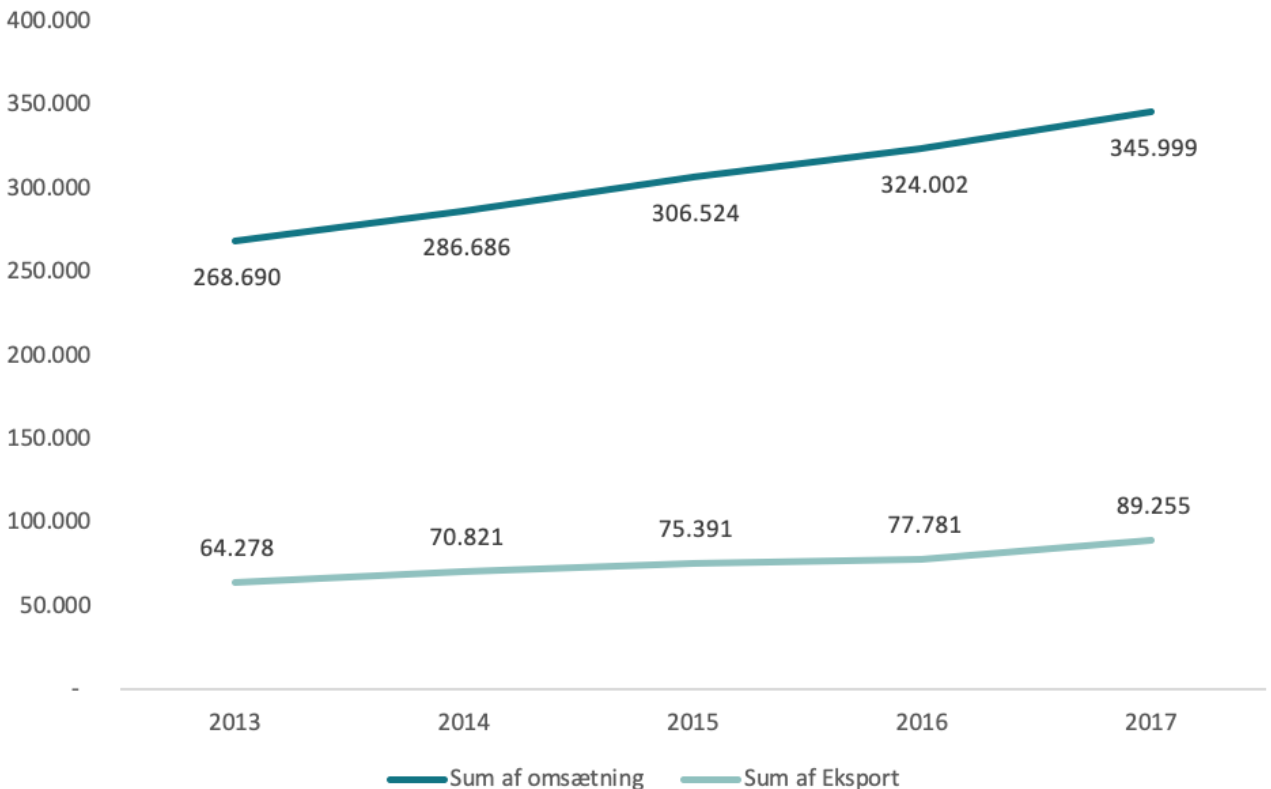

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på Generel Firmastatistik. Beregninger foretaget af eStatistik. Virksomheder har eksportaktivitet, når de indberetter eksportomsætning til Skat.

International konkurrencedygtighed er nødvendig for at kunne slå igennem på eksport, og her synes Aarhus Kommune at klare sig godt.

Andelen af kommunens virksomheder, der har eksportaktiviteter, fremgår af figur 13. Eksportaktivitet defineres i denne sammenhæng som en registreret eksportomsætning i virksomhedens indberetninger til Skat. På baggrund af denne definition har 14,0 procent af Aarhus Kommunes virksomheder eksportaktivitet. I Region Midtjylland drejer det sig om 13,3 procent og på landsplan 13,4 procent. Dermed er Aarhus Kommune placeret lige over det gennemsnitlige niveau, når det kommer til andelen af virksomheder med eksport. Størstedelen af kommunerne i Region Midtjylland befinder sig dog i det brede midterfelt mellem 14,7 procent og 12,0 procent.

Figur 14. Omsætning og eksport, millioner kroner, Aarhus Kommune, 2013-2017

Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på Generel Firmastatistik. Beregninger foretaget af eStatistik.

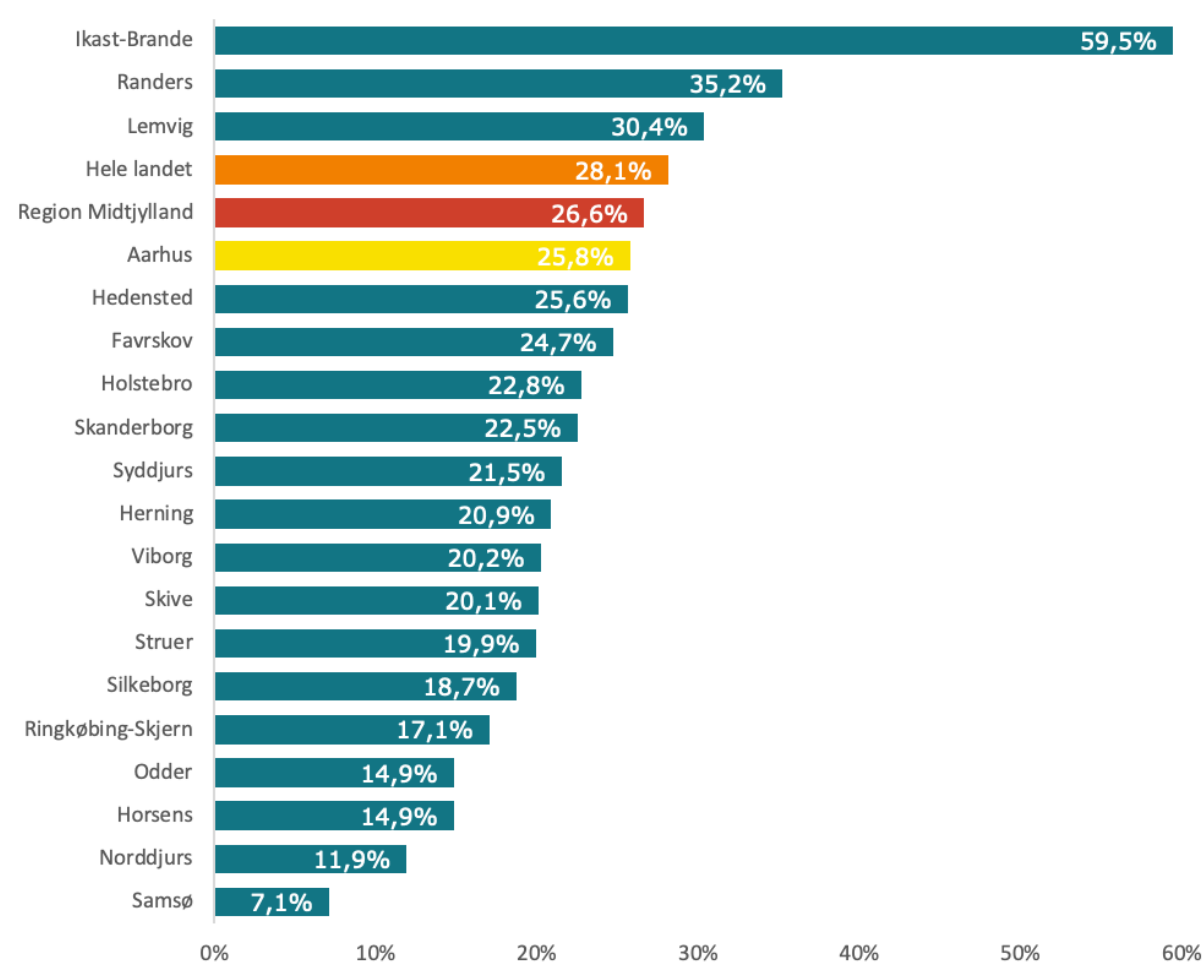
Eksportens betydning for en kommune kan yderligere ses i omsætning og eksportens andel heraf. Figur 14 viser udvikling i omsætning og eksportomsætning i Aarhus Kommune i perioden 2013 til 2017.

Heraf fremgår det, at den samlede omsætning i Aarhus Kommune var 346 milliarder kroner i 2017. Det er 77 milliarder kroner mere end omsætningen i 2013, hvilket svarer til en omsætningsvækst på 28,8 procent.

Eksportomsætningen udgjorde 89 milliarder kroner i 2017, hvilket var 25 milliarder kroner mere end i 2013, jf. figur 14. Dermed har der været en vækst på hele 38,9 procent i eksportomsætning i perioden 2013 til 2017.

Ser vi på, hvor meget eksportomsætningen udgør af den samlede omsætning, er det tydeligt, at Aarhus kommunes virksomheder har en stærk international tilstedeværelse.

Figur 15. Eksportandel af samlet omsætning, opgjort efter område, 2017

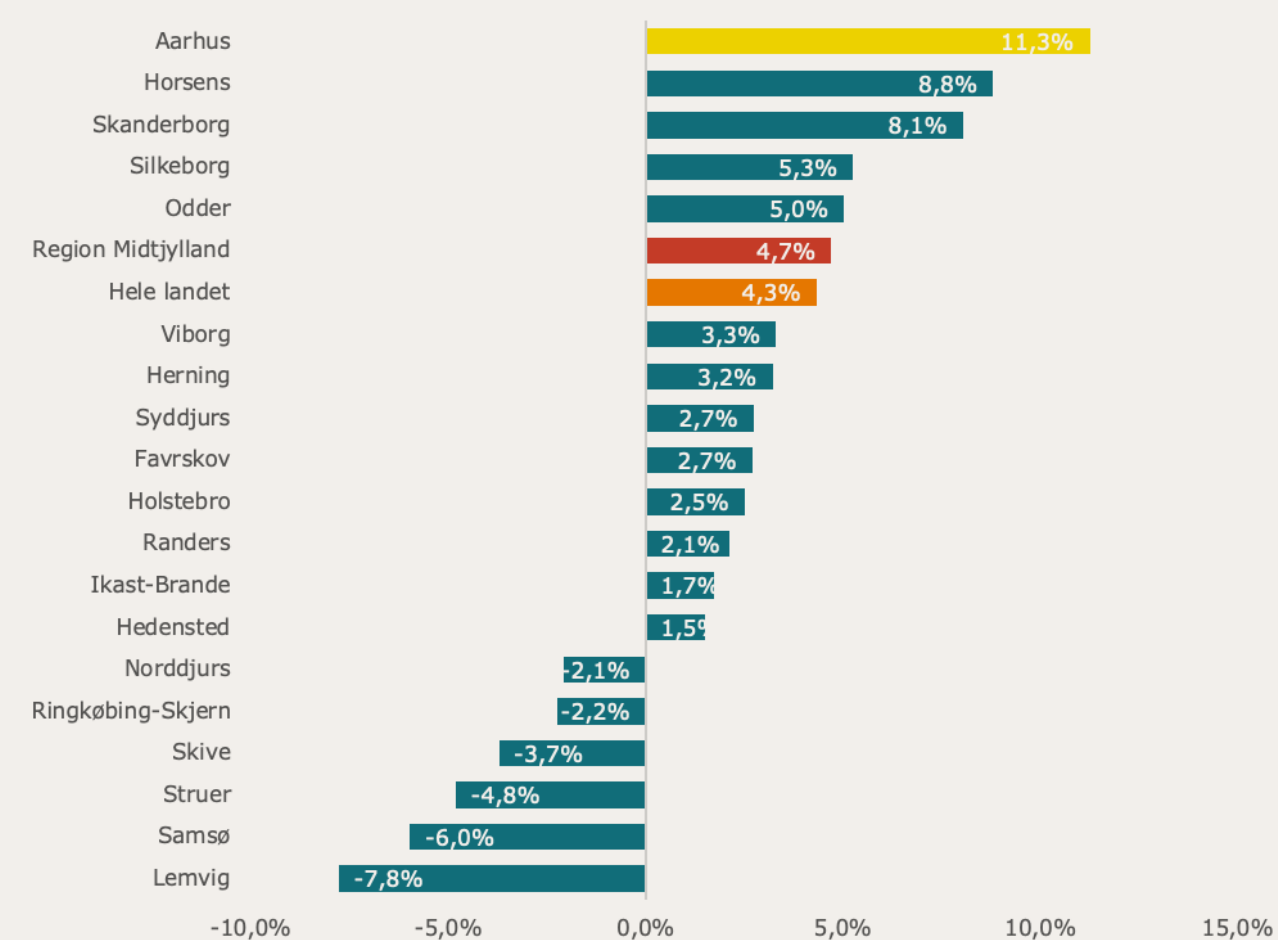
Kilde: Danmarks Statistik specialkørsel baseret på Generel Firmastatistik.
Beregninger foretaget af eStatistik.

I 2017 udgjorde eksportomsætningen i Aarhus Kommune 25,8 procent af den samlede omsætning i kommunen. Det er lige under det generelle niveau i Danmark og Region Midtjylland, hvor eksporten udgjorde henholdsvis 28,1 procent og 26,6 procent. Aarhus Kommune har den næsthøjeste eksportandel af omsætning i regionen på dette parameter, kun overgået af Ikast-Brande Kommune, jf. figur 15.

Med udgangspunkt i den stigende eksportomsætning, og en eksportomsætning der udgør en fjerdedel af kommunens samlede omsætning, har det erhvervspolitisk relevans at man i et fremadrettet perspektiv undersøger, hvordan udviklingen i eksport fordeler sig på ovenstående styrkepositioner. ■

Regionens største befolkningstilvækst

Figur 16. Befolkningsudvikling, opgjort efter område, 2012K4-2020K1

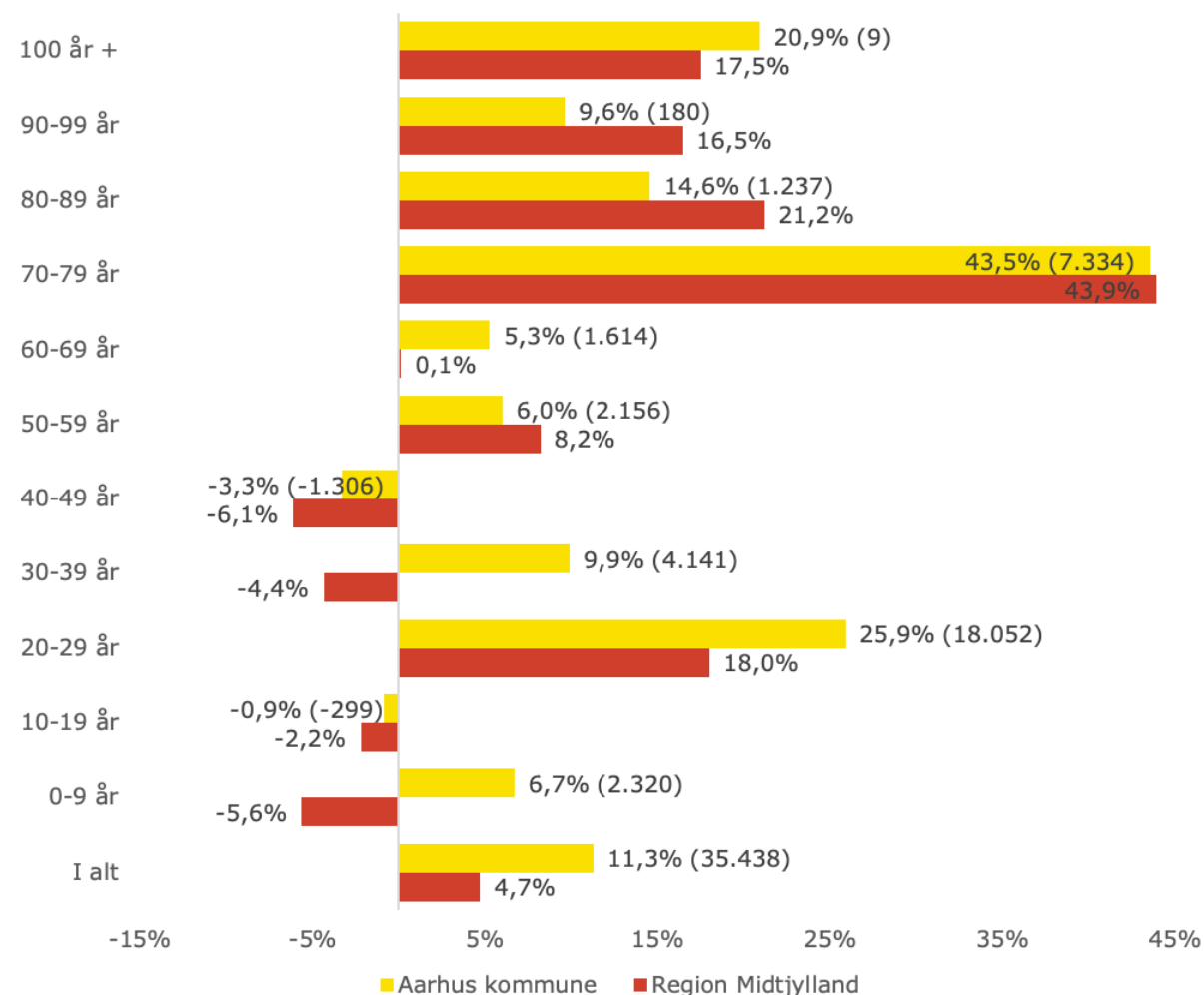

Kilde: Danmarks Statistik Folketal FOLK1A. Beregninger foretaget af eStatistik.

Befolkningstallet i Aarhus Kommune er vokset med 11,3 procent i perioden 2012 til 2020. I første kvartal 2012 var der 314.545 indbyggere i kommunen. Otte år senere i første kvartal 2020 var der 349.983. Dermed er kommunen blevet 35.438 flere borgere i perioden.

Helt generelt er indbyggertallet i Region Midtjylland i samme periode steget med 4,7 procent, og indbyggertallet i Danmark er vokset med 4,3 procent, jf. figur 16.

Figur 17. Befolkningsudviklingen relativ (absolut i parentes), fordelt på alder, Aarhus Kommune og Region Midtjylland, 2012K1-2020K1

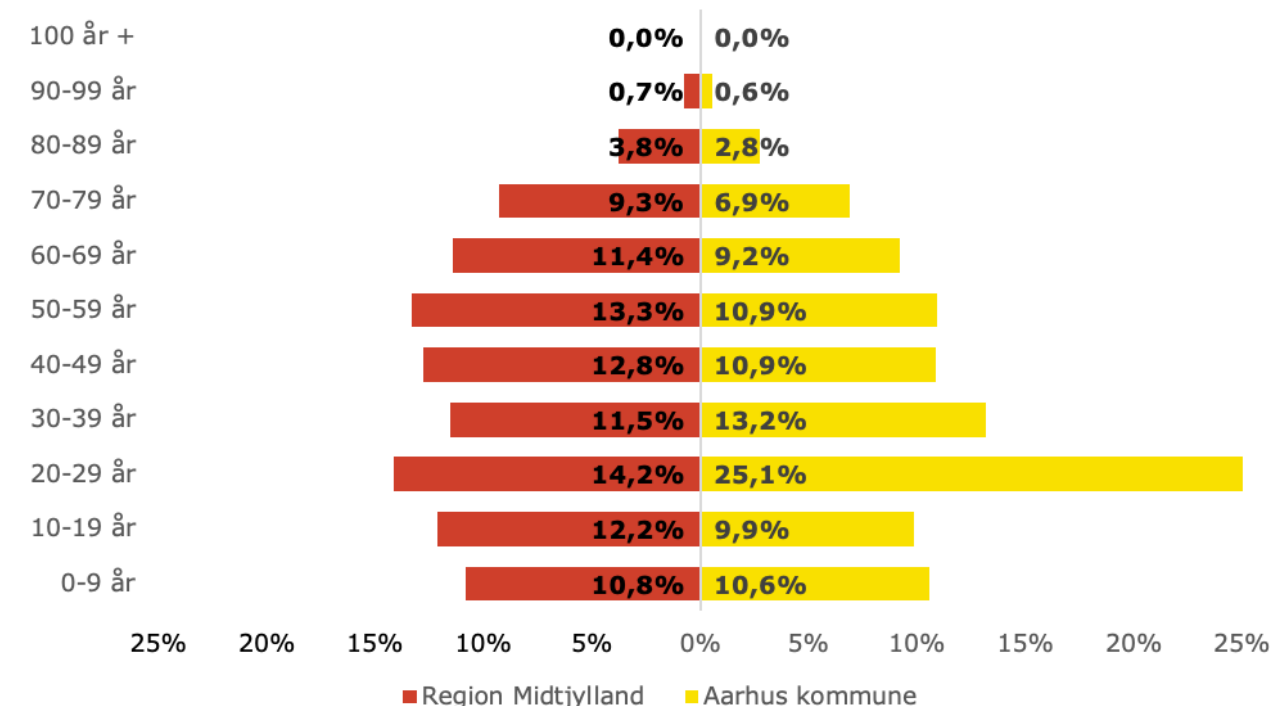
Kilde: Danmarks Statistik Folketal FOLK1A. Beregninger foretaget af eStatistik.

Befolkningsudviklingen fordelt på aldersgrupper indikerer, at der umiddelbart er samme tendens for Aarhus Kommune og regionen i forhold til, hvilke aldersgrupper befolkningsvæksten centrer sig indenfor.

Befolkningsvæksten er hovedsageligt i den yngre del af befolkningen i Aarhus Kommune. Aldersgruppen fra 50 år og op er vokset med 12.530 indbyggere i perioden, mens aldersgruppen fra 0 til 49 år er vokset med 22.908.

Kigger vi på befolkningsudviklingen i den erhvervsaktive alder, så er indbyggertallet for personer i alderen 20 til 69 år steget med 24.657 personer. Langt størstedelen af denne vækst er i aldersgruppen 20 til 29 år, der er vokset med 18.052 personer, jf. figur 17.

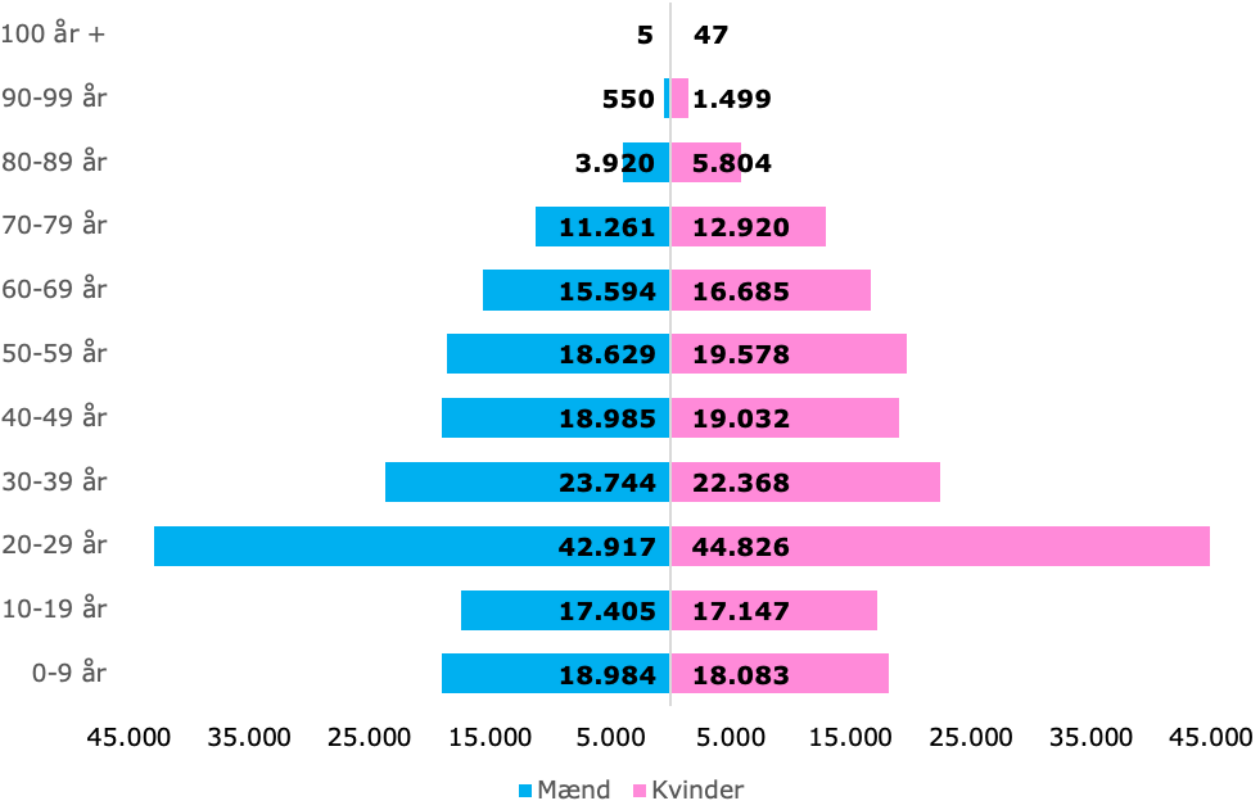
Figur 18. Befolkningspyramide, Region Midtjylland og Aarhus Kommune, relativt fordelt på alder, 2020K1

Kilde: Danmarks Statistik Folketal FOLK1A. Beregninger foretaget af eStatistik.

Indbyggernes alderssammensætning i Aarhus Kommune ligner sammensætningen i Region Midtjylland og hele landet, jf. nedenstående figur 18, der viser befolkningspyramiden for Aarhus Kommune og Region Midtjylland. Der er dog ét punkt, hvor befolkningspyramiderne adskiller sig markant. Aldersgruppen 20-29 år udgør i regionen 14,2 procent af befolkningen. I Aarhus Kommune udgør den 25,1 procent. Det hænger sammen med at alle uddannelsesinstitutionerne i Aarhus Kommune, som tiltrækker unge i denne aldersgruppe fra hele landet.

Figur 19. Befolkningspyramide, køn og alder, Aarhus Kommune, 2020K1

Kilde: Danmarks Statistik Folketal FOLK1A. Beregninger foretaget af eStatistik.

Befolkningen i Aarhus Kommune fordelt på alder og køn, indikerer at befolkningen er meget ligeligt fordelt på mænd og kvinder, dog med en mindre overvægt af kvinder. I første kvartal 2020 var der knap 6.000 flere kvinder end mænd i kommunen, jf. figur 19. ■

Lokal og specialiseret vejledning i Aarhus Kommune

Kapitel 4.

Dette kapitel indeholder væsentlige tabeller og figurer, der relaterer sig til den lokale og specialiserede vejledning i Aarhus Kommune. Der henvises til bilag 1, såfremt der ønskes en yderligere detaljeret beskrivelse af data for den lokale og specialiserede vejledning – herunder data for de vejledtes årsværk, omsætning og eksport.

Kommunernes kommunale bevilling til operatøren af lokal erhvervsservice i 2019 fremgår af tabel 1.1. Tabellen indikerer, at Aarhus kommunale bevilling til operatøren af lokal erhvervsservice var 1.800.000 kr. i 2019.

Tabel 1.1 Årlig kommunal bevilling til operatøren af lokal erhvervsservice, 2019

Kommune	Årlig bevilling (kr.)
Favrskov	1.255.000
Herning	1.611.000
Holstebro	600.000
Horsens	4.650.000
Ikast-Brande	750.000
Lemvig	700.000
Norrdjurs	180.000
Randers	2.200.000
Ringkøbing-Skjern	NA
Samsø	85.000
Silkeborg	3.900.000
Skanderborg	1.368.169
Skive	1.385.000
Struer	603.000
Syddjurs	500.000
Viborg	3.978.000
AARHUS	1.800.000

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra den lokale erhvervsservice.

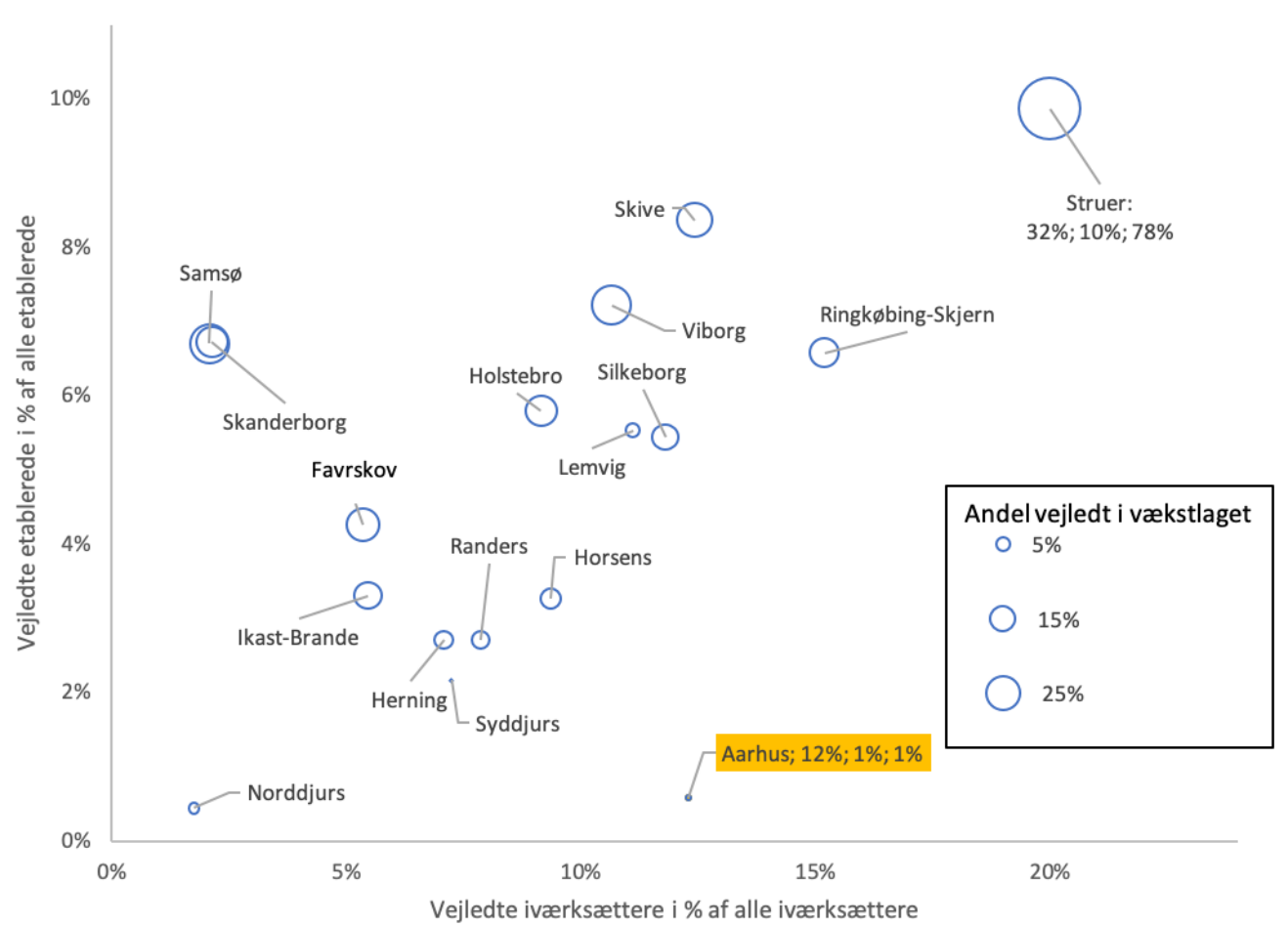
*17 ud af Midtjyllands 19 kommuner har ønsket at medvirke med brugeroplysninger i forhold til lokalt vejledte. Af de 17 kommuner har 16 leveret oplysninger om den årlige kommunale bevilling til operatøren af lokal erhvervsservice.

Nedenstående figur 1.1 viser, hvordan den lokale vejledning i de 17 kommuner fordeler sig på iværksættere, etablerede virksomheder og vækstlagsvirksomheder.

Her ses det, at 12 procent af alle Aarhus kommunens iværksættere har modtaget vejledning fra den lokale erhvervsservice, det samme har 1 procent af kommunens etablerede virksomheder, mens den lokale vejledning også har nået 1 procent af kommunens vækstlagsvirksomheder.

I gennemsnit for de 17 medvirkende kommuner i 2019 modtog 10 procent af iværksætterne, 4 procent af de etablerede virksomheder og 11 procent af vækstlagsvirksomhederne lokal vejledning. Dermed er andelen af iværksættere i Aarhus, der har modtaget lokal vejledning, lidt over det generelle niveau for regionen, mens andelen er markant mindre for vækstlagsvirksomheder sammenlignet med regionen. I forhold til andelen af de etablerede virksomheder som modtog lokal vejledning i Aarhus er andelen lidt under det generelle niveau for regionen.

Figur 1.1 Andel der har modtaget lokalvejledning, 2019

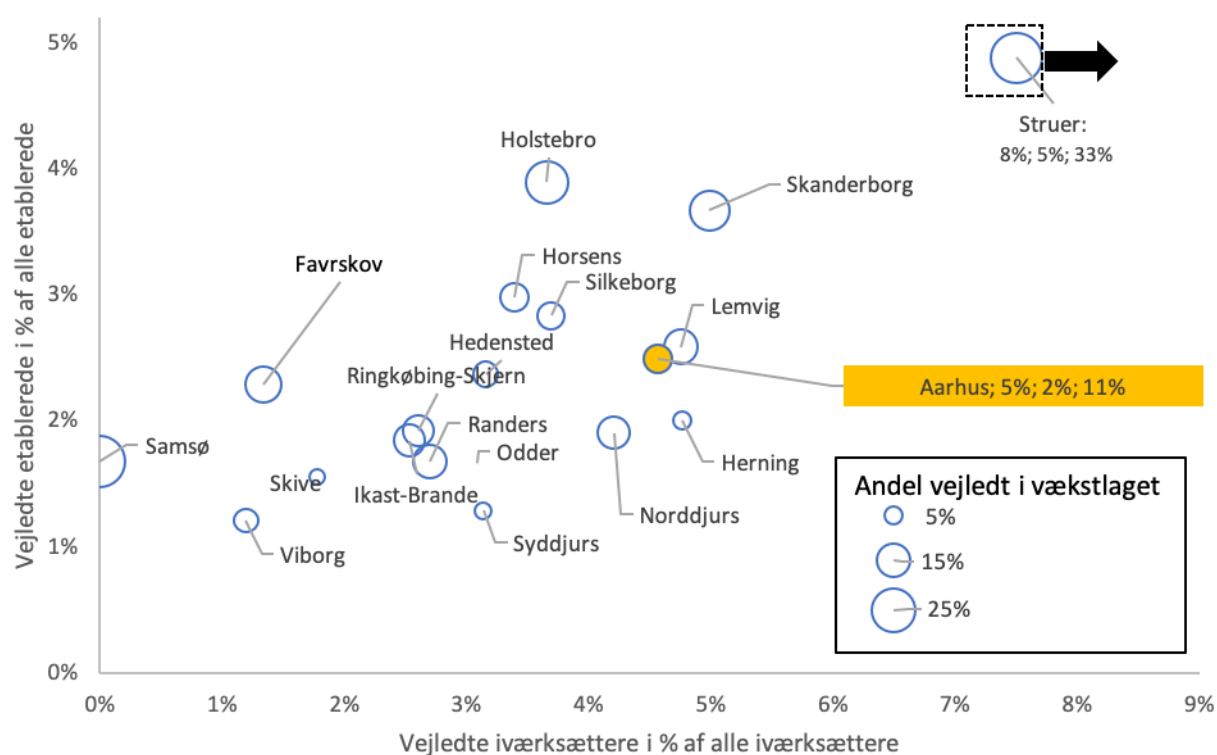
Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik og den lokale erhvervsservice.

Hvad angår branchefordelingen for vejledte i Aarhus, ses det, at 'Videnservice', 'Information og kommunikation' samt 'Handel og Transport mv.' var de tre største brancher blandt iværksætterne i den lokale vejledning. For de etablerede virksomheder var det de samme tre brancher, der tegnede sig for de fleste vejledninger.

Vender vi blikket mod den specialiserede vejledning i Aarhus, fremgår det, at 5 procent af kommunens iværksættere modtog specialiseret vejledning i 2019, mens det for de etablerede virksomheder drejede sig om 2 procent. Den specialiserede vejledning nåede desuden 11 procent af vækstlaget, jf. figur 1.2.

Generelt for den specialiserede vejledning i Region Midtjylland modtog 4 procent af regionens iværksættere specialiseret vejledning, mens 2 procent af de etablerede og 12 procent af vækstlaget modtog specialiseret vejledning. Den specialiserede vejledning i Aarhus er derfor meget lig det generelle niveau i Region Midtjylland.

Figur 1.2 Andel der har modtaget specialiseret vejledning, 2019

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik

Branchefordelingen for den specialiserede vejledning i Aarhus viser, at 'Information og kommunikation', 'Handel og transport mv.' samt 'Videnservice.' er størst blandt de vejledte iværksættere såvel som etablerede virksomheder. ■

Kommunetyper og kommunernes befolkningsudvikling

Kapitel 5.

Kommunetyper

Danmarks Statistik opdeler kommunerne i fem grupper ud fra henholdsvis:

1. Største by i kommunen
2. Tilgængelighed til job

Kriterierne er valgt for at kunne reflektere to dimensioner:

- Har selve kommunen en by af en vis størrelse? (by/land dimension)
- Ligger kommunen ”centralt” eller ”yderligt”?

Kommuner med jobtilgængelighed på mindst 200.000 karakteriseres som hovedstadskommuner. Kommuner med lavere jobtilgængelighed end 200.000 opdeles i fire grupper: Kommuner med mindst 100.000 indbyggere i største by kaldes storbykommuner. Dernæst defineres provinsbykommuner som kommuner, der ikke er storbykommune eller hovedstadskommune, og som har mindst 30.000 indbyggere i den største by. Tilbage er kommuner med mindre end 30.000 indbyggere i største by. De kan enten være oplandskommuner – hvis tilgængeligheden til arbejdspladser er mindst 40.000 – eller landkommuner, hvis tilgængeligheden er mindre end 40.000. Bemærk, at jobtilgængeligheden både reflekterer jobmuligheder (direkte), men også indirekte reflekterer tilgængelighed til økonomisk aktivitet/service på grund af jobskabelsen.

For Midtjylland er de 19 kommuner ud fra ovennævnte kriterier karakteriseret som:

- Storbykommune: Aarhus
- Provinsbykommune: Herning, Holstebro, Horsens, Randers, Silkeborg og Viborg
- Oplandskommune: Favrskov, Hedensted, Ikast-Brande, Odder, Skanderborg og Syddjurs
- Landkommune: Lemvig, Norddjurs, Ringkøbing-Skjern, Samsø, Skive og Struer

Det vil være oplagt i kommende kommunerapporter at gennemføre sammenligninger og analyser for hver kommunetype, eventuelt med sammenligninger til lignende kommuner i resten af Danmark. ■

Befolkningsudvikling 2012-2020 – fordelt på aldersgrupper

På basis af befolkningsstatistikken for hver kommune er der foretaget en indledende sammenligning af befolkningsudviklingen og befolkningsstrukturen på tværs af kommunerne i Midtjylland.

Befolkningsudvikling for aldersgrupperne 0-19, 20-69 og 70 og derover:

Aldersgruppen 0-19 år:

- Flere: Aarhus, Horsens, Skanderborg
- Færre: Favrskov, Hedensted, Herning, Holstebro, Ikast-Brande, Norddjurs, Odder, Randers, Ringkøbing-Skjern, Samsø, Silkeborg, Skive, Struer, Syddjurs, Viborg

Aldersgruppen 20-69 år:

- Flere: Aarhus, Hedensted, Herning, Horsens, Odder, Silkeborg, Skanderborg, Viborg
- Færre: Favrskov, Holstebro, Ikast-Brande, Norddjurs, Randers, Ringkøbing-Skjern, Samsø, Syddjurs, Skive, Struer

Aldersgruppen 70+:

- Flere: Alle
- Færre: Ingen

Kommuner med flere indbyggere i alle tre aldersgrupper: Aarhus, Horsens, Skanderborg

Befolkningsstruktur: Andel af indbyggere på 60 år og derover:

- Andel over 40 procent: Samsø
- Andel 30-35 procent: Lemvig, Norddjurs, Struer
- Andel 25-30 procent: Hedensted, Herning, Holstebro, Ikast-Brande, Odder, Randers, Ringkøbing-Skjern, Silkeborg, Syddjurs, Viborg, Skive
- Andel 20-25 procent: Favrskov, Horsens, Skanderborg
- Andel 15-20: Aarhus

■

Erhvervsstruktur og specialisering

Midtjyske kommuner er meget forskellige med hensyn til erhvervsstruktur og specialisering. Med udgangspunkt i ressourceområdeopgørelserne for den private beskæftigelse i de enkelte kommuner er der udarbejdet en oversigt for kommuner med beskæftigelsesandele på 10-15 procent hhv. over 15 procent samt specialiseringsgrader over 1,5 (dvs. fylder 50 procent eller mere i kommunen i forhold til hele landet).

Denne sammenlignende analyse er første skridt med henblik på at påpege ligheder (og indirekte forskelle) i kommunernes erhvervsstruktur og erhvervsspecialisering. Herved gøres det nemmere at finde frem til kommuner med ensartede styrker og udfordringer med henblik på fx gensidig inspiration og projektsamarbejde.

Energi/miljø (I DEB hhv. Miljøteknologi og Energiteknologi):

- Beskæftigelsesandel over 15%: Ikast-Brande
- Beskæftigelsesandel mellem 10% og 15%: Ringkøbing-Skjern
- Specialiseringsgrad over 1,5:
 - o Fremstillingserhverv: Favrskov, Ikast-Brande, Lemvig, Ringkøbing-Skjern, Viborg
 - o Serviceerhverv: Hedensted, Odder

Fødevarer (I DEB Fødevarer og bioressourcer):

- Beskæftigelsesandel over 15%: Favrskov, Hedensted, Holstebro, Horsens, Lemvig, Norddjurs, Randers, Ringkøbing-Skjern, Samsø, Skive, Struer, Syddjurs, Viborg
- Beskæftigelsesandel mellem 10% og 15%: Herning, Ikast-Brande, Odder, Silkeborg, Skanderborg
- Specialiseringsgrad over 1,5:
 - o Primære erhverv: Favrskov, Hedensted, Herning, Holstebro, Lemvig, Norddjurs, Odder, Ringkøbing-Skjern, Samsø, Skive, Struer, Syddjurs, Viborg
 - o Fremstillingserhverv: Holstebro, Horsens, Randers, Ringkøbing-Skjern, Samsø
 - o Støtteerhverv: Hedensted, Holstebro, Horsens, Lemvig, Norddjurs, Randers, Ringkøbing-Skjern, Skanderborg
 - o Serviceerhverv: Favrskov, Samsø

Transport (I DEB Maritime erhverv og logistik):

- Beskæftigelsesandel mellem 10% og 15%: Favrskov, Hedensted, Herning, Horsens, Lemvig, Norddjurs, Randers, Silkeborg, Skanderborg, Struer
- Specialiseringsgrad over 1,5:
 - o Fremstillingserhverv: Hedensted, Horsens, Ikast-Brande, Lemvig, Norddjurs, Ringkøbing-Skjern, Silkeborg, Skanderborg

Medico/sundhed (I DEB Life Science og velfærdsteknologi)

- Specialiseringsgrad over 1,5:
 - o Fremstillingserhverv: Struer
 - o Serviceerhverv: Odder

Bygge/bolig (I DEB Byggeri og anlæg):

- Beskæftigelsesandel over 15%: Aarhus, Favrskov, Hedensted, Herning, Holstebro, Horsens, Ikast-Brande, Lemvig, Norddjurs, Odder, Randers, Ringkøbing-Skjern, Samsø, Silkeborg, Skanderborg, Skive, Struer, Syddjurs, Viborg
- Specialiseringsgrad over 1,5:
 - o Primære erhverv: Favrskov, Holstebro, Horsens, Ikast-Brande, Lemvig, Norddjurs, Odder, Ringkøbing-Skjern, Samsø, Silkeborg, Skanderborg, Skive, Syddjurs, Viborg
 - o Fremstillingserhverv: Hedensted, Herning, Holstebro, Ikast-Brande, Ringkøbing-Skjern, Skanderborg, Skive
 - o Støtteerhverv: Favrskov, Ikast-Brande, Silkeborg

Møbler og beklædning (I DEB Design, mode og møbler):

- Beskæftigelsesandel over 15%: Ikast-Brande
- Specialiseringsgrad over 1,5:
 - o Fremstillingserhverv: Favrskov (møbler), Hedensted (beklædning), Herning, Holstebro, Ikast-Brande (beklædning), Lemvig (beklædning), Odder (møbler), Ringkøbing-Skjern, Silkeborg, Skanderborg (møbler), Struer (beklædning), Syddjurs (møbler), Viborg (møbler)
 - o Støtteerhverv: Holstebro (møbler)
 - o Serviceerhverv: Aarhus (møbler), Hedensted (møbler), Herning (møbler), Ikast-Brande, Syddjurs (møbler)

Industri – der her alene omfatter den del af industri, som ikke passer ind i et af ressourceområderne (I DEB Avanceret produktion):

- Specialiseringsgrad over 1,5:
 - o Primære erhverv: Lemvig, Ringkøbing-Skjern
 - o Fremstillingserhverv: Hedensted, Holstebro, Ringkøbing-Skjern
 - o Støtteerhverv: Randers

IT/kommunikation (I DEB Digitale teknologier):

- Beskæftigelsesandel over 15%: Skanderborg
- Specialiseringsgrad over 1,5:
 - o Fremstillingserhverv: Hedensted, Norddjurs, Skanderborg, Skive, Struer, Syddjurs
 - o Støtteerhverv: Silkeborg, Skanderborg, Syddjurs, Viborg
 - o Serviceerhverv: Aarhus

Finansiering og forsikring (I DEB Finans og fintech):

- Specialiseringsgrad over 1,5:
 - o Serviceerhverv: Silkeborg

Turisme (I DEB Turisme):

- Specialiseringsgrad over 1,5:
 - o Serviceerhverv: Samsø

Kommunerne ovenfor er karakteriseret ved en erhvervsstruktur, hvor enkelte brancher har en høj beskæftigelsesandel i kommunen, og hvor enkelte brancher har en høj beskæftigelsesandel/specialiseringsgrad sammenlignet med hele landet. Det kan både være en styrke, men det kan også gøre kommunen sårbar. Der er også kommuner, som har en meget varieret erhvervsstruktur uden forholdsvis dominerende brancher og uden særlige erhvervsspecialiseringer.

På sigt bør der tilstræbes at få tilvejebragt statistik for alle af de af Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse prioriterede styrkepositioner. Der er særligt behov for statistik for styrkepositionerne avanceret produktion, robot- og droneteknologi samt animation, spil og film. Ligeledes bør det overvejes at tilvejebringe statistik for erhvervsområderne lydteknologi og forsvars-, rum- og sikkerhedsteknologi, der formodentlig begge er specialiseret i flere midtjyske kommuner.

Sammenligningen mellem kommunerne afslører også, at nogle kommuner er særligt specialiseret på tværs af ressourceområder/brancher. Følgende kommuner har en specialiseringsgrad på over 1,5 i forhold til hele landet for hhv. primære erhverv, fremstillingserhverv, støtteerhverv og serviceerhverv:

- Primære erhverv: Favrskov, Lemvig, Norddjurs, Ringkøbing-Skjern, Samsø, Skive, Struer, Syddjurs, Viborg
- Fremstillingserhverv: Hedensted, Herning, Holstebro, Ikast-Brandø, Odder, Ringkøbing-Skjern, Skanderborg, Skive
- Støtteerhverv: Hedensted, Holstebro, Horsens, Lemvig, Norddjurs, Randers, Silkeborg, Skanderborg

Det vil for næste års kommunerapporter blive overvejet at supplere med statistik for erhvervsstruktur og specialisering på grundlag af en traditionel brancheopdeling. ■

Kommunale iværksætterinitiativer i lyset af den nationale strategi for erhvervsfremme

Kapitel 6.

I Strategi for erhvervsfremme 2020-2023 er iværksætteri et af seks prioriterede tværgående drivkræfter og indsatsområder. Der er under iværksætteri tre strategiske fokusområder, nemlig at flere iværksættere skal lykkes, iværksætterøkosystem og iværksætermiljøer samt vækst og skalering. I det følgende præsenteres en oversigt over aktuelle og kommende kommunale initiativer samt ønskede kommunale initiativer – der ligger udover den basale erhvervsservice med information og vejledning. Formålet er at inspirere og skabe et bedre grundlag for samarbejde på tværs af kommunerne, herunder for partnerskaber i forhold til ekstern projektfinansiering.

Flere iværksættere skal lykkes

"Iværksættere er forskellige og har forskellige behov. De kan både være faglærte, techiværksættere, studenteriværksættere, spinoffs, unge, erfarne mv., og der er forskel på behovene, alt efter hvilken type virksomhed de vil starte, og hvilken udviklingsfase de er i. Uanset indsats og målgruppe er det vigtigt, at iværksætterne mødes af et kompetent erhvervsfremmesystem, der kan matche iværksætternes forskellige behov og forventninger.

Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse vil bidrage til at understøtte iværksættere i opstartsfasen. Tiltag, der fx tilbyder udvikling af forretningskompetencer, øger virksomhedernes evne til at sammensætte et stærkt team og opnå opstartsfinansiering, er nogle af de områder, hvor en styrket indsats kan bidrage.

Yderligere har Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse fokus på at fremme en stærk iværksætterkultur. Det vil blandt andet ske ved et fortsat fokus på entreprenørskab i uddannelsessystemet og ved at styrke iværksætermiljøer og spinoffmuligheder på de danske viden- og uddannelsesinstitutioner. Det kan ligeledes tilgodeses gennem lokale indsatser, der inspirerer og ansporer flere til at blive iværksættere." (uddrag fra strategi for Erhvervsfremme i Danmark 2020-2023).

Aktuelle og kommende samt ønskede iværksætterinitiativer:

Favrskov:

- **IværksætterCafé:**

Der afholdes seks arrangementer for iværksættere og før-startere, hvor de kan få vejledning og gode råd til opstart. Favrskov Erhvervsråd er operatør og samarbejder med private rådgivere, Den jyske Haandværkerskole mv. om at gennemføre arrangementerne. Budget på 68.000

- **Iværksættervagten:**

Iværksættere med et CVR-nummer kan hver den anden tirsdag i måneden få basal 1:1 vejledning hos Erhvervsrådets iværksætterkonsulent. Det er en forudsætning, at virksomheden som minimum har et udkast til en forretningsplan. Favrskov Erhvervsråd er operatør. Udgifterne indgår som en del af midlerne til de basale 1:1 vejledninger, som Favrskov Kommune betaler for

Hedensted:

- **Iværksætter informationsmøder:**

Der afholdes løbende informationsmøder, hvor der orienteres om grundlæggende ting i forhold til opstart af egen virksomhed. Fælles tiltag i samarbejde med BusinessHorsens. Budget på 25.000

- **Iværksætterkursus:**

Der afholdes løbende kursus for iværksættere. Her arbejdes med iværksætterens forretningsplan over tre aftener. Der bruges Business Model Canvas som det gennemgåede værktøj, og der stilles en gratis platform til rådighed for kursisterne. Fælles tiltag i samarbejde med BusinessHorsens. Budget på 75.000

- **Netværksgrupper:**

Der faciliteres netværksaktiviteter for iværksættere inden for forskellige temaer. Det kan være inden for salg, brug af sociale medier, webshops, bæredygtige forretningsmodeller etc. Hedensted Erhverv driver grupperne i samarbejde med netværksmedlemmerne. Budget på 50.000

Herning:

- **Udvikle iværksætterstyrkepositioner og -potentialer:**

Muligheder undersøges inden for lokale styrkepositioner og styrkepotentialer, såsom design, e-commerce, produktion, sundhed samt tillige potentialet for dimittendforløb, der udvikler og fastholder talentfulde og vækstpotentielle iværksættere fra Hernings videregående uddannelser og erhvervsuddannelser. Indsatserne pågår i forskelligt tempo og er derfor på forskellige udviklingsstadier. Angående samarbejdspartnere afsøges, udvikles og realiseres mulighederne i samarbejde med de relevante lokale – og til tider regionale og nationale – aktører inden for de givne områder, fx uddannelsesinstitutioner, Erhvervsrådet Herning & Ikast-Brande, studentervæksthuse, brancheorganisationer, videnmiljøer, virksomheder, supersygehuset i Gødstrup og NIDO. Budgetmæssigt er der aktuelt afsat 810.000 hvert år i 2020 og 2021 til indsatsen. Økonomien kan skaleres efter behov, efterhånden som mulighederne krystalliserer sig og bliver til egentlige projekter eller hubs

Holstebro:

- **Lokal erhvervsservice i form af STARTVÆKST Holstebro - leveret på kontrakt af Erhvervshus Midtjylland:**

Konsulenter vejleder iværksættere og etablerede virksomheder, og der laves iværksætterkurser, temamøder, opsøgende virksomhedsbesøg, sparring, netværk mv. Samarbejdspartnere er Erhvervshus Midtjylland og lokale rådgivere. Budget på cirka 600.000 kr.

- **ErhvervsTeam Holstebro:**

Skal bidrage til at skabe en indgang og adgang for erhvervslivet - og herunder iværksættere. Geografisk er ErhvervsTeam Holstebro placeret i udviklingsparken Nupark i Holstebro. Det nye setup samler erhvervsservice- og erhvervsfremmeindsatsen i et fælles miljø. Samarbejdspartnere er Erhvervshus Midtjylland, STARTVÆKST Holstebro, ErhvervsForum Holstebro, LAG Struer-Holstebro, Nupark, Enheden for Erhverv og Turisme mv.

- **Boomerang - iværksætterkonkurrence for studerende fra UCH i Holstebro Kommune:**

Fokus er på at udvikle kreative og realiserbare løsninger med kommercielle muligheder. De studerende fra HTX og HHX tager udgangspunkt i et tema fra virksomhederne. Projektet munder ud i et fysisk produkt og reklamemateriale, en minirapport, en markedsbeskrivelse, og en præsentation i form af plancher, PowerPoint og en video. Der foretages afslutningsvist en pitch i forbindelsen med konkurrencen. Samarbejdspartnere er UCH i Holstebro, lokale virksomheder (sponsorer), Nupark og Holstebro Kommune. Budget på cirka 35.000 kr.

Horsens:

- **Fra ledig til iværksætter:**

Formålet er at inspirere flere ledige til at starte egen virksomhed. Samarbejdspartnere er Jobcenter Horsens og StartUpCentral.

- **Kom og test med os:**

Horsens Kommune stiller sig til rådighed som "test-laboratorium" for iværksættere med digitale produkter og løsninger primært inden for velfærdsteknologi og smart-city-løsninger. Samarbejdspartnere er Horsens Kommune og iværksættere

- **Iværksætterkursus:**

Kursus for iværksættere over tre aftener der bl.a. sætter fokus på forretningsidéen, drift, organisering, salg og indtjening. Efterfølgende netværksaktivitet for deltagerne. Samarbejdspartnere er BusinessHorsens og Hedensted Erhverv

Ikast-Brande:

- **Iværksættercafé:**

Aktuelt gennemføres der en iværksættercafé en gang om måneden hos Erhvervsrådet. Cafeen er åben for alle iværksættere og giver bl.a. adgang til: Individuel vejledning af en iværksætterkonsulent, et iværksætternetværk, rådgivning af private rådgivere (revisor, advokat mv.) og en arbejdsplads i iværksættercaféen for en dag

- **Iværksætter-kuponhæftet:**

Hæftet er fyldt med tilbud om gratis rådgivning fra områdets rådgivere mv.

- **Iværksætterevent:**

Afholdes hvert år i november med henblik på at skabe opmærksomhed om start af virksomhed

- **Entreprenørskabsskolen:**

Har sammen med kommunen til formål at skabe en kulturforandring i undervisningsverdenen. Her er innovation, kreativitet og iværksætterlyst en naturlig del af elevernes dagligdag og læring. Entreprenørskabsskolens styrke er det tætte samarbejde mellem kommunen og lokallivet i alle dets facetter. Ikast-Brande Kommunes ønske med Entreprenørskabsskolen er at lægge kimen til en ny iværksættergeneration, hvor mod, handlekraft og samarbejde er bærende værdier. Eleverne lærer at undersøge og gøre ideer til virkelighed. Angående samarbejdspartnere samarbejdes der mellem erhvervsliv, kulturliv og offentlige organisationer

- **Opmærksomhedsskabelse**

Et ønsket iværksætterinitiativ kunne være større mulighed for opmærksomhedsskabelse omkring iværksætteri, spinoffmuligheder mv. lokalt. Målet er at flere starter egen virksomhed og ideen er, at det skal kunne opnås via inspiration og information om mulighederne for hjælp. Det kunne eventuelt være med en lokalt tilrettelagt kampagne med fælles information fra Erhvervsrådet og Erhvervshuset

Lemvig:

- **Ung Iværksætteri:**

I samarbejde med Lemvig Gymnasium kører Lemvig Kommune et iværksætterforløb efter normal skoletid. Her kan unge fra områdets ungdomsuddannelser skabe erfaringer med iværksætteri under guidede forhold. Samarbejdspartner er Lemvig Gymnasium. Budget på 125.000

- **ErhvervsPas:**

Lemvig ErhvervsPas er et initiativ, der har til formål at lette iværksætteres adgang til rådgivning i forbindelse med etablering af virksomhed. Et ErhvervsPas giver iværksætteren adgang til max. 5 timers gratis rådgivning hos en lokal, privat rådgiver til en værdi af 4.500 kr. Det er muligt at opnå op til to ErhvervsPas pr. iværksætter. Samarbejdspartnere er lokale rådgivere. Budget på 90.000

- **Lokal Crowdfunding:**

Lemvig Kommune administrerer et testforløb på 12 måneder af en lokal crowdfunding platform, hvor iværksættere kan teste interessen for sine nye tiltag og søge finansiering til udviklingen og markedsføringen. Samarbejdspartnere er lokale virksomheder, der har tilbudt at matche de beløb, som iværksætterne samler ind. Budget endnu ikke godkendt

Norddjurs:

- **Mentorkorps:**

Bestående af erfarne virksomhedsejere fra virksomheder af forskellig størrelse. Målet er at støtte, coache og give viden til iværksættere. Kan hjælpe med at 'så frø' hos unge i grundskolens ældste årgange. Tiltaget findes i regi af Erhvervshuset. EAU/forvaltningen kan være facilitator i forhold til etablere mentorkorps. Medarbejdertimer dækkes

- **Synlig erhvervsservice:**

Indgangen til erhvervsfremmesystemets muligheder og digitale platform kan gøres mere synlig, fx gennem kampagner. Udgifter til oplæg/ekspert, materialer, medarbejdertimer mv.

Odder:

- **Startpakke:**

UdviklingOdder tilbyder en startpakke til iværksættere, som ud over basisvejledning og vejledningsforløb hos UdviklingOdder indeholder tilbud om gratis vejledning hos byens revisorer og advokater. Iværksættere med behov for specialiseret rådgivning henvises til Erhvervshuset

- **Iværksætterforløb for ledige:**

UdviklingOdder afholder kontinuerligt 9-ugers forløb for ledige med det formål at hjælpe iværksætteren med afklaring og med udvikling af en bæredygtig forretningsmodel. Forløbet inkluderer plads i kontorfællesskab, en ugentlig workshop og en ugentlig samtale samt løbende sparring og vejledning. Opfølgningsmøder efter henholdsvis 1 og 3 måneder efter afslutning af forløb. Ledige henvises af Jobcenter Odder samt i enkelte tilfælde Jobcenter Aarhus. I enkelte tilfælde har iværksættere selv betalt en eller flere ugers deltagelse. Der er løbende optag hver uge. På nuværende tidspunkt undersøges mulighederne for en udbredelse af konceptet til andre målgrupper, f.eks. kontanthjælpsmodtagere og unge, som ikke er i arbejde eller i gang med uddannelse

- **Faste basis-workshops for iværksættere og virksomheder:**

UdviklingOdder afholder ni faste basisworkshops om vigtige emner for både nystartede og etablerede virksomheder. Der er en workshop hver uge, hvor deltagere i iværksætterforløb deltager sammen med de virksomheder og freelancere, som har købt sig adgang til workshoppen. Det er også muligt at deltage online. Emnerne for de ni workshops er Prissætning, Markedsføring, Hjemmeside & SEO, Netværk, PR, Præsentationsteknik, Økonomi & Regnskab og Bliv din egen yndlingschef

- **Generel formidling af information om Erhvervshusets programmer og events:**

Via nyhedsbreve, sociale medier og 1:1-møder informerer UdviklingOdder løbende om Erhvervshusets programmer og events

- **Netværk for nystartede:**

UdviklingOdder faciliterer netværk for nystartede – dels branchespecifikke, dels brede netværk. Netværkene administreres som Facebookgrupper med fysiske og/eller virtuelle møder typisk 10 gange årligt. Til møderne arbejdes med de emner, som gruppen finder aktuelle. De brede netværk for nystartede er på nuværende tidspunkt gratis. De branchespecifikke netværk kræver medlemskab af UdviklingOdder. For at styrke netværk og give adgang til viden og inspiration tilbydes alle iværksættere gratis medlemskab af UdviklingOdder i etableringsåret

- **Samarbejde med uddannelsesinstitutioner:**

Som en del af Odder Kommunes erhvervsstrategi arbejdes der endnu mere med at fremme innovation og nysgerrighed i forhold til iværksætteri allerede i folkeskolen og ungdomsuddannelserne. Det sker i samarbejde med uddannelsesinstitutioner lokalt og i nabokommunerne. Aktuelt samarbejdes med EUX om inspirationsbesøg og -indlæg, ligesom der sammen med ErhvervSkanderborg årligt arrangeres innovationsdagen "Innovent" for ungdomsuddannelserne i de to kommuner

Randers:

- **Fra ledig til iværksætter:**

Er et forløb for ledige, der gerne vil starte din egen virksomhed. Samarbejdspartnere er Erhverv Randers og Jobcenter erhverv. Budget på 60.000

- **Projekt Edison:**

Er en treårigt landsdækkende opfinderkonkurrence for elever i 6. og 7. klasse. Formålet med Edison er at give eleverne muligheden for at deltage i en innovativ læringsproces tidligt i deres skoleforløb, og muligvis vække en interesse for entreprenørskab og iværksætteri. Samarbejdspartnere er Randers Kommune og Fonden for Entreprenørskab. Budget på 100.000

- **Projekt - iværksætteri i landdistrikter:**

Projektet skal bidrage til en bæredygtig udvikling af de danske landdistrikter i forhold til at skabe attraktive lokalområder som kan både tiltrække, fastholde og understøtte iværksætteri. Samarbejdspartnere er KL og 5-6 andre kommuner. Budget på 25.000

- **Regionalt mesterskab i Entreprenørskab (Start-up-programme):**

Afholdelse af et af de regionale mesterskaber under Startupprogrammer i Randers. Samarbejdspartnere er Fonden for Entreprenørskab, Erhverv Randers og Randers Kommune. Budget på 60.000

Ringkøbing-Skjern:

- **Aktuelle:**

- **Iværksætter-netværk:**

To årlige netværksgrupper for iværksættere under tre år. Fokus på faglige oplæg og sparring. Samarbejdspartnere er eksterne konsulenter. Budget på 30.000

- **Mentorordning:**

Nye iværksættere får mulighed for at få tilknyttet en lokal erhvervsleder eller ledende medarbejder, til at sparre med. Samarbejdspartnere: Lokale erhvervsledere

- **E-handelsprojektet:**

Fokus på at forbedre lokale iværksættere og virksomheders digitale kompetencer, gennem workshops, e-handelsdag, e-handels netværk. Samarbejdspartnere er eksterne konsulenter, Erhvervshus Midtjylland og Handelsråd. Budget på 395.000

- **Kommende:**

- **Netværk for solo-selvstændige:**

Det er deltagerne, der sætter dagsordenen og skaber indholdet. Netværksgruppen er baseret på erfaringsudveksling, videndeling og sparring mellem deltagerne. Der forventes at kunne etableres to netværk på baggrund af kommunens geografi. Budget på 20.000

- **Workdays for selvstændige:**

Workdays er for iværksættere, der gerne vil blive bedre til at arbejde med bl.a. Online Markedsføring, og samtidig gerne vil blive en del af et netværk af andre selvstændige, der også gerne vil arbejde mere målrettet med at sælge og markedsføre sig online. Samarbejdspartnere er Erhvervshus Midtjylland og eksterne konsulenter. Budget på 30.000

- **Ønskede:**

- **Etablering af lokale advisory boards:**

Strategisk sparring til lokale iværksættere med enten lokale sparringspartnere eller medlemmer fra Connect Denmark. Samarbejdspartnere er Connect Denmark og Erhvervshus Midtjylland. Budget på 50.000

Samsø:

- **Ubegrænset mulighed for vejledning:**

Gennem Samsø Kommunes lokale erhvervsservice og gennem tæt samarbejde med Erhvervshus Midtjylland at sikres øens iværksættere og virksomheder viden om og adgang til Erhvervshus Midtjyllands ordninger

- **Årligt iværksætterkursus:**

Netværks- og temaarrangementer for iværksættere og virksomheder. Kompetenceudviklingsdage inden for aktuelle emner for iværksættere og virksomheder

Silkeborg:

- Aktuelle og kommende samt ønskede tiltag, der indgår i en større samarbejdsaftale med den lokale erhvervsorganisation ErhvervSilkeborg:

- **Iværksættervejledning:**

Der tilbydes individuel sparring med udgangspunkt i iværksætternes behov

- **Netværk- og ledersparringsgrupper:**

Netværk understøtter iværksætternes udvikling og skaber synergier til etablerede virksomheder

- **Inspirationsarrangementer:**

Der arrangeres løbende events, som kan inspirere iværksætterne i deres forretningsudvikling

- **Samarbejde med private aktører:**

Der koordineres - efter behov - samarbejder med private aktører eller samarbejdspartnere, som kan understøtte iværksætternes udvikling

- **Henvisning til specialiseret vejledning:**

Der samarbejdes med Erhvervshus Midtjylland ift. at sikre iværksætternes specialiserede behov og likviditet

Skanderborg:

- **Iværksætterkultur:**

ErhvervSkanderborg samarbejder lokalt med ungdomsuddannelserne om iværksætteri og forretningsudvikling, med det formål at styrke interessen for iværksætteri

Skive:

- **Iværksættercaféen:**

Giver iværksættere og før-startere muligheden for at mødes i et fagligt forum og sparre med hinanden, eller en kyndig erhvervskonsulent. Her kan de få indspark til deres idéer fra ligemænd, eller blive henvist videre til private rådgivere, hvis de er parate. Samarbejdspartnere er Business Skive i samarbejde med lokale iværksættere og virksomheder

- **1:1 sparring for før-startere og iværksættere:**

1:1 vejledningen har fokus på iværksætterens umiddelbare behov, samt at sætte proces i deres tanker og udarbejdelse af handlingsplan for den nærmeste fremtid. 1:1 vejledningen har til formål at supportere før-starteren/iværksætteren og gøre dem klar til at stå på egne ben med en bæredygtig forretningsidé. Samarbejdspartnere er Business Skive i samarbejde med lokale og nationale rådgivningsvirksomheder, samt virksomheder der har erfaring med iværksætterens specifikke behov

- **CreationCLUB er et iværksætter- og innovationsfælleskab for studerende på ungdomsuddannelserne på Skiveegnen:**

Business Skive afholder ”klubaften” hver onsdag. Her kan studerende mødes i hold og arbejde på deres egen forretningsidé eller gå sammen med hold der allerede er i gang, samt at møde gæster fra egnens virksomheder. CreationCLUB involverer ydermere virksomhedsbesøg. Samarbejdspartnere er Business Skive i samarbejde med lokale uddannelsesinstitutioner, Læringsambassaden, skoler, mv.

Struer:

- **Aktuelle:**

- o **Struer erhvervs- og videnspas:**

Er et initiativ, der har til formål at lette iværksætteres adgang til rådgivning i forbindelse med etablering af virksomhed. Et ErhvervsPas giver iværksætteren adgang til max. 10 timers gratis rådgivning hos en lokal, privat rådgiver til en værdi af 9.000 kr. Samarbejdspartnere er Erhvervshus Midtjylland og Startvækst Struer. Budget er afsat til og med 2021

- o **Generationsskifte:**

Initiativet er i praksis blevet gennemført af Startvækst Struer. Ved målrettede opsøgende individuelle virksomhedsbesøg, sættes der fokus på generations- og ejerskifter i virksomheder. Målet er at fastholde arbejdspladser, sekundært at skabe ny erhvervsmæssig vækst. Samarbejdspartnere er Erhvervshus Midtjylland og Startvækst Struer. Budget på 20.000

- o **Investornetværk:**

Struer Kommune har oprettet et lokalt investornetværk, så de lokale iværksættervirksomheder ikke blot får adgang til kapital, men også mulighed for sparring med private investorer, der har særlig interesse i det vestjyske erhvervsliv. Gennem et lokalt funderet setup er det målet at bringe kapitalsøgende iværksættervirksomheder sammen med privatpersoner/investorer, der har interesse i at støtte vækstvirksomheder i Struer Kommune. Der ønskes etableret et lokalt netværk, hvor lokale iværksættervirksomheder og investorer kan mødes, herunder også potentielle tilflytters virksomheder og iværksættere. Samarbejdspartnere er lokale nøgleaktører samt Erhvervshus Midtjylland og Startvækst Struer

- o **KOMPETENCEFORSYNINGmidt:**

Lokal Koordineret Samarbejde mellem jobcentre, kommunal erhvervsservice og statslige uddannelsesinstitutioner skal bidrage til at løse kompetenceforsyningsbehovet hos de små og mellemstore virksomheder. Alle tre institutioner der stiller gratis konsulentbistand til rådighed med henblik på at skræddersy uddannelsesforløb der dækker virksomhedernes behov. Samarbejdspartnere er jobcentre, kommunal erhvervsservice, statslige uddannelsesinstitutioner og Erhvervshus Midtjylland

- **Kommende:**

- o **Detailhandelsindsats for nye iværksættere:**

Der er fokus på, hvordan kommunen fremadrettet med en fokuseret og flerstrengt bylivsindsats kan sætte fokus på at udvikle bymidten og detailhandlen i Struer Kommune. Samarbejdspartnere er Struer handelsstandsforening og Erhvervshus Midtjylland

Syddjurs:

- **Aktuelle:**

- o **Fra jobparat ledig til iværksætter:**

Den primære målgruppe er iværksættere før start i form af ledige, der skønnes at have et uudnyttet potentiale som iværksættere, som initiativet skal bistå med at realisere. Det er meningen, at der tilknyttes en netværksfacilitator, der har erfaring på området, og som kan løfte opgaverne i forhold til at stille mentorvirksomheder til rådighed for målgruppen. Der forhandles med ”Den Gode By” om at drive projektet. I 2020 er der afsat 100.000 til projektet, mens der på sigt forventes afsat yderligere midler

- **Kommende:**

- o **Iværksættercaféer:**

En række åbne café-arrangementer, der henvender sig til iværksættere før og efter start. Deltagerne kan få individuel sparring med det deltagende rådgiverpanel, der bl.a. omfatter revisor, advokat, iværksættervejleder, pengeinstitut, kommune og A-kasse for selvstændige. Budgettet på 20.000

Viborg:

- **Aktuelle:**

- o **Start Up Viborg – udvikling af iværksætterkulturen:**

Projektet gennemføres af VIBORGegnens Erhvervsråd med støtte fra Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse. Projektet løber 2020-2022 med et samlet budget på ca. 3 mio. kr. Består af otte intensive 24-ugers forløb for op til 15 iværksættere pr. forløb. Læs mere [her](#).

- o **Møllerne:**

En forening i Bjerringbro, der arbejder for at skabe iværksættere og ungdomskultur i byen. Det er unge iværksættere, der gerne vil understøtte andre unge i at realisere deres drømme. De har fysisk adresse på Base Business i Bjerringbro, men arbejder på at skabe flere mødesteder for unge, kreative og innovative sjæle i Bjerringbro og omegn

- o **Start Up info og sparring:**

Gennemføres af VIBORGegnens Erhvervsråd. Mere end 200 iværksættere deltager årligt i introduktionsmøder, caféer, individuelle samtaler, pitch arrangementer, tema-aftener, etc. Læs mere [her](#).

- **Ønskede:**

- o **Lokale iværksættermesser**

Hvor nye virksomheder kan sætte deres kompetencer og produkter i spil over for det etablerede erhvervsliv i kommunen. Det kan være via udstillinger, oplæg, matchmaking mv.

- o **Lokal samarbejdsportal for iværksættere**

Mange nyopstartede virksomheder ville have gavn af meget tidligt i deres udvikling at gå i kompagniskab/samarbejde med andre for at få et stærkere koncept og en større kritisk masse af personer og produkter. Der arbejdes på et koncept for dette, der kan udrulles i flere kommuner

Aarhus:

- **Aktuelle og kommende:**

- o **Let adgang for iværksættere og virksomheder i Aarhus til vejledning om drift og udvikling af deres virksomheder:**

Det er vigtigt, at iværksættere og SMV'ere ved, at der er gratis hjælp at hente om opstart, drift og udvikling af deres virksomheder, og at de benytter tilbuddene. Aarhus Kommune vil derfor sammen med StartVækst Aarhus, Erhvervshus Midtjylland og Erhvervsstyrelsen følge brugen af erhvervsservicetilbuddene og arbejde for, at de koordineres og matcher virksomhedernes behov. Samarbejdspartnere er Aarhus Kommune, StartVækst Aarhus, Erhvervshus Midtjylland og Erhvervsstyrelsen. Budgettet er 1.8 mio. til finansiering af StartVækst Aarhus Events og aktiviteter, der skal fremme iværksætterkulturen: Aarhus Kommune understøtter økosystemets forskellige events og aktiviteter, der kan fremme iværksætterkulturen. Konkrete eksempler er Iværksætterfestival på Dokk1, Food & Bio Venture Forum, Aarhus Investor Summit, Green Investor Summit, Business Region Aarhus Iværksætterpris, #Aarsome Town Halls mv. Samarbejdspartnere er bl.a. Agro Food Park, AU Incubator, Incuba, Happy 42, Business Region Aarhus. Det årlige budget varierer alt efter aktivitetsniveauet.

Styrkelse af iværksættermiljøer

”En vigtig del af det danske iværksætterøkosystem er fysiske iværksættermiljøer, som mange steder drives af private. I tilknytning til universiteter og andre uddannelsesmiljøer spiller studentervæksthuse og lignende miljøer også en vigtig rolle for iværksættere, der udspringer af uddannelsesinstitutionerne. Her kan iværksætterne danne netværk og udvikle deres kompetencer fx ved at få adgang til videnmiljøer, professionel rådgivning mv. En vigtig betingelse for at skabe stærke lokale iværksættermiljøer er, at de er godt forbundet til det øvrige økosystem, så iværksætterne derigennem kan få adgang til nationale aktører og investorer.

Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse vil fokusere på at understøtte de allerede velfungerende iværksættermiljøer og bidrage til at opdyrke nye miljøer i områder, hvor der er behov for det, og hvor det kan styrke udnyttelsen af lokale potentialer og muligheder.” (uddrag fra strategi for Erhvervsfremme i Danmark 2020-2023).

Aktuelle og kommende samt ønskede iværksætterinitiativer:

Hedensted:

- **Rugekassen:**

Iværksættermiljø hvor der udlejes skrivebord og adgang til diverse kontorfaciliteter. Desuden er der mulighed for lån af mødelokaler i varierende størrelser. Dette inkubationsmiljø drives af Hedensted Erhverv. Budget på 150.000

- **Compas:**

Et sted for bæredygtigt produktionsiværksætteri. Her stilles såvel kontor som produktionslokaler til rådighed for stedets lejere. Det gennemgående for iværksætterne er, at de arbejder med bæredygtig produktion og indgår i stedets netværk. Fælles tiltag i samarbejde med Hedensted Kommunes Klima og Energiråd. Budget på 500.000

Herning:

- **Udvikle iværksætter-styrkepositioner.**

Iværksætterpotentialerne undersøges inden for lokale styrkepositioner og styrkepotentialer, såsom design, e-commerce, produktion og sundhed. Områderne undersøges, udvikles og realiseres i samarbejde med relevante lokale og nationale aktører, jf. beskrivelse under afsnittet ovenfor om flere iværksættere skal lykkes

Ikast-Brande:

- Aktuelt er der en række mindre lokalt forankrede og fortrinsvist private iværksættermiljøer, som f.eks. Iværksætterhuset i Brande og Sylab. Et ønske kunne være at styrke disse lokale miljøer ved struktureret at kunne tilbyde løbende sparring til opstartsvirksomhederne i miljøerne. Miljøerne tilbyder et trygt og inspirerende opstartsmiljø for iværksættere. Samtidig kan øget indhold gøre miljøerne mere attraktive og tjene som inspiration tæt på borgerne rundt om i kommunen

Holstebro:

- **NUPARK Startup:**

Iværksættermiljøet har fokus på at skabe talentudvikling inden for iværksætteri. Målet er at fremme antallet af iværksættere, der har potentiale til at blive vækstiværksættere. Til iværksættermiljøet tilknyttedes en fast business coach samt et rådgivernetværk. Der oprettes et netværk omkring miljøet og relationer til udviklingsparkens øvrige virksomheder faciliteres. Samarbejdspartnere er Nupark, STARTVÆKST Holstebro, lokale rådgivere og virksomheder, Holstebro Kommune mv. Budget på 600.000 kr.

Horsens:

- **Iværksætterfestival:**

Er en festival i uge 47, der skal inspirere flere iværksættere til at starte op og synliggøre iværksættertilbuddene i Horsens Kommune. Samarbejdspartnere er BusinessHorsens, VIA, Erhvervshuset Midtjylland, Horsens Kommune, Learnmark, StartUpCentral, FÆNGSLET, Bubblelab, Iværksætter.nu, Be Bold, Vitus Bering Innovation Park, Venture City Horsens mfl.

- **Iværksætteralliancen:**

Koordinerende forum blandt kommunens institutioner der arbejder for at fremme iværksætteri i Horsens Kommune. Iværksætteralliancen refererer 2-3 gange om året til Horsens Alliancen, hvor fremdrift, initiativer mm. præsenteres. Samarbejdspartnere er BusinessHorsens, VIA, Learnmark, Horsens Kommune, Vitus Bering Innovation Park og Venture City Horsens

- **Nyt iværksættermiljø på Campus:**

Der foregår på nuværende tidspunkt en strategisk dialog om ambitioner mm. for et fremtidigt iværksættermiljø på det nye Campus i Horsens, der åbner 2021. Samarbejdspartnere er BusinessHorsens, VIA, Insero, Horsens Kommune, Vitus Bering Innovation Park mfl.

- **Vi starter Sgu:**

Platformen www.vistartersgu.dk/ er "online indgangen" til iværksættermiljøet i Horsens med fokus på at fortælle de gode iværksætterhistorier mm. Samarbejdspartnere er Horsens Kommune, Vi Starter Sgu og BusinessHorsens

- **Start-up-Breakfast mm.:**

I Horsens Kommune er der en række uformelle netværk og aktiviteter for iværksættere og før-startere bl.a. Likemind, StartUpBreakfast, Iværkfest mm. Samarbejdspartnere er BusinessHorsens, GRUS Kulturcafe, Likemind, Vitus Bering Innovation Park mfl.

Lemvig:

- **Klimatorium:**

Er et forum for klimatilpasningsprojekter, der også skal favne et iværksættermiljø på området. Samarbejdspartnere er Klimatoriums medlemmer og samarbejdspartnere, herunder Region Midtjylland og universiteter. Budget er ikke godkendt. Klimatorium er under udvikling og bygningen er under opførelse

- **Et lokalt iværksættermiljø:**

Facilitering af et iværksætterkontor for virksomheder, der ikke passer ind i Klimatorium profilen. Samarbejdspartnere er lokale iværksættere og potentielle udlejere. Budget endnu ikke godkendt

Norddjurs:

- **Game hub Denmark:**

Styrkelse, konsolidering samt forankring af Game Hub Denmark som Danmarks førende miljø for spiliværksættere. Budgettet er 400.000 i hhv. 2020 og 2021

Odder:

- **Kontorfællesskab:**

UdviklingOdder driver kontorfællesskabet Vokseværket for små virksomheder og freelancere – både nystartede og veletablerede. Iværksættere, som deltager i et 9-ugers forløb, har en fast plads i fælleskontor i hele perioden og har mulighed for at leje en plads i kontorfællesskabet efterfølgende. Det skaber samtidig mulighed for løbende sparring med både UdviklingOdder og de øvrige selvstændige i kontorfællesskabet. UdviklingOdder er ligeledes aktiv i forhold til private kontorfællesskaber i området, fx i form af henvisning af lejere, afholdelse af events i deres lokaler samt sparring med ejerne af fællesskaberne. UdviklingOdder følger løbende behov i markedet for udvikling og etablering af andre typer fællesskaber, fx for virksomheder med grønne forretningsmodeller, en e-hub for webshops samt værkstedsfællesskaber

Randers:

- **VækstVærket:**

Det blev etableret i 2013 som et samarbejde med henblik på at skabe et kreativt og innovativt miljø for studerende i Randers Kommune. Samarbejdspartnere er Erhvervsakademi Dania, Randers Kommune og VIA University College. Budget på 320.000

- **Randers som Makercity – Fabrikken Randers Makerspace:**

Et initiativ iværksat af lokale ildsjæle, iværksættere og andre der kan se sig selv som en del af en "Maker-bevægelse". Intentionen er bl.a., at etablere et udviklende og kreativt værksted, hvor

makere (= folk med fælles interesse i kreativ produktion, fremstilling, computere og teknologi) mødes, udveksler idéer og skaber nyt indhold. Samarbejdspartnere er Randers Kommune, Foreningen Randers Maker Space FMBA. Budget på 1.800.000

Ringkøbing-Skjern:

- **Aktuelle:**

- **Primo Youth Entrepreneurship**

Ungdomsiværksættere skaber vækst: Siden 2017 er ungdomsiværksætterhuset PrimostartUp blevet drevet. Det er et tilbud til unge iværksættere med fokus på sparring, rådgivning, workshops og events. Samarbejdspartnere er ErhvervsVækstForum, Ringkøbing Invest, Fonden for Entreprenørskab. Budget på 200.000 årligt

- **Ringkøbing-Skjern Erhvervsråds Kontorfælleskab:**

Fokus på værdiskabende aktiviteter i udviklingsparker med gennemførelse af accelerator forløb for Innovest iværksættere. Samarbejdspartnere er Danske Udviklingsparker. Budget på 100.000

- **Kommende:**

- **Erasmus+ Youth Entrepreneurial Spirit Specialists:**

Ansøgning gående på muligheden for på tværs af flere europæiske lande at udvikle et læringskoncept, der skal høje unges iværksætter kompetencer. Samarbejdspartnere er Ringkøbing-Skjern kommune, UCRS, FGU og internationale aktører. Budget på 300.000

- **Ønskede:**

- **Samarbejde med lokale iværksættermiljøer/kontorfælleskaber:**

Der ønskes et tættere samarbejde med andre lokale kontorfælleskaber med mulighed for at Erhvervsrådet og andre rådgivere har fast månedlig træffetid for at sikre iværksætterne lettere adgang til viden, netværk og rådgivning. Samarbejdspartnere er Lokale kontorfælleskaber, Erhvervshus Midtjylland og statslige aktører. Budget på 12.000

Samsø:

- Vidensformidling af tilbud fra vidensmiljøer gennem fyraftensmøder og nyhedsbreve

Silkeborg

- **G-Kraft:**

Iværksættermiljø med 70 pladser. Der er tilknyttet resurser fra ErhvervSilkeborg, som understøtter iværksætternes udvikling med sparring, inspiration mv. Budgetmæssigt indgår initiativet indgår i en større samarbejdsaftale med ErhvervSilkeborg

- **Styrkelse af økosystemet:**

Der arbejdes for at styrke synergien mellem samtlige iværksættermiljøer i Silkeborg Kommune gennem gensidig sparring og samtænkning af initiativer varetages af ErhvervSilkeborg

- **Analyse af fremtidens iværksætter-setup:**

For øjeblikket foregår en undersøgelse af Silkeborgs iværksættersetup og hvordan dette styrkes med inspiration fra andre iværksættermiljøer. Initiativet er en del af Erhvervshandleplan 2020-21 med den lokale erhvervsorganisation ErhvervSilkeborg som aktør. Der er afsat 50.000 kroner til analysen

Skanderborg:

- Der er for nuværende ikke offentlige støttede eller understøttede iværksættermiljøer i Skanderborg Kommune, fx i form af inkubatormiljøer eller lign. Der er dog en række kontorfællesskaber, Erhvervspark Kildebjerg Ry mv. som er private satsninger

Skive:

- **Innovation Skive:**

Skiveegnen er kendt for sin virkelyst og entreprenørskab. Projektet, som er et triple-helix samarbejde mellem kommune, uddannelsesinstitutioner og erhvervsliv, har som formål at styrke og udvide entreprenørskabet og innovationskraften. Det søges bl.a. realiseret ved at skabe et sted for Skiveegnen, der i et stimulerende miljø, bringer mennesker sammen, således kreativitet og udvikling opstår. Miljøet, som er godt på vej, byder på attraktive rammer og målrettede aktiviteter og tilbud, som understøtter virksomhedernes udvikling fra startup til etableret vækstvirksomhed. Samarbejdspartnere er lokale og nationale uddannelses- og videninstitutioner, virksomheder og iværksætter- og innovationsmiljøer. Angående budget har Skive Kommune indtil videre investeret 3 mio. i projektet, men der søges fortsat ekstern finansiering

Struer:

- **BusinessPark Struer:**

Udviklingsparken BusinessPark Struer er et regionalt center for e-handelsorienterede virksomheder. BusinessPark Struer skal styrke den digitale indsats overfor kommunens virksomheder, således at de udnytter nye teknologier og digitale forretningspotentialer og derved øger evnen til innovation, markedspositionering og forbliver konkurrencedygtige. Samarbejdspartnere er Struer Kommune, Startvækst Struer og Erhvervshus Midtjylland. Budget på 500.000

- **Sound Hub Denmark**

Er Danmarks og regionens internationale inkubationsmiljø for iværksættere og virksomheder, der arbejder med lyd

- **SoundTech Accelerator program**

For etablerede start-ups: Inkubatorprogram for helt nye startups - et 12 måneders program med optag af 8 startups hvert halve år. Hver startup får pre-seed midler. Samarbejdspartnere er Færchfonden, Birn fonden, Aalborg Universitet, Bang & Olufsen, Harman-Samsung og Struer Kommune

Syddjurs:

- **Aktuelle:**

- o **Green Skills:**

Projektet handler om at istandsætte og opbygge fysiske faciliteter for iværksættere og mindre virksomheder på Grobunds fabrik ved hjælp af naturlige eller upcycledede byggematerialer. Den primære målgruppe er iværksættere og unge virksomheder under 3 år og fokus ligger på udviklingstemaerne bæredygtighed og rammebetingelser. Projektet gennemføres af Grobund med en bevilling på 150.000 kr. fra Syddjurs Kommune

- o **M8 arbejdsfællesskab på Maltfabrikken:**

M8 er et arbejdsfællesskab for kreative iværksættere og mikrovirksomheder, der er etableret på Maltfabrikken i Ebeltoft i 2020 med udspring i det tidligere netværk "Überwerke". M8 drives af Maltfabrikken, som Syddjurs Kommune understøtter driften af. Selve arbejdsfællesskabet er i princippet selvfinansierende

Viborg:

- **Aktuelle:**

- o **Arsenalet:**

Er en erhvervsdrivende fond etableret i 2011 af Viborg Kommune, VIBORGegnens Erhvervsråd og The Animation Workshop. Arsenalet er et kreativt væksthuse for mere end 25 virksomheder der arbejder med animation, spil og nye medier. Læs mere [her](#).

- o **Center for Industri:**

Er en erhvervsdrivende fond etableret i 2015 af VIBORGegnens Erhvervsråd, Mercantec og Viborg Kommune. Center for Industri er et inkubations- og udviklingsmiljø målrettet industri- og produktionsiværksættere og virksomheder. Læs mere [her](#).

- o **Base Business Bjerringbro:**

Er et kombineret uddannelses- og conferencecenter og erhvervs- og udviklingspark for ca. 20 iværksættere og mindre virksomheder særligt indenfor IT og produktion. Base Business Bjerringbro er ejet af Grundfos, Viborg Kommune og en række virksomheder. Læs mere [her](#).

- o **Food & Bio Cluster Denmark:**

Er omdrejningspunkt for iværksætteri og idéudvikling inden for fødevarer og bioøkonomi – både for den enkelte iværksætter og etablerede virksomheder, gennem individuel vejledning med fokus på iværksætteri, innovationsprocesser, netværk, funding og forretningsudvikling. Food & Bio Cluster Denmark driver fysiske startup-miljøer i hhv. Viborg (Agro Business Park), Aarhus (Agro Food Park) og København (Symbion). Læs mere [her](#).

- **Kommende:**

- o **House of Industry:**

I House of Industry samles i 2021 kompetencer målrettet industrien, herunder VIBORGegnens Erhvervsråd, Center for Industri, Test og Udviklingscenter for Velfærdsteknologi, Datacenter Industrien, Aarhus Maskinmesterskole og flere erhvervsfaglige industrirettede uddannelser. House of Industrys iværksættermiljø bidrager derfor særligt til udvikling af Viborgs industrielle styrkeposition

Aarhus:

- **Aktuelle og kommende:**

- o **Ideaslab:**

Filmby Aarhus' inkubationsindsats, Ideas Lab, blev lanceret i 2017 og har siden etableret sig som et samlingssted for digitale, visuelle iværksættere i Aarhus og Region Midtjylland. Inkubationsmiljøet huser en lang række startups og tilbyder sparring, mentoring og workshops mm. Ideaslab er en del af Filmby Aarhus' strategi "The Big Picture", der har til formål at styrke de digitale, visuelle industrier i området. Samarbejdspartnere er Filmby Aarhus, Aarhus Kommune, Interactive Denmark, Vision Denmark og andre interessenter i erhverv, uddannelse og forskning. Støttes bl.a. med 250.000 årligt fra Erhvervspuljen i årene 2018-21

- o **Lydbyen:**

Lydby-projektet arbejder på et produktionsfællesskab inden for musik og lyd. Et hus, der kan styrke byens økosystem både kreativt og forretningsmæssigt gennem den øgede synergi, der ligger i at dele adresse og netværk. Der skal skabes et miljø, som vækker international genklang, og som potentielt kan suppleres af andre typer virksomheder inden for lyd, fx ingeniør- og techfokuserede startups og udviklingsafdelinger. Samarbejdspartnere er Lydbyens partnere, Aarhus Kommune og andre relevante aktører. Budgettet er uafklaret

- o **Headstart Fashion (HSF):**

Er en del af innovationsnetværket Lifestyle and Design Cluster, og skal bidrage til fortsat vækst og udvikling i modebranchen i Region Midtjylland. Headstart Fashion er et miljø, hvor små og mellemstore modevirksomheder kan vokse, bl.a. med afsæt i de muligheder, som HSF tilbyder som fx netværk, sparring og uddannelse, hvilket understøttes af Aarhus Kommune. Samarbejdspartnere er HSF, virksomheder og vidensinstitutioner, Dansk Mode og Tekstil og Lifestyle og Design. Budgettet er uafklaret

- **Ønskede:**

- o **Food Entrepreneurship Ecosystem (FEE) (arbejdstitel):**

Formålet med dette projekt er at fastholde og udbygge den danske fødevareklynges position og styrke gennem aktivering af iværksætteri og innovation. Det er målet at skabe Danmarks største og bedste inkubator og startup accelerator via et inkubator-koncept som ikke tidligere er set i Danmark qua konceptets indsatslementer og aktiviteter samt partnersammensætning. Projektets fysiske omdrejningspunkt er Agro Food Park. Samarbejdspartnere er Aarhus Universitet, VIA University College, Erhvervsakademiet, Agro Food Park, Food & Bio Cluster Denmark, Business Region Aarhus og Aarhus Kommune. Budgettet er uafklaret. Fremme et stærkt iværksætermiljø inden for vandteknologi: Der arbejdes for at etablere og udvikle et fysisk "innovationsdistrikt" for vandklyngeaktører i Aarhus, der skal fungere som et nationalt samlingssted for et øget samarbejde mellem myndigheder, forsyninger, forskning, virksomheder og startups inden for vandteknologi. Formålet er at etablere et fysisk hotspot for udvikling af fælles scenarier for fremtiden og roadmaps for forskning, uddannelse, udvikling test, demonstration og kommercialisering. Startups er en prioriteret målgruppe. Samarbejdspartnere er virksomheder og videninstitutioner inden for vandteknologi, Aarhus Vand, Aarhus Kommune. Budgettet er uafklaret ■

Vækst og skalering

”For at få flere iværksættere ind i vækstforløb skal iværksætternes adgang til specialiserede kompetencer, netværk og investorer styrkes. Det kan fx ske gennem acceleratorforløb, som løbende tilpasses iværksætternes behov. Det kan også ske gennem indsatser, der bygger bro mellem lokale iværksætermiljøer og nationale samt internationale aktører eller øvrige indsatser, der styrker iværksætternes netværk og vækst.

Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse ser desuden et særligt potentiale i at målrette indsatser inden for områder, hvor Danmark har særlige styrker og konkurrencefordele, fx inden for velfærd og bæredygtige og grønne teknologier. Samfundsansvar og bæredygtighed er vigtige konkurrenceparametre, hvor danske iværksættere kan bidrage med løsninger. Derfor ser Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse muligheder i at styrke Danmark som et grønt iværksætterland og stille skarpt på socialt og bæredygtigt iværksætteri gennem støtte til såkaldte impact-iværksættere. Den offentlige sektors indkøb, udvikling og samarbejde med private virksomheder spiller en særlig rolle i den sammenhæng.” (uddrag fra strategi for Erhvervsfremme i Danmark 2020-2023).

Aktuelle og kommende samt ønskede iværksætterinitiativer:

Favrskov:

- **Henvisninger til Erhvervshus Midtjylland:**

Det forventes, at Favrskov Erhvervsråd gennemfører 150 basale 1:1 vejledninger hos lokale virksomheder og derigennem afdækker, hvorvidt virksomhederne har behov for specialiseret vejledning mv. hos Erhvervshus Midtjylland – herunder vækstvejledning. Favrskov Erhvervsråd er operatør. Udgifterne indgår som en del af midlerne til de basale 1:1 vejledninger, som Favrskov Kommune betaler for

Herning:

- **Dimittendforløb:**

Herning Kommune er en studieby med såvel videregående uddannelser som erhvervsuddannelser og er kendt for den tætte sammenhæng mellem uddannelse og erhvervsliv. Kommunen vil udvikle et dimittendforløb, for at gribe, udvikle og fastholde udvalgte, talentfulde og vækstpotentielle iværksættere fra de videregående uddannelser og erhvervsuddannelserne. Angående samarbejdspartnere vil kommunen samarbejde med Erhvervsrådet Herning og Ikast-Brande, uddannelsesinstitutionerne, studentervæksthuse mfl.

- **Bæredygtighed bredt, cirkulær økonomi og grøn forretning:**

Kommunen har fokus på at bæredygtighed og grøn omstilling intensiveres. Der er igangsat lokale erhvervsudviklingsinitiativer med fokus på at understøtte cirkulær økonomi og grøn forretning blandt iværksættere og etablerede virksomheder. Dertil kommer etableringen af et lokalt bæredygtighedscenter, som skal fremme og understøtte den bæredygtige dagsorden bredt forstået blandt såvel iværksættere som virksomheder og borgere. Samarbejdspartnere er relevante aktører såsom Erhvervsrådet Herning & Ikast-Brande, Lifestyle & Designcluster, DAMRC mfl.

Holstebro:

- **BroPas:**

Iværksætermiljø med udgangspunkt i cirkulær økonomi og innovation. Målgruppen er vækstorienterede og skalerbare iværksættere, virksomheder og offentlige parter, der arbejder med bæredygtighed og grøn omstilling. Dogmet for BroPas er, at iværksætterne skal kunne: tænke stort, starte småt og skalere hurtigt! BroPas skal fremkomme som et lokalt ambitiøst bidrag til realiseringen af FN's 17 verdensmål. Samarbejdspartnere er Lifestyle & Design Cluster i Herning, CLEAN, VIA University College, Erhvervsakademi Midtvest, Erhvervshus Midtjylland, lokale virksomheder, talentmiljøer, KulturDivisionen, Slagteriet Holstebro mv. Budget på 4.500.000 kr.

Horsens:

- **Venture City Horsens:**

I foreningen Venture City Horsens er der samlet viden, erfaring og de bedste kompetencer fra dygtige mentorer og Business Angels. Pitch, investeringer og uddeling af karmakapital. Samarbejdspartnere er Venture City Horsens, BusinessHorsens, private investorer, mentorer mfl.

- **Flere vækstiværksættere (fokusområde under overvejelse):**

Horsens har en ambition om, at flere iværksættere skal vokse og skabe flere jobs. På nuværende tidspunkt overvejes det, hvordan man kan sætte større fokus på dette i 2021. Samarbejdspartnere er BusinessHorsens, Horsens Kommune mfl.

Ikast-Brande:

- Aktuelt tilbydes iværksættere med vækstambitioner og skalerbare forretningsmodeller indledende sparring og lokalt netværk hos Erhvervsrådet. Iværksætterne anvises dernæst til programmer hos Erhvervshus Midtjylland, Innovationsfonden eller andre relevante aktører
- Et ønske kunne være et lokalt tilrettelagt acceleratorforløb for vækstorienterede iværksættere, så forløbet kommer til iværksætteren og ikke omvendt. Et lokalt acceleratorforløb kunne med fordel indeholde adgang til lokale mentorer og Business Angels

Lemvig:

- **Vækstforløb for udvalgte virksomheder:**

Et vækstforløb målrettet lokale iværksættere, samt små og mellemstore virksomheder, som har et stort potentiale for at skabe økonomisk vækst og derigennem lokalt funderede arbejdspladser. Samarbejdspartner er Erhvervshus Midtjylland. Budget endnu ikke godkendt

Odder:

- **Målrettet formidling af information om Erhvervshusets programmer og events:**

UdviklingOdder tilbyder 1:1-vejledninger med fokus på vækst og skalering med henblik på henvisning til Erhvervshusets specialistrådgivning, programmer og events – både ved at virksomhederne selv henvender sig til UdviklingOdder, ved at vi tager direkte kontakt til relevante virksomheder i forbindelse med Erhvervshusets tilbud

- **Netværk med fokus på samarbejde:**

I et branchespecifikt netværk arbejdes der på at skabe kendskab til hinandens virksomheder for derigennem at skabe fundament for samarbejde og derigennem også udvikling og vækst for den enkelte virksomhed

- **FN's verdensmål:**

I vejledningen af iværksættere lægges der vægt på at præsentere de forretningsmuligheder – og dermed vækstmuligheder - som ligger i FN's verdensmål, og at hjælpe iværksætterne til at udvikle en såvel økonomisk som socialt og miljømæssigt bæredygtig forretning

Randers:

- En form for Verdensmåls-/Bæredygtighedshus er i idefasen

Ringkøbing-Skjern:

- **Aktuelle:**

- **OVATION –**

Udviklingsprogram for kunstnere og kreative PILOTPROJEKTET: Entreprenør og Ringkøbing-Skjern Erhvervsråd giver kreative iværksættere mulighed for at deltage i et program, skræddersyet til, at de kan udvikle en bæredygtig virksomhed med afsæt i deres kreative og kunstneriske evner. Samarbejdspartnere er Entreprenør, Sammenhængskraftpuljen i RSKS. Budget på 45.000

- **Kommende:**

- **Ovation –**

Udviklingsprogram for kunstnere og kreative - Regionalt udviklingsprogram: Deltagerne vil gennem programmet tilegne sig kompetencer og få professionel hjælp til at arbejde struktureret og metodisk med udvikling af deres virksomhed/projekt i en økonomisk bæredygtig retning. Ovation starter i Nordvestjylland og vil over de næste to år udvikle sig til et landsdækkende program. Samarbejdspartnere er Entreprenør, Creative Industries, Slagteriet Holstebro, Skive Erhvervsråd, Alive Festival. Budget på 1.500.000 (ansøgt Færchfonden)

- **Ønskede:**

- **Green Business –**

Forløb for grønne iværksættere og mindre SMV'er: Udvikling af grønne og bæredygtige forretningsmodeller er en væsentlig strategisk innovationskraft, der kan skabe nye arbejdspladser og sikre lokale iværksættere øget værdiskabelse og vækst. Ansøgning indsendes til Industriens Fond. Samarbejdspartnere er under afklaring. Budget er under afklaring

Samsø:

- Fokus på bæredygtigt indkøb i Samsø Kommunes indkøbspolitik

- Samsø Kommune er projektholder og/eller deltager i en række projekter med fokus på bæredygtig udvikling. Bl.a. har Samsø Kommune gennemført projekt Biosamfund Samsø, hvor der dels var fokus på kompetenceudvikling af landmænd med henblik på øget viden om mere klimavenlige dyrkningsformer. Endvidere indgik udvikling af affaldssortering og vandressourcer som en del af projektet

- Direkte vidensformidling til relevante virksomheder om muligheder og aktiviteter fra Erhvervshus Midtjylland og andre udbydere af programmer

Silkeborg

- **Delegation til Seedster:**

Der arrangeres – hvert år - en delegation til Seedster, som består af omkring 25 iværksættere fra Silkeborg Kommune. Varetages af ErhvervSilkeborg

- **Grøn omstilling:**

Der arbejdes på at styrke iværksætternes konkurrenceevne gennem et øget fokus på den grønne omstilling (og likviditet til indsatsen). Varetages af ErhvervSilkeborg

- **Indkøb/udbud:**

Der afholdes halvårlige møder for virksomheder, som er interesseret i at være leverandør til kommunen. Dertil kommer muligheden for individuel sparring med kommunens indkøbs- og udbudsafdelinger. Indgår i større samarbejdsaftale med ErhvervSilkeborg

Skanderborg:

- **ErhvervSkanderborg**

Er iværksætternes indgang til den offentlige erhvervsfremmeindsats og de henviser iværksættere videre til vækstforløb mv. hos Erhvervshus Midtjylland.

- **ErhvervSkanderborg**

Arbejder løbende med indsatser lokalt via netværk og mentorordninger, hvor iværksættere kobles med etablerede virksomheder mhp. vækst og udvikling

Struer:

- **Vækstforløb for udvalgte virksomheder:**

Vækstforløbet er målrettet lokale iværksættere, samt små og mellemstore virksomheder med henblik på at øge deres robusthed og potentiale for at skabe økonomisk vækst og derigennem lokalt funderede arbejdspladser. Samarbejdspartner er Erhvervshus Midtjylland. Budget på 170.000

Syddjurs:

- **Ønskede iværksætterinitiativer:**

Iværksætterrettede tilbud målrettet mod Syddjurs Kommunes absolutte og relative styrkepositioner – det vil sige turisme, outdoor, fødevarer og kreative erhverv

Viborg:

- **Aktuelle:**

- **Investor Hub Viborg:**

Et investeringsselskab, der blev stiftet i 2018 af ca. 35 lokale erhvervsfolk i Viborg-området, der har indskudt 30 mio. kr. i en fælles fond til udvikling af lokale virksomheder, så de kan realisere vækst- og indtjeningspotentialer. Læs mere [her](#).

- **FN17 Business Incubation & Academy:**

Er et stort privat/offentligt samarbejde med fokus på at indarbejde FNs Verdensmål i strategi og forretningsplan både hos SMV'er og i nystartede virksomheder. Opstart 1. september 2020 og et samlet budget på godt 8 mio. kr. over de første tre år

Aarhus:

- **Aktuelle og kommende:**

- **MIT REAP:**

Aarhus Universitet, Region Midtjylland, Grundfos, startupvirksomheden UNSILO, Færchfonden, Incuba og Aarhus Kommune deltager i Regional Entrepreneurship Acceleration Program, som ledes af Massachusetts Institute of Technology. Formålet med det 2-årige program er, at aktørerne skal arbejde sammen om at få et økosystem op at stå med fokus på at støtte opstart og vækst af innovationsdrevne virksomheder. Samarbejdspartnere er Aarhus Universitet, Region Midtjylland, Grundfos, UNSILO, Færchfonden, Incuba og Aarhus Kommune som direkte aktører bag initiativet. Flere aktører vil blive involveret i forbindelse med implementeringen af strategi og handleplan. Budget er uafklaret

- **Ønskede**

- **Grønt iværksætteri:**

Aarhus Kommune vil arbejde for at etablere en investeringspulje på 3,5 mio. kr. målrettet grønne startupvirksomheder, der kan medfinansiere iværksætteres arbejde med udvikling, test og/eller demonstration af nye grønne løsninger. Puljen kan alene støtte grønne projekter og løsninger, der kan være med til at sikre en mere grøn og bæredygtig kommunal drift/serviceproduktion og/eller kan bidrage til realiseringen af klimamålene for Aarhus som bysamfund og som virksomhed/organisation. Derudover skal 0,5 mio. kr. anvendes til aktiviteter, der skal udvikle og brande økosystemet for grønne iværksættere. Målet for den del af indsatsen er at sørge for, at de mange nationalt rettede tiltag, projekter, investeringer, støtte midler mv., som allerede findes og tilbydes til grønne iværksættere, i højere grad kommer de grønne iværksættere i Aarhusområdet til gavn

- **Styrkelse af startup-, scaleup- og investor-miljøet i Aarhus:**

En taskforce med fokus på at udvikle startup, scaleup- og investor-miljøet har peget på 10 pejlemærker, som kan realisere potentiale for miljøet i Aarhus samt bidrage til, at miljøet i Aarhus får langt bedre relationer til hinanden, til relevante investorer og investormiljøet, til rekrutteringsmuligheder samt til relevante nationale og internationale partnere. Samarbejdspartnere vil ud fra en quadruple helix tankegang blive sammensat en partnerkreds med deltagelse af fx Aarhus Universitet, Incuba, Aarhus Kommune m.fl. Budgettet er uafklaret ■

Bilag 1.

Profilanalyse 2020

Analyse af brugerne af den lokale- og specialiserede erhvervsvejledning i Region Midtjylland i 2019

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

Indholdsfortegnelse:

Kapitel 1.	Hovedresultater fra Profilanalyse 2020	100
1.1	Kommunalt bidrag til operatøren af lokal erhvervsservice	101
1.2	De lokalt vejledte	102
1.3	De specialiserede vejledte	105
Kapitel 2.	Førstartere og den lokale vejledning	108
2.1	Antal vejledte fra 2014-2019	108
Kapitel 3.	Iværksættere og den lokale vejledning	109
3.1	Antal vejledte fra 2014-2019	109
3.2	Brancher	110
3.3	Årsværk	114
3.4	Omsætning	115
Kapitel 4.	De etablerede virksomheder og den lokale vejledning	116
4.1	Antal vejledte fra 2014-2019	116
4.2	Brancher	117
4.3	Årsværk	120
4.4	Gennemsnitligt antal årsværk	122
4.5	Omsætning	123
4.6	Eksport	124
Kapitel 5.	Vækstlaget og den lokale erhvervsfremme	125
5.1	Vækstlaget i de 17 kommuner	125
5.2	Vækstlagets brug af lokal vejledning i de 17 kommuner	126
Kapitel 6.	Førstartere og den specialiserede vejledning	128
6.1	Antal vejledte i 2019	128
Kapitel 7.	Iværksættere og den specialiserede vejledning	129
7.1	Antal vejledte i 2019	129
7.2	Brancher	130
7.3	Årsværk	134
7.4	Omsætning	135
Kapitel 8.	Etablerede virksomheder og den specialiserede vejledning	136
8.1	Antal vejledte i 2019	136
8.2	Brancher	137
8.3	Årsværk	140
8.4	Omsætning	143
8.5	Eksport	144
Kapitel 9.	Vækstlaget og den specialiserede vejledning	145
9.1	Vækstlaget i regionen og brug af specialiseret vejledning	145

Forord

Profilanalyse 2020 giver en kvantitativ beskrivelse af de førstartere, iværksættere og etablerede virksomheder, der har modtaget vejledning i den lokale erhvervsservice samt brugere af specialiseret vejledning i Erhvervshus Midtjylland i Region Midtjylland i året 2019.

Profilanalysen 2020 består af to dele:

Del 1 – de lokalt vejledte: Fokuserer på de lokalt vejledte, og dækker brugerne af lokal erhvervsservice i Region Midtjyllands kommuner (med undtagelse af Odder og Hedensted Kommune).

Del 2 – de specialiserede vejledte: Fokuserer på de virksomheder, der har modtaget specialiseret vejledning hos Erhvervshus Midtjylland. Kortlægningen dækker alle 19 kommuner i regionen.

Profilanalyse 2020 skelner ligesom de forrige års Profilanalyser mellem følgende tre hovedgrupper, som modtager vejledning:

1) Førstartere: Personer som overvejer at starte egen virksomhed, men som på vejledningstidspunktet ikke har et CVR-nummer.

2) Iværksættere: Virksomheder som er under tre år gamle på vejledningstidspunktet.

3) Etablerede: Virksomheder som er over tre år gamle på vejledningstidspunktet.

De 17 kommuner, som har leveret brugeroplysninger til dette års Profilanalyse ift. lokalt vejledte, er: Favrskov, Herning, Holstebro, Horsens, Ikast-Brandø, Lemvig, Norddjurs, Randers, Ringkøbing-Skjern, Samsø, Silkeborg,

Skanderborg, Skive, Struer, Syddjurs, Viborg og Aarhus.

Profilanalyse 2020 kortlægger aktivitetsomfanget og -udviklingen i antal vejledte ved de lokale erhvervsserviceoperatører. Profilanalyse 2020 har også fokus på udviklingen i antallet af vejledte i de enkelte kommuner over en seksårig periode fra 2014–2019. Målet er at give de enkelte kommuner og erhvervsserviceoperatører et bedre sammenligningsgrundlag for at vurdere aktivitetsomfanget og den historiske udvikling heri.

Profilanalyse 2020 indeholder som i de foregående år en særlig analyse af kontakten til vækstlaget både blandt de lokale erhvervsserviceenheder (del 1) og den specialiserede vejledning i Erhvervshus Midtjylland (del 2). Formålet med analysen af vækstlaget er både at undersøge størrelsen af vækstlaget i de forskellige kommuner og undersøge i hvilket omfang, virksomhederne i vækstlaget har benyttet hhv. lokal og specialiseret erhvervsservice. Analysen er udført af eStatistik på vegne af Erhvervshus Midtjylland. Alle opgørelser bygger på registerdata fra Danmarks Statistik og på udtræk fra CVR. De lokale erhvervskontorer og Erhvervshus Midtjylland har været ansvarlige for at levere lister med CVR-numre på de virksomheder, som de hver især har vejledt i 2019.

eStatistik, sommer 2020

Hovedresultater fra profilanalyse 2020

Kapitel 1.

Profilanalyse 2020 bygger på kvantitative indikatorer om brugere, som har fået vejledning i 2019 hos den lokale erhvervsservice og Erhvervshus Midtjylland. Der er stor forskel blandt kommunerne med hensyn til, hvordan erhvervsservice bliver prioriteret og hvor mange ressourcer, der er tilknyttet området. Profilanalysen er overvejende beskrivende og søger derfor hverken at forklare de observerede data og tendenser eller at komme med anbefalinger. Det er op til læseren og den enkelte interessent at drage konklusioner på baggrund af data.

1.1 Kommunalt bidrag til operatøren af lokal erhvervsservice

Som det også var tilfældet i Profilanalyse 2019 har erhvervsserviceoperatørerne i de medvirkende kommuner indberettet oplysninger om det kommunale bidrag til finansiering af deres aktiviteter. I nogle kommuner dækker det kommunale tilskud primært 1:1 vejledning til førstartere, iværksættere og etablerede virksomheder, mens det i andre kommuner også dækker udgifter til andre erhvervsfremmeaktiviteter. Det gør, at tallene ikke er direkte sammenlignelige.

Tabel 1.1 Årlig kommunal bevilling til operatøren af lokal erhvervsservice, 2019

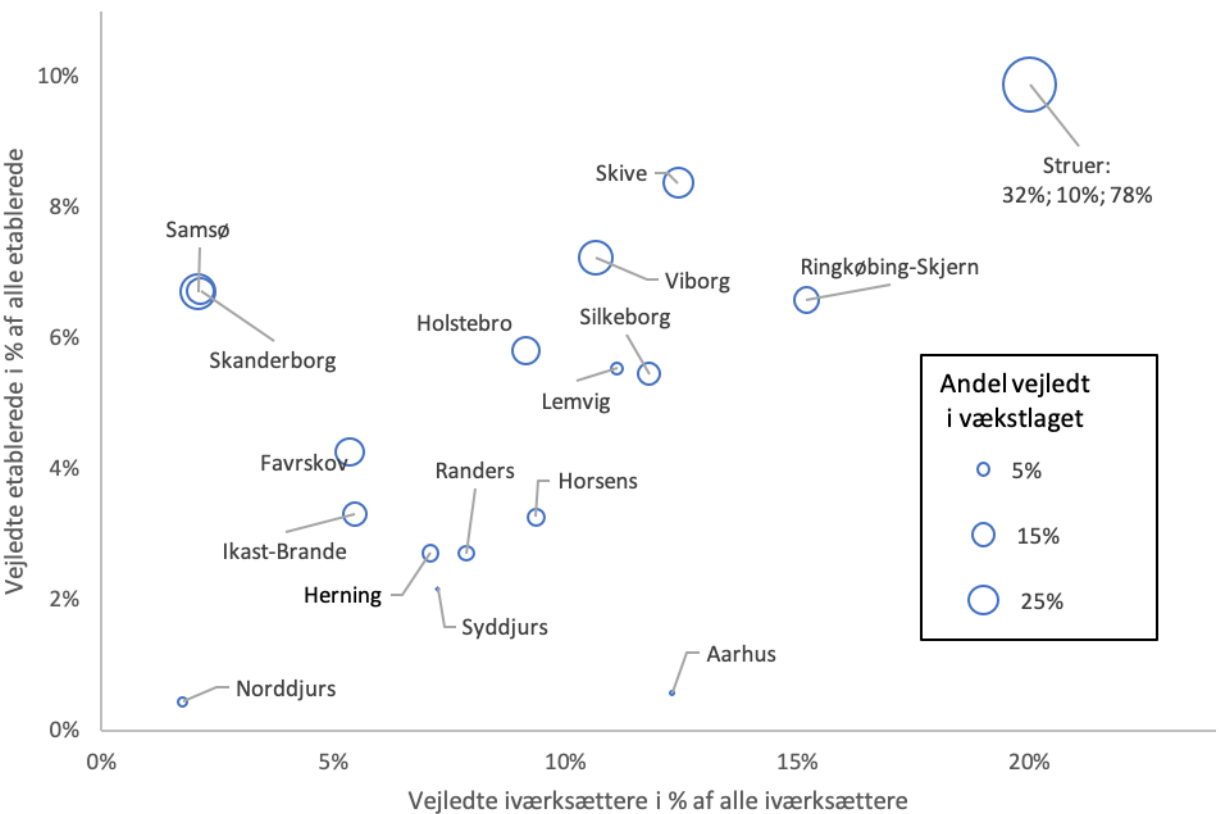
Kommune	Årlig bevilling (kr.)
Favrskov	1.255.000
Herning	1.611.000
Holstebro	600.000
Horsens	4.650.000
Ikast-Brande	750.000
Lemvig	700.000
Norddjurs	180.000
Randers	2.200.000
Ringkøbing-Skjern	NA
Samsø	85.000
Silkeborg	3.900.000
Skanderborg	1.368.169
Skive	1.385.000
Struer	603.000
Syddjurs	500.000
Viborg	3.978.000
Aarhus	1.800.000

Kilde: Kilde: eStatistik på baggrund af data fra den lokale erhvervsservice.

1.2 De lokalt vejledte

Dette afsnit opsummerer resultaterne for de 17 deltagende kommuner for de fire grupper dvs. førstartere, iværksættere, etablerede virksomheder og vækstagsvirksomheder. Profilanalyse 2020 viser, at der endnu engang er store forskelle på tværs af de 17 kommuner. Det gælder både antallet og andelen af vejledte samt profilen af de vejledte iværksættere og etablerede virksomheder. Figur 1.1 viser hvor stor en andel af lokale iværksættere, etablerede virksomheder og vækstlaget, som benytter lokal erhvervsservice i de enkelte kommuner.

Figur 1.1 Andel der har modtaget lokal vejledning i 2019

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik og den lokale erhvervsservice.

Cirklernes placering på den vandrette akse viser andelen af iværksætterne, der har modtaget vejledning i kommunen. Cirklernes placering på den lodrette akse viser andelen af de etablerede virksomheder, der har modtaget vejledning i kommunen. Cirklens størrelse afspejler andelen af virksomhederne i vækstlaget, der er blevet vejledt (størrelsesforklaringen kan ses i nedre højre hjørne).

Førstartere

Førstartere er defineret som de personer, der overvejede at starte egen virksomhed, men som på vejledningstidspunktet ikke havde et CVR-nummer. I 2019 blev der ydet vejledning til i alt 1.171 førstartere i de 17 medvirkende kommuner.

Førstartere udgør en relativt begrænset andel af den samlede arbejdsstyrke på tværs af kommunerne i Region Midtjylland, hvor andelen ligger mellem 0,1 og 0,4 procent af arbejdsstyrken i kommunerne. Samsø og Silkeborg har den største relative andel førstartere. I absolutte tal er der relativt store forskelle mellem kommunerne. Antal vejledte førstartere varierer mellem 7 og 314 førstartere på tværs af de 17 kommuner.

Iværksættere

I 2019 er der ydet vejledning til i alt 1.105 iværksættere blandt de 17 medvirkende kommuner, hvilket svarer til 10 procent af det samlede antal iværksættere i de medvirkende kommuner. Det er en stigning på 23 procent i forhold til 2018, hvor der var 896 vejledte iværksættere. Stigningen skal ses i lyset af, at der i 2019 var en kommune (Horsens) mere med end i 2018. Ser vi bort fra Horsens, er der tale om en stigning på 16 procent i antallet af vejledte iværksættere fra 2018 til 2019.

Det samlede billede af de vejledte iværksætters profil er stort set den samme som sidste år. De er karakteriseret ved;

- At udgøre mellem 2 og 32 procent af den samlede iværksætterpopulation i de enkelte kommuner.
- At tilhøre de eksportintensive og videntunge brancher "Handel og transport", "Industri mv." samt "Videnservice". Dertil kommer også en stor andel inden for "Sundhed og undervisning".
- At der blandt de øvrige iværksættere ligeledes er mange inden for "Handel og transport" og "Videnservice", men her fordeler de øvrige iværksættere sig over en bred vifte af mere traditionelle hjemmemarkedsbrancher, fx "Information og kommunikation", "Bygge og anlæg" samt "Ejendoms handel og udlejning".
- At beskæftige i gennemsnit 0,7 årsværk. Det er over gennemsnittet på 0,4 årsværk for den øvrige population af iværksættere i kommunerne.
- At have en større omsætning (1.104 t.kr.) end den øvrige population af iværksættere i kommunerne (914 t.kr.). Dog er der store forskelle på tværs af kommunerne.

¹ Iværksætterpopulationen i Danmarks Statistik (DST) er afgrænset ved virksomheder etableret i 2017-2019. Det er kun reelle virksomheder, der tælles med og kun virksomheder, der er etableret i et af årene, dvs. der indgår ikke virksomhedsomdannelser. I kommunernes indberetning er indeholdt samtlige nye virksomheder, som kommunerne vurderer, er iværksættere. Fejkilderne er for det første, at mange virksomheder er for små til at opfylde DST's krav vedrørende økonomisk aktivitet, for det andet, at de største virksomheder, som kan være etableret i 2017-2019, typisk vil være virksomhedsomdannelser og dermed ikke indgå i DST's opgørelse og afslutningsvis at flere kommuner vejleder virksomheder, der er etableret i andre kommuner.

Etablerede virksomheder

I alt blev der blandt de 17 medvirkende kommuner i 2019 ydet lokal vejledning til 2.040 etablerede virksomheder, hvilket svarer til 3,8 procent af alle etablerede virksomheder.

De lokalt vejledte etablerede virksomheder har samme profil som sidste år. De er generelt karakteriseret ved:

- At udgøre mellem 0,4 og 9,9 procent af den samlede virksomhedspopulation i de enkelte kommuner.
- At tilhøre brancherne "Handel og transport" og "Industri mv.", hvor de samtidig er overrepræsenterede i forhold til alle etablerede samt væsentligt underrepræsenteret inden for "Landbrug, skovbrug og fiskeri", "Finansiering og forsikring" samt "Ejendomshandel og udlejning" i forhold til den samlede virksomhedspopulation.
- At der i 2019 er relativt mange små og mellemstore virksomheder (10-250 ansatte). Disse udgør 54,1 procent af de vejledte, mens denne gruppe kun udgør 8,4 procent af alle etablerede virksomheder.
- At de i 2019 i gennemsnit beskæftigede 15,8 årsværk, hvilket er betydeligt over den øvrige virksomhedspopulation, der i gennemsnit beskæftiger 3,2 årsværk.
- At de i gennemsnit har en omsætning på 29.306 t.kr., hvilket er betydeligt over gennemsnittet på 6.491 t.kr. for de øvrige virksomheder, men at der også er store forskelle på tværs af kommunerne, hvor gennemsnitsomsætningen blandt de vejledte svinger fra 7,6 til 55,5 millioner kroner.
- At 43 procent har eksport mod kun 14 procent blandt den øvrige population af virksomheder i de 17 kommuner.

Profilanalyse 2020 viser, at den lokale erhvervsservice er orienteret mod de større etablerede virksomheder med højere omsætning, flere beskæftigede og med internationale aktiviteter. De vejledte iværksættere er ligeledes kendetegnet ved at have større beskæftigelse såvel som omsætning end de øvrige iværksættere i de medvirkende kommuner.

Vækstlaget

Profilanalyse 2020 viser, at der i de deltagende kommuner kan identificeres 1.066 vækstlagsvirksomheder, det svarer til 1,6 procent af alle etablerede virksomheder. Profilanalyse 2020 viser, at det samlede vækstlag generelt er karakteriseret ved:

- At udgøre mellem 0,9 og 2,2 procent af den samlede virksomhedsbestand i kommunerne.
- At der er store forskelle blandt kommunerne i forhold til hvor stor en andel af vækstlaget, der har modtaget lokal vejledning. Fra 1 procent i Aarhus til 78 procent i Lemvig (Syddjurs havde ingen virksomheder i vækstlaget).
- At det i alt er 11 procent af virksomhederne i vækstlaget, der har modtaget lokal vejledning i 2019. Dermed ligger andelen af vejledte vækstlagsvirksomheder på et stabilt niveau omkring 12 procent i perioden 2014 til 2019, bortset fra 2017, hvor 15 procent af virksomhederne i vækstlaget fik lokal vejledning.

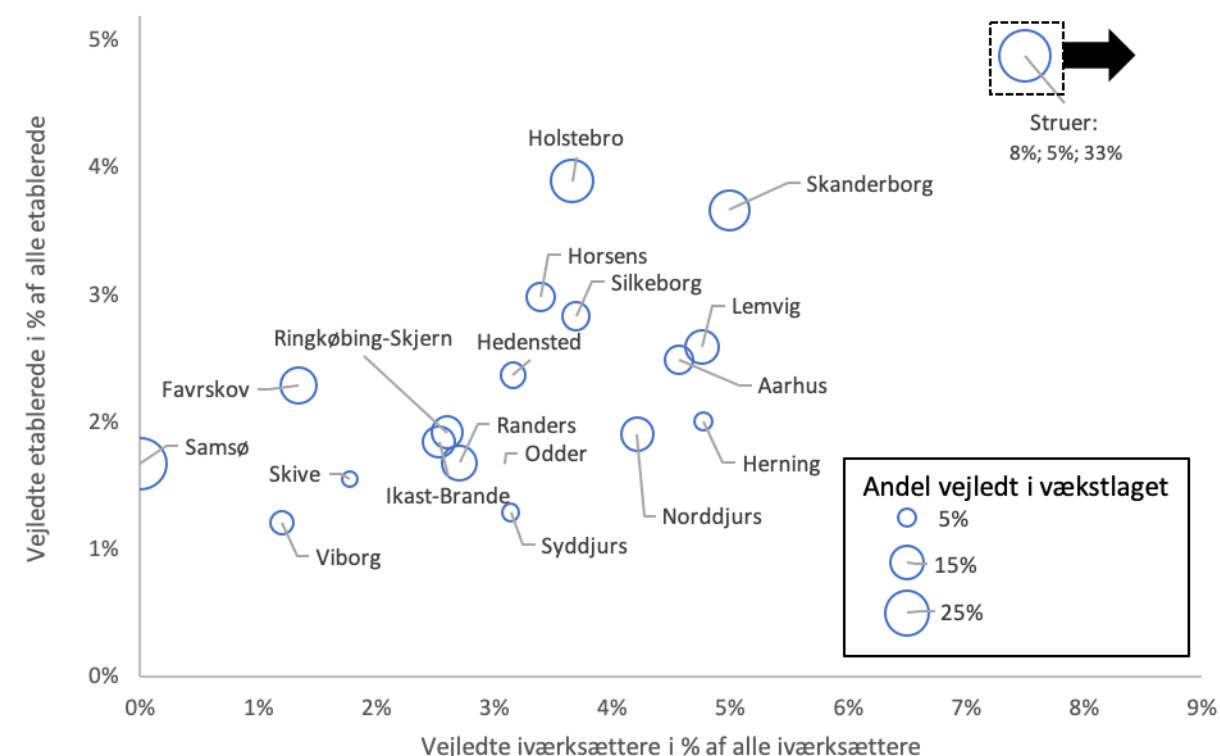
Profilanalysen 2020 viser med andre ord, at på trods af store forskelle kommunerne imellem, ligger andelen af vejledte vækstlagsvirksomheder på et forholdsvist stabilt niveau omkring 12 procent årligt.

1.3 De specialiserede vejledte

Det foregående afsnit opsummerede de overordnede resultater for de 17 deltagende kommuner, i dette afsnit opsummeres resultaterne for alle 19 kommuner i Region Midtjylland, da Erhvervshusets vejledning er rettet mod virksomheder i alle regionens kommuner.

Figur 1.2 viser hvor stor en andel af kommunernes iværksættere, virksomheder og vækstlag, som har modtaget specialiseret vejledning i Erhvervshus Midtjylland. Figuren viser, at der er betydelige forskelle blandt kommunerne.

Figur 1.2 Andel der har modtaget specialiseret vejledning i 2019

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Førstartere

Der blev i 2019 ydet specialiseret vejledning til i alt 78 førstartere i Erhvervshus Midtjylland. Det er mere end dobbelt så mange som året før. Sammenlignet med de lokalt vejledte førstartere er det dog stadig relativt få, hvilket afspejler, at Erhvervshus Midtjylland henvender sig til modne iværksættere og etablerede virksomheder.

Iværksættere

I 2019 er der i alt 428 iværksættere, som har modtaget specialiseret vejledning af Erhvervshus Midtjylland, hvilket svarer til 3,7 procent af den samlede population af iværksættere i regionen. Det er en markant stigning (67 procents vækst) i forhold til 2018, hvor 256 iværksættere modtog vejledning.

Derudover viser Profilanalyse 2020, at de specialiserede vejledte iværksættere er karakteriseret ved:

- At de hovedsageligt tilhører brancherne "Handel og transport", "Videnservice", "Information og kommunikation" og "Industri mv." og er betydeligt overrepræsenteret netop inden for "Information og kommunikation" samt "Industri mv." i forhold til den samlede virksomhedspopulation.
- At de i gennemsnit beskæftiger 1 årsværk, hvilket er over gennemsnittet på 0,4 årsværk for den øvrige population af iværksættere i regionen.
- At de i gennemsnit har en større omsætning (1.297 t.kr.) end den øvrige population af iværksættere (914 t.kr.), men at der også er store forskelle på tværs af kommunerne.

Etablerede virksomheder

Profilanalyse 2020 viser, at Erhvervshus Midtjylland samlet set har ydet specialiseret vejledning til i alt 1.332 etablerede virksomheder i 2019, hvilket svarer til 2,3 procent af alle virksomheder i regionen. Det er uden sammenligning det højeste antal, der er registreret.

Derudover viser Profilanalysen, at de etablerede virksomheder, som har modtaget specialiseret vejledning, generelt er karakteriseret ved:

- At være væsentligt overrepræsenteret inden for "Industri mv.", der udgør en fjerdedel af alle vejledninger. Flest vejledninger findes inden for "Handel og transport", der udgør 30 procent af vejledningerne. Her ses der også en overrepræsentation af vejledte virksomheder i forhold alle etablerede. "Videnservice" og "Information og kommunikation" viser et lignende billede.
- At de små og mellemstore virksomheder (10-250 ansatte) udgør lidt over halvdelen af alle vejledte (52,7 procent), mens denne gruppe kun udgør 8,4 procent blandt øvrige etablerede virksomheder.
- At de i gennemsnit beskæftiger 16 årsværk, hvilket er betydeligt over de øvrige etablerede virksomheder i regionen, hvor gennemsnittet er 3,2 årsværk.
- At de vejledte i gennemsnit har en større omsætning (29.076 t.kr.) end den øvrige population af virksomheder (6.647 t.kr.) i regionen.
- At 55 procent har eksport mod kun 14 procent blandt de øvrige etablerede virksomheder i regionen. Kigger vi på eksportomsætning, udgør den en markant højere andel af den samlede omsætning hos de vejledte end ved den øvrige bestand af etablerede virksomheder. 31 procent af omsætningen hos de vejledte etablerede virksomheder var eksport, mens 16 procent af omsætningen hos de øvrige var eksport.

Profilanalysen 2020 viser, at den specialiserede erhvervsservice i Erhvervshus Midtjylland i høj grad anvendes af større etablerede virksomheder inden for de typiske eksporterhverv, det vil sige "Industri mv." og "Handel og transport" samt de videntunge serviceerhverv "Videnservice" og "Information og kommunikation".

Vækstlaget

Profilanalyse 2020 viser, at der i 2019 i alt var 1.125 vækstlagsvirksomheder i de 19 kommuner i region Midtjylland. Analysen af vækstlaget viser yderligere:

- At 131 vækstlagsvirksomheder modtog specialiseret vejledning i Erhvervshus Midtjylland i 2019. Det er en mindre stigning i forhold til 2018, hvor 121 vækstlagsvirksomheder modtog vejledning.
- At 12 procent af regionens vækstlag har benyttet den specialiserede vejledning hos Erhvervshus Midtjylland i 2019, hvilket er en stigning i forhold til tidligere år. ■

Del 1: De lokalt vejledte

Førstartere og den lokale vejledning

Kapitel 2.

2.1 Antal vejledte fra 2014-2019

Nedenstående tabel viser hvor mange førstartere, der er blevet vejledt fra 2014 til 2019. Der blev i 2019 ydet vejledning til i alt 1.171 førstartere i de 17 kommuner. Andelen ligger forholdsvis ensartet omkring 0,2 procent af den samlede arbejdsstyrke i de enkelte kommuner. Samsø og Silkeborg har de højeste andele med 0,4 procent.

Tabel 2.1 Antal og andel årligt vejledte førstartere fra 2014 til 2019

Vejledte førstartere							Procent af arbejdsstyrken						Antal i arbejdsstyrken
Kommune	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2019
Favrskov	38	60	23	35	28	41	0,2%	0,2%	0,1%	0,1%	0,1%	0,2%	25.799
Herning	92	100	110	118	88	71	0,2%	0,2%	0,2%	0,3%	0,2%	0,2%	46.871
Holstebro	92	78	84	81	87	72	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,2%	30.363
Horsens	-	-	-	-	-	78	-	-	-	-	-	0,2%	46.658
Ikast-Brande	38	35	70	44	45	21	0,2%	0,2%	0,3%	0,2%	0,2%	0,1%	21.327
Lemvig	34	45	41	29	25	22	0,3%	0,4%	0,4%	0,3%	0,2%	0,2%	10.151
Norrdjurs	29	20	27	22	25	13	0,2%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	18.688
Randers	186	128	73	137	84	67	0,4%	0,3%	0,2%	0,3%	0,2%	0,1%	49.412
Ringkøbing-Skjern	55	99	35	47	32	24	0,2%	0,3%	0,1%	0,2%	0,1%	0,1%	29.687
Samsø	-	1	6	7	3	7	-	0,1%	0,4%	0,4%	0,2%	0,4%	1.723
Silkeborg	136	147	147	136	125	191	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,4%	48.714
Skanderborg	-	-	-	149	23	34	-	-	-	0,5%	0,1%	0,1%	32.874
Skive	51	41	37	50	59	50	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,3%	0,2%	23.111
Struer	35	36	26	33	16	25	0,3%	0,4%	0,3%	0,3%	0,2%	0,2%	10.232
Syddjurs	52	55	32	22	23	20	0,3%	0,3%	0,2%	0,1%	0,1%	0,1%	21.291
Viborg	140	112	167	160	139	121	0,3%	0,2%	0,3%	0,3%	0,3%	0,2%	49.906
Aarhus	317	336	346	317	274	314	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,1%	0,2%	182.851
I alt*	1.295	1.293	1.224	1.387	1.076	1.171	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	649.658

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik og den lokale erhvervsservice.
*Alene for de medvirkende kommuner. Den årlige udvikling kan derfor ikke sammenlignes.

Iværksættere og den lokale vejledning

Kapitel 3.

3.1 Antal vejledte fra 2014-2019

Tabellen herunder viser udviklingen i antallet og andelen af vejledte iværksættere fra 2014 til 2019. I 2019 blev der vejledt 1.105 iværksættere i de 17 kommuner ud af et samlet antal på 11.083 iværksættere. Det svarer til cirka 10 procent af alle iværksætterne. Der er store forskelle mellem kommunerne, dog med en del kommuner omkring gennemsnittet. Struer og Ringkøbing-Skjern har relativt flest vejledte med henholdsvis 32 og 15 procent. Aarhus og Silkeborg har i absolutte termer vejledt flest iværksættere med henholdsvis 428 og 99 vejledninger. I både Aarhus og Silkeborg svarer det til 12 procent af kommunens iværksættere.

Tabel 3.1 Antal og andel vejledte iværksættere fra 2014 til 2019

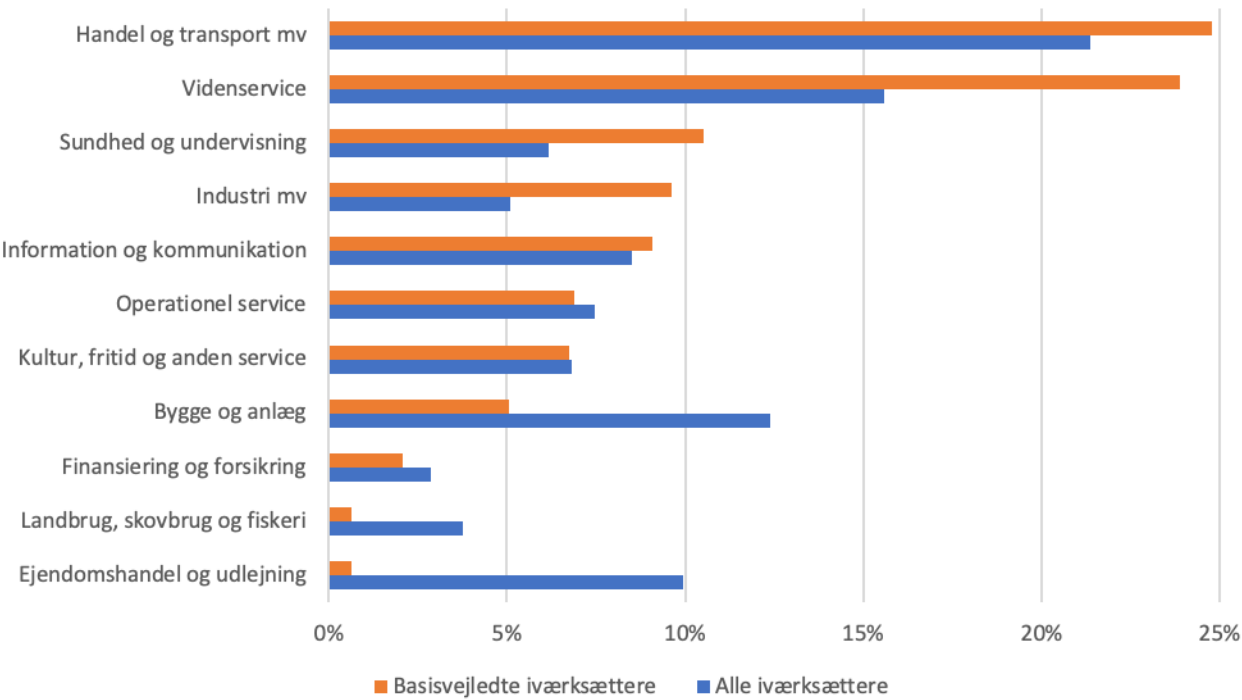
Antal vejledte iværksættere							I procent af alle iværksættere						Alle iværksættere
Kommune	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2019
Favrskov	52	48	64	51	71	24	13%	12%	16%	12%	16%	5%	448
Herning	34	35	40	53	63	52	5%	5%	6%	8%	8%	7%	734
Holstebro	66	63	81	56	33	40	15%	14%	20%	13%	7%	9%	437
Horsens	-	-	-	-	-	69	-	-	-	-	-	9%	737
Ikast-Brande	17	18	10	33	31	21	5%	5%	3%	8%	8%	5%	384
Lemvig	21	18	21	21	18	14	13%	11%	12%	13%	12%	11%	126
Norrdjurs	30	19	32	30	23	5	10%	7%	11%	10%	8%	2%	285
Randers	84	47	45	90	55	64	11%	6%	6%	13%	7%	8%	813
Ringkøbing-Skjern	21	4	65	70	120	72	5%	1%	14%	16%	26%	15%	474
Samsø	-	1	10	8	8	2	-	2%	22%	18%	12%	4%	48
Silkeborg	120	104	90	99	138	99	15%	13%	13%	12%	17%	12%	839
Skanderborg	-	-	-	41	29	12	-	-	-	7%	5%	2%	561
Skive	59	20	28	27	33	42	15%	5%	8%	8%	10%	12%	338
Struer	33	42	50	29	31	42	21%	27%	37%	18%	19%	32%	131
Syddjurs	15	18	29	34	39	30	4%	5%	8%	8%	9%	7%	414
Viborg	81	86	75	69	73	89	10%	12%	10%	9%	8%	11%	835
Aarhus	92	106	115	112	131	428	3%	4%	4%	3%	4%	12%	3.479
I alt*	725	629	755	823	896	1.105	9%	7%	9%	8%	8%	10%	11.083

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik og den lokale erhvervsservice.
*Alene for de medvirkende kommuner. Den årlige udvikling kan derfor ikke sammenlignes. Beregningen af antallet af iværksættere er endvidere baseret på, hvad de individuelle kommuner har betragtet som iværksættere, hvilket ikke nødvendigvis stemmer overens med Danmarks Statistiks definition af en iværksætter. Derfor skal udviklingen fortolkes med meget stor forsigtighed.

3.2 Brancher

Nedenstående figur 3.1 viser den branchemæssige fordeling af de vejledte iværksættere og alle iværksættere i regionen. Den største forskel i fordelingen er, at de vejledte iværksættere er markant overrepræsenterede i brancherne "Videnservice", "Sundhed og undervisning" og "Industri mv." og underrepræsenterede i brancherne "Bygge og anlæg", "Landbrug, skovbrug og fiskeri" samt "Ejendomshandel og udlejning". Det er karakteristisk, at det er de typiske eksporterende erhverv, hvor vejledte virksomheder er overrepræsenterede, det gælder "Industri mv." og de videntunge serviceerhverv "Videnservice" og "Information og kommunikation", som størstedelen af iværksætterne kommer fra. "Handel og transport mv." er dog den største branchegruppering for både vejledte og alle iværksættere. Omvendt er der relativt færre vejledte iværksættere i de mere traditionelle hjemmemarkedserhverv.

Figur 3.1 Branchemæssig fordeling for hhv. vejledte iværksættere og alle iværksættere, 2019

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik og den lokale erhvervsservice.

I Tabel 3.2 på næste opslag vises den branchemæssige fordeling for de enkelte kommuner.

Foto: Austin Distel, Unsplash.com

Tabel 3.2 Branchefordelingen for vejledte iværksættere og alle iværksættere, 2019

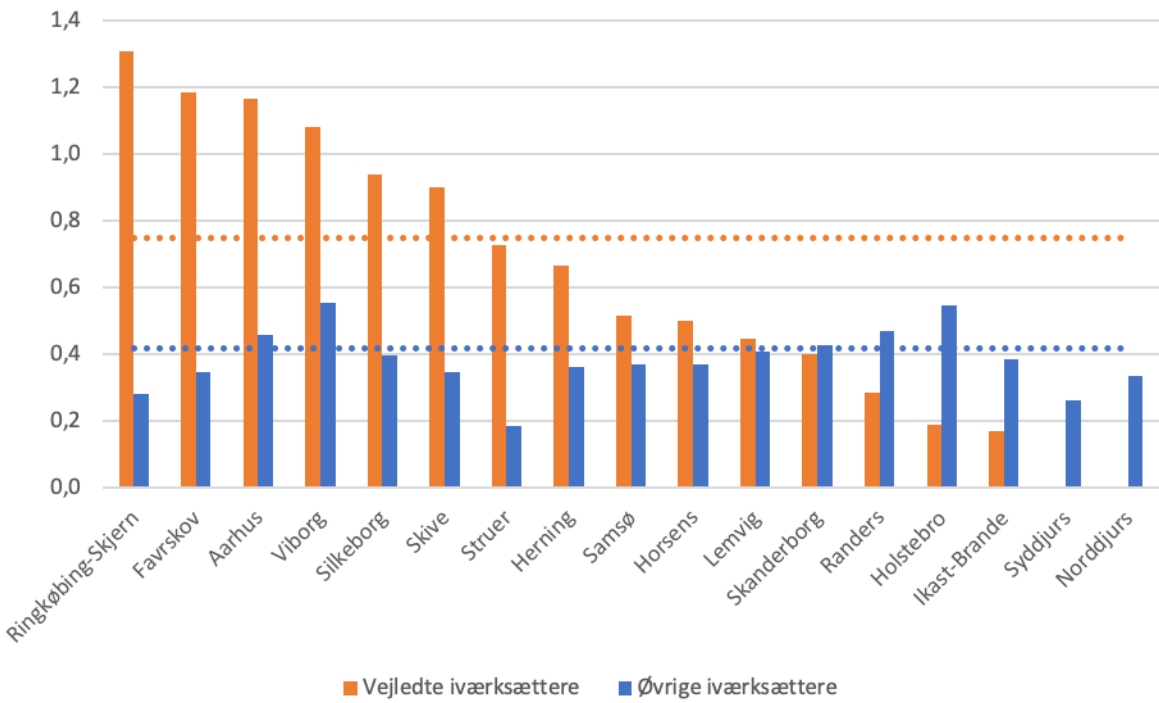
Kommune	Landbrug, skovbrug og fiskeri		Industri mv.		Bygge og anlæg		Handel og transport mv.		Information og kommunikation		Finansiering og forsikring		Ejendomshandel og udlejning		Videnservice		Operational service		Sundhed og undervisning		Kultur, fritid og anden service	
	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte
Favrskov	5%	0%	4%	5%	15%	9%	22%	23%	10%	18%	3%	0%	3%	0%	8%	32%	20%	5%	6%	0%	5%	9%
Herning	5%	0%	6%	13%	17%	6%	22%	23%	5%	4%	2%	4%	10%	2%	11%	28%	8%	4%	6%	15%	8%	0%
Holstebro	5%	0%	6%	16%	13%	6%	25%	31%	3%	0%	2%	0%	14%	2%	11%	10%	8%	10%	9%	14%	6%	10%
Horsens	2%	1%	3%	7%	17%	3%	20%	23%	7%	9%	4%	1%	11%	0%	17%	36%	7%	9%	5%	6%	6%	6%
Ikast-Brande	6%	0%	5%	6%	16%	6%	26%	19%	4%	6%	4%	0%	13%	0%	11%	6%	9%	19%	2%	38%	5%	0%
Lemvig	18%	0%	22%	19%	9%	0%	18%	31%	1%	6%	3%	0%	6%	6%	3%	0%	8%	13%	9%	19%	5%	6%
Norddjurs	9%	0%	8%	13%	16%	0%	26%	38%	4%	13%	2%	0%	6%	0%	8%	13%	11%	0%	5%	13%	6%	13%
Randers	6%	0%	6%	7%	16%	3%	21%	20%	8%	7%	3%	0%	10%	0%	11%	37%	9%	13%	4%	7%	6%	7%
Ringkøbing-Skjern	11%	3%	9%	19%	16%	5%	20%	33%	2%	4%	2%	1%	10%	1%	10%	13%	7%	4%	6%	12%	6%	5%
Samsø	5%	0%	5%	0%	2%	0%	19%	50%	0%	0%	5%	0%	12%	0%	5%	0%	5%	50%	2%	0%	40%	0%
Silkeborg	2%	0%	3%	1%	11%	6%	22%	19%	8%	7%	3%	4%	13%	0%	14%	39%	7%	4%	8%	9%	7%	9%
Skanderborg	4%	0%	4%	4%	11%	4%	17%	33%	12%	8%	2%	0%	10%	0%	20%	42%	8%	4%	5%	4%	7%	0%
Skive	7%	2%	8%	12%	15%	8%	21%	24%	2%	2%	3%	0%	13%	0%	9%	18%	10%	12%	4%	14%	8%	6%
Struer	4%	0%	9%	10%	9%	6%	19%	30%	4%	8%	3%	4%	9%	0%	16%	24%	8%	8%	4%	4%	14%	6%
Syddjurs	5%	0%	8%	8%	16%	6%	21%	17%	6%	11%	3%	3%	10%	0%	13%	17%	8%	8%	5%	17%	7%	14%
Viborg	5%	1%	7%	10%	14%	9%	20%	28%	8%	8%	3%	4%	9%	1%	13%	19%	9%	4%	6%	11%	7%	6%
Aarhus	1%	0%	3%	6%	8%	2%	21%	19%	13%	22%	3%	3%	9%	0%	21%	25%	6%	5%	8%	10%	7%	10%

Note: På grund af afrundinger summer data ikke nødvendigvis til 100%

3.3 Årsværk

Figur 3.2 viser det gennemsnitlige antal årsværk for vejledte iværksættere og øvrige iværksættere i de enkelte kommuner. Derudover viser de stiplede linjer det gennemsnitlige antal årsværk for vejledte iværksættere (0,7 årsværk) og for øvrige iværksættere (0,4 årsværk). Generelt er variationen i antallet af gennemsnitlige årsværk blandt ikke-vejledte iværksættere i kommuner lav, hvorimod gennemsnitligt antal årsværk blandt de vejledte iværksættere varierer mere betydeligt. Ringkøbing-Skjern Kommunes vejledte iværksættere har en gennemsnitlig beskæftigelse i top med 1,3 årsværk.

Figur 3.2 Gennemsnitlig antal årsværk for vejledte iværksættere og øvrige iværksættere, 2019

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik og den lokale erhvervsservice.
* Datagrundlaget består af få identificerede vejledte i flere kommuner og er derfor diskretioneret.

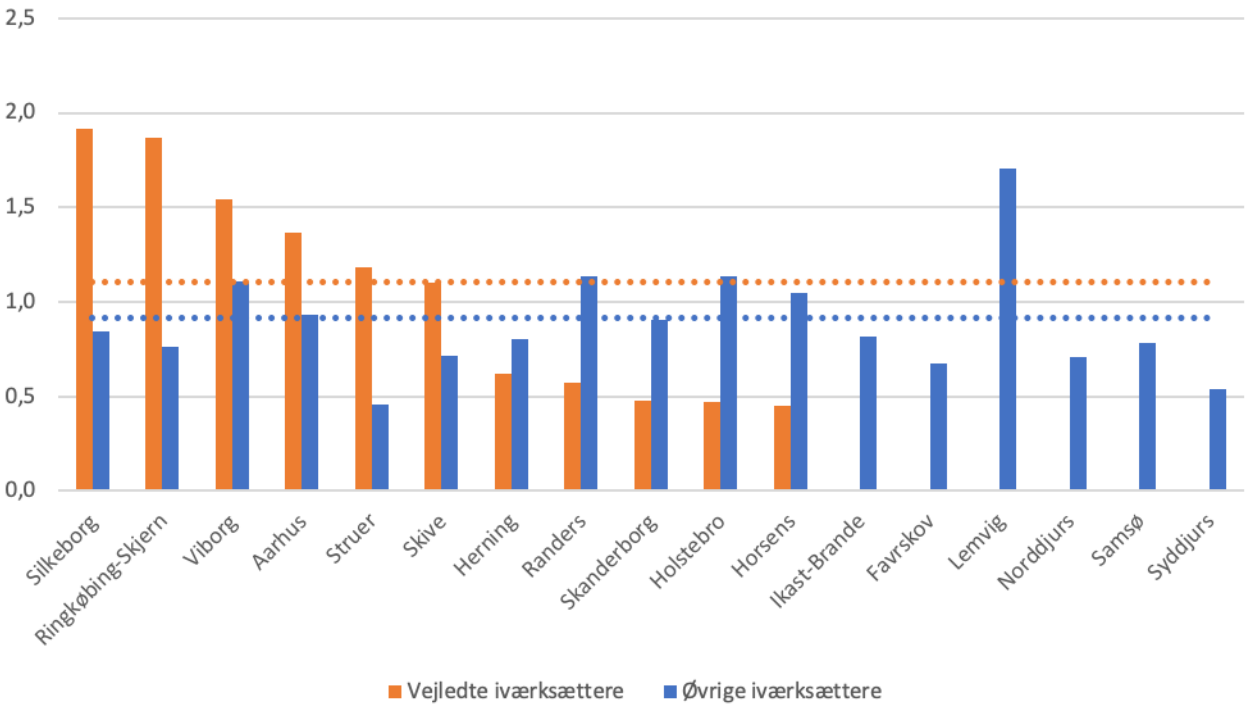
3.4 Omsætning

Figur 3.3 nedenfor viser den gennemsnitlige omsætning for vejledte iværksættere og for øvrige iværksættere blandt de medvirkende 17 kommuner. Derudover viser de stiplede linjer det samlede gennemsnit, som er henholdsvis 1.104 t.kr. for de vejledte iværksættere, 914 t.kr. for de øvrige iværksættere i regionen.

Figuren viser også, at der igen i år er store forskelle på tværs af kommunerne. De vejledte iværksættere i Silkeborg Kommune har den højeste gennemsnitlige omsætning med en gennemsnitlig omsætning på lidt over 1,9 millioner kroner, mens de vejledte iværksættere i Ringkøbing-Skjern følger tæt efter. Horsens, Holstebro og Skanderborg Kommunes iværksættere har den laveste gennemsnitlige omsætning blandt de vejledte iværksættere, som der er data på. I disse tre kommuner har de vejledte iværksættere en omsætning på mindre end 500.000 kroner.

Lemvig Kommunes øvrige iværksættere har den højeste gennemsnitlige omsætning på 1,7 millioner kroner. Den høje omsætning skyldes formentlig et stort antal iværksættere inden for landbrug og fiskeri, hvor man typisk har en høj omsætning allerede fra etableringsåret. ■

Figur 3.3 Gennemsnitlig omsætning i mio. kr. for vejledte iværksættere og øvrige iværksættere, 2019

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik og den lokale erhvervsservice.
* Datagrundlaget består af få identificerede vejledte i flere kommuner og er derfor diskretioneret.

De etablerede virksomheder og den lokale vejledning

Kapitel 4.

4.1 Antal vejledte fra 2014-2019

Tabellen herunder viser antallet af vejledte etablerede virksomheder samt andelen af vejledte etablerede virksomheder i forhold til den samlede population af etablerede virksomheder i hver af de 17 kommuner, der har deltaget i Profilanalyse 2020. Blandt de 17 kommuner har i alt 2.040 etablerede virksomheder modtaget vejledning hos den lokale erhvervsservice, hvilket svarer til 3,8 procent af alle etablerede virksomheder i de 17 kommuner.

Tabel 4.1 Antal og andel årligt vejledte etablerede virksomheder fra 2014 til 2019

Antal vejledte etablerede virksomheder							I procent af alle etablerede virksomheder						Alle etablerede virksomheder*
Kommune	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2019
Favrskov	134	110	71	108	84	93	7,3%	6,0%	3,9%	4,9%	3,9%	4,3%	2.180
Herning	179	150	184	211	169	118	5,1%	4,2%	5,2%	5,0%	4,0%	2,7%	4.342
Holstebro	100	81	67	117	120	143	4,6%	3,8%	3,2%	4,6%	4,8%	5,8%	2.463
Horsens	-	-	-	-	-	113	-	-	-	-	-	3,3%	3.452
Ikast-Brande	89	114	89	123	93	69	5,0%	6,1%	5,1%	6,0%	4,5%	3,3%	2.082
Lemvig	49	35	49	57	64	62	4,9%	3,6%	5,2%	5,0%	5,8%	5,5%	1.119
Norddjurs	62	65	67	65	54	8	4,0%	4,1%	4,5%	3,7%	3,1%	0,4%	1.783
Randers	137	114	182	154	79	105	4,6%	3,7%	6,0%	4,1%	2,1%	2,7%	3.869
Ringkøbing-Skjern	99	68	203	203	231	196	3,7%	2,6%	7,8%	6,7%	7,7%	6,6%	2.976
Samsø	-	20	18	19	22	19	-	7,9%	7,1%	6,3%	7,4%	6,4%	298
Silkeborg	458	426	540	531	230	225	13,6%	12,2%	16,2%	13,3%	5,7%	5,5%	4.124
Skanderborg				117	130	185	4,8%	4,3%	5,1%	4,5%	4,9%	6,7%	2.751
Skive	105	53	85	82	76	183	5,5%	2,8%	4,6%	3,8%	3,5%	8,4%	2.185
Struer	80	65	69	90	96	89	9,8%	8,1%	9,2%	9,9%	10,7%	9,9%	901
Syddjurs	43	18	54	47	51	47	2,4%	1,0%	3,0%	2,2%	2,4%	2,2%	2.167
Viborg	201	306	231	311	308	311	5,4%	8,1%	6,4%	7,2%	7,1%	7,2%	4.302
Aarhus	44	45	41	77	117	74	0,5%	0,5%	0,4%	0,6%	0,9%	0,6%	12.679
I alt**	1.780	1.670	1.950	2.312	1.924	2.040	4,8%	4,3%	5,1%	4,7%	3,9%	3,8%	53.673

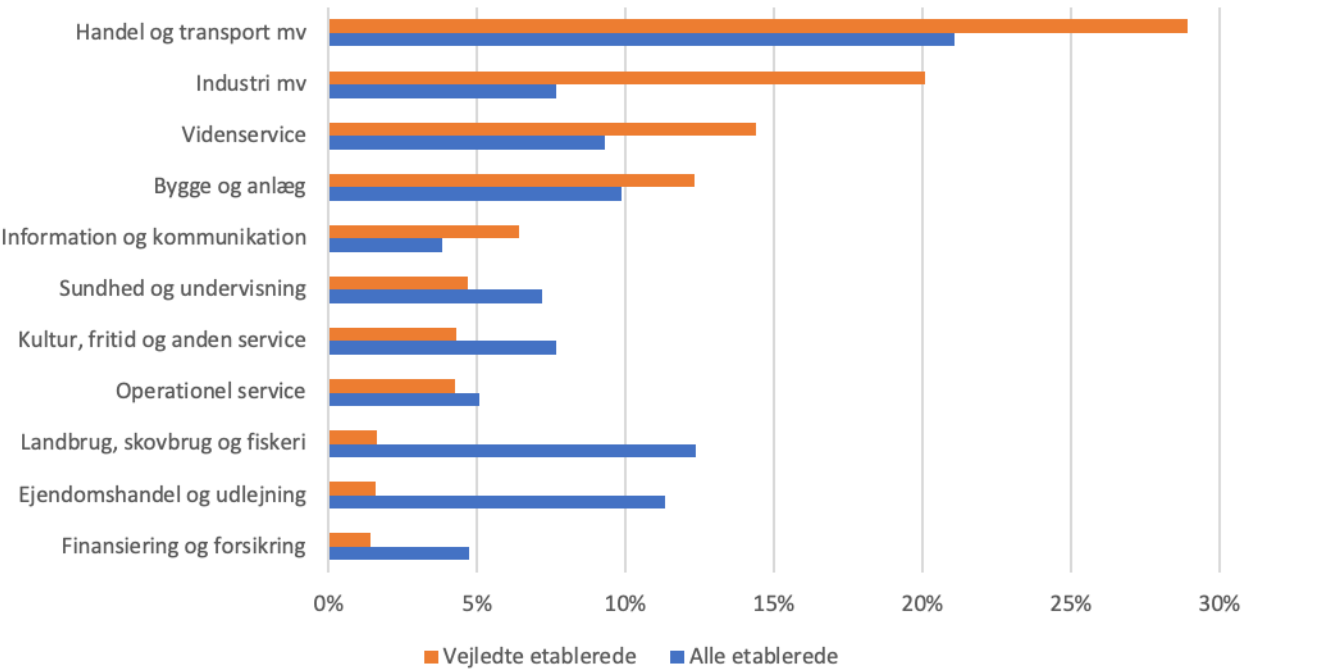
Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik og den lokale erhvervsservice.
* Alle etablerede virksomheder er baseret på særudtræk fra Danmarks Statistiks fremrykkede firmastatistik – virksomhedsbestanden er derfor højere end i tidligere opgørelser.
**Alene for de medvirkende kommuner. Den årlige udvikling kan derfor ikke sammenlignes.

4.2 Brancher

I figur 4.1 vises branchefordelingen for vejledte etablerede virksomheder og alle etablerede virksomheder. Hovedparten af de vejledte etablerede virksomheder tilhører brancherne: "Handel og transport", "Industri mv." samt "Videnservice". Det samme billede gjorde sig gældende i de fire foregående år.

Branchen "Industri mv." er på grund af de mange vejledte virksomheder voldsomt overrepræsenteret, mens virksomheder inden for "Ejendomshandel og udlejning.", "Landbrug, skovbrug og fiskeri" og "Finansiering og forsikring" er stærkt underrepræsenteret i erhvervsvejledningen.

Figur 4.1 Branchefordeling for vejledte og alle etablerede virksomheder, 2019

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik og den lokale erhvervsservice.
I Tabel 4.2 på næste side er branchefordelingen opgjort for de enkelte kommuner.

Tabel 4.2 Vejledte etablerede virksomheder og alle etablerede virksomheder fordelt på brancher, 2019

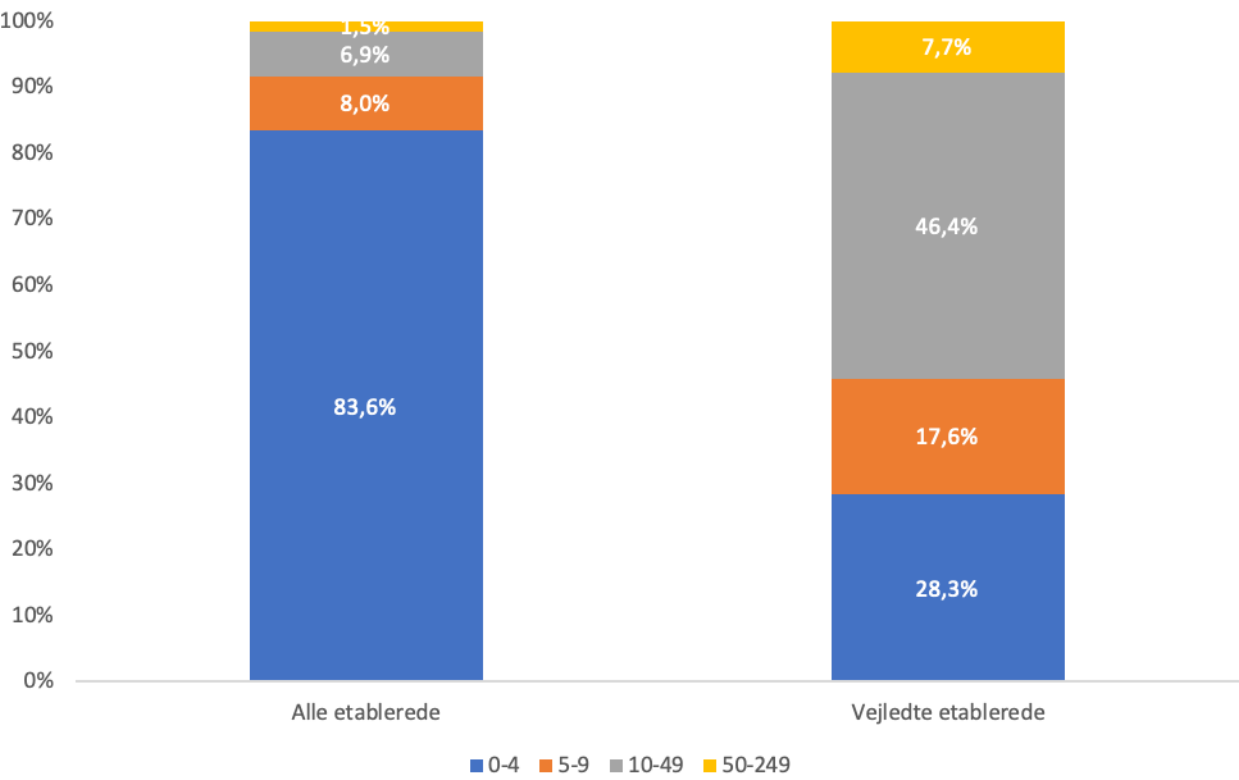
Kommune	Landbrug, skovbrug og fiskeri		Industri mv.		Bygge og anlæg		Handel og transport mv.		Information og kommunikation		Finansiering og forsikring		Ejendomshandel og udlejning		Videnservice		Operational service		Sundhed og undervisning		Kultur, fritid og anden service	
	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte
Favrskov	14%	0%	9%	23%	13%	17%	21%	35%	4%	4%	3%	1%	11%	0%	9%	8%	6%	4%	6%	5%	6%	2%
Herning	15%	3%	8%	25%	9%	3%	21%	35%	3%	9%	7%	1%	15%	1%	6%	9%	5%	7%	5%	5%	6%	2%
Holstebro	20%	3%	7%	18%	10%	20%	22%	32%	2%	1%	4%	2%	10%	1%	6%	9%	4%	2%	9%	6%	6%	5%
Horsens	9%	1%	8%	19%	11%	11%	24%	29%	3%	3%	6%	1%	13%	0%	8%	30%	5%	0%	7%	3%	5%	3%
Ikast-Brande	17%	0%	9%	27%	10%	17%	23%	32%	2%	6%	6%	3%	13%	0%	6%	5%	5%	5%	5%	3%	5%	2%
Lemvig	29%	3%	12%	25%	9%	17%	19%	25%	1%	5%	4%	2%	10%	3%	5%	12%	3%	2%	4%	2%	5%	5%
Norddjurs	21%	0%	10%	0%	13%	29%	20%	14%	2%	0%	2%	0%	9%	14%	5%	14%	5%	14%	5%	0%	6%	14%
Randers	10%	4%	10%	17%	10%	7%	24%	32%	3%	7%	5%	1%	11%	1%	8%	16%	5%	5%	8%	8%	6%	3%
Ringkøbing-Skjern	26%	4%	9%	38%	10%	5%	18%	28%	2%	2%	4%	2%	12%	2%	5%	3%	4%	5%	4%	1%	5%	8%
Samsø	22%	5%	9%	32%	10%	5%	23%	26%	4%	5%	2%	5%	9%	0%	6%	21%	6%	0%	3%	0%	5%	0%
Silkeborg	11%	1%	8%	14%	10%	11%	22%	29%	3%	9%	4%	2%	11%	2%	10%	20%	5%	5%	9%	2%	6%	6%
Skanderborg	9%	0%	8%	13%	11%	17%	21%	29%	6%	8%	5%	0%	10%	2%	11%	18%	5%	4%	8%	3%	5%	5%
Skive	20%	1%	9%	25%	11%	16%	21%	34%	2%	4%	4%	1%	11%	1%	6%	11%	4%	3%	6%	1%	6%	4%
Struer	21%	0%	11%	27%	10%	12%	20%	23%	2%	8%	3%	0%	11%	3%	7%	15%	4%	4%	6%	8%	4%	1%
Syddjurs	15%	5%	8%	18%	14%	3%	21%	21%	3%	13%	3%	0%	9%	3%	10%	18%	6%	8%	6%	5%	6%	8%
Viborg	17%	1%	8%	15%	11%	13%	21%	27%	3%	7%	4%	2%	10%	2%	7%	17%	5%	4%	7%	7%	6%	4%
Aarhus	2%	0%	5%	10%	7%	4%	21%	15%	8%	18%	6%	0%	12%	0%	17%	26%	6%	10%	11%	14%	6%	4%

Note: På grund af afrundinger summer data ikke nødvendigvis til 100%

4.3 Årsværk

I figur 4.2 er de etablerede virksomheder fordelt på virksomhedsstørrelse i forhold til antal årsværk og EU's klassifikation af små og mellemstore virksomheder. Mikrovirksomheder, der er alle virksomheder med op til 9 ansatte, udgør 91,6 procent af alle etablerede virksomheder, og 45,9 procent af de vejledte. Små virksomheder med 10 til 49 ansatte og de mellemstore med op til 250 ansatte er langt hyppigere repræsenteret blandt de vejledte virksomheder end blandt alle etablerede.

Figur 4.2 Årsværk for vejledte og etablerede virksomheder opgjort på virksomhedsstørrelse, 2019

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik og den lokale erhvervsservice.

Nedenstående tabel viser intervalopdelingen for vejledte virksomheder i de deltagende kommuner. Der er generelt store forskelle på størrelsesfordelingen blandt de vejledte virksomheder i kommunerne. I Ikast-Brande har 73 procent af de vejledte etablerede virksomheder mere end 10 årsværk, hvorimod Norddjurs og Samsø bruger over 80 procent af deres vejledninger på virksomheder med færre end 10 årsværk.

Tabel 4.3 Årsværk for vejledte etablerede virksomheder opgjort på virksomhedsstørrelse og kommuner, 2019

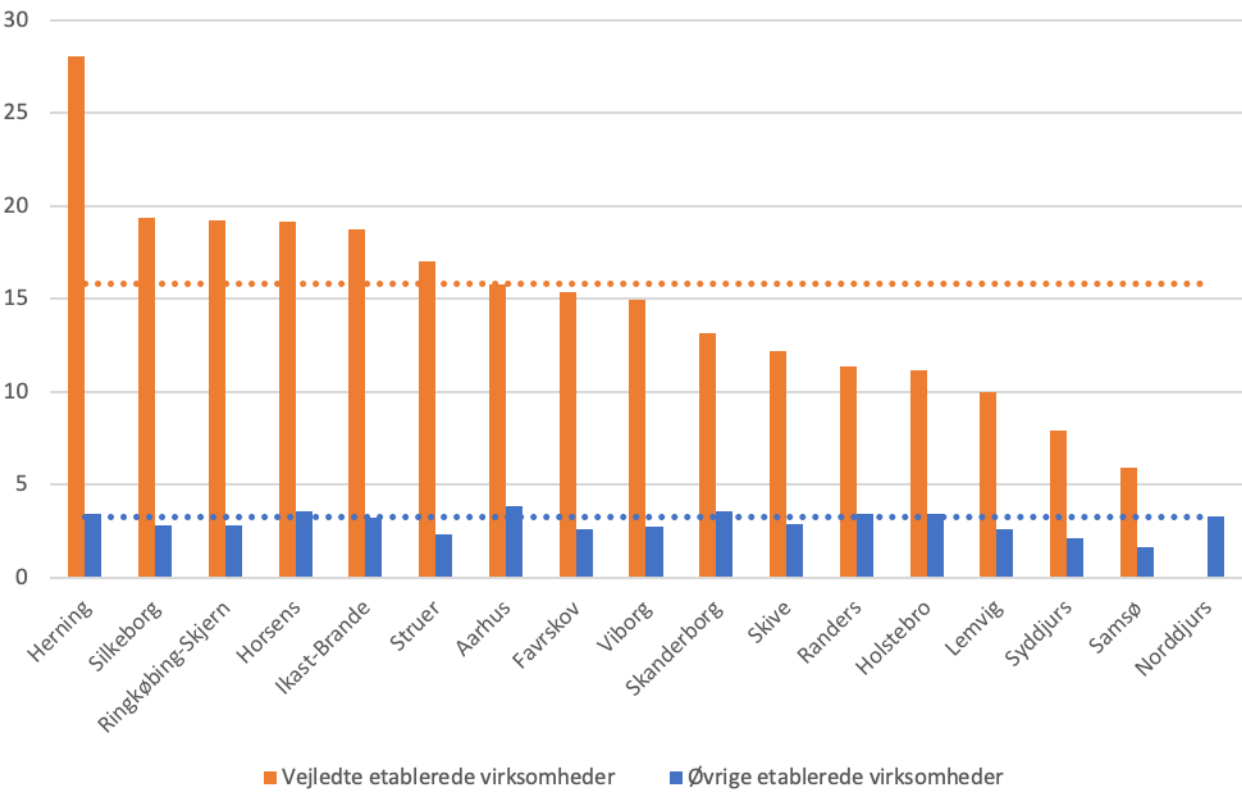
	1-4 årsværk	5-9 årsværk	10-49 årsværk	50-250 årsværk
Favrskov	20%	19%	61%	0%
Herning	20%	13%	50%	16%
Holstebro	36%	16%	44%	5%
Horsens	37%	14%	35%	14%
Ikast-Brande	9%	18%	60%	13%
Lemvig	31%	18%	46%	6%
Norddjurs	27%	55%	18%	0%
Randers	4%	30%	61%	4%
Ringkøbing-Skjern	22%	16%	54%	9%
Samsø	63%	25%	13%	0%
Silkeborg	28%	14%	50%	8%
Skanderborg	31%	17%	47%	5%
Skive	33%	17%	50%	1%
Struer	27%	18%	49%	5%
Syddjurs	35%	46%	20%	0%
Viborg	30%	18%	44%	8%
Aarhus	34%	13%	49%	4%

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik og den lokale erhvervsservice.

4.4 Gennemsnitligt antal årsværk

I figur 4.3 er det gennemsnitlige antal årsværk for vejledte etablerede virksomheder og øvrige etablerede virksomheder i kommunerne opgjort. De stiplede linjer angiver gennemsnittet på 15,8 årsværk for vejledte etablerede virksomheder, samt gennemsnittet på 3,2 årsværk for øvrige etablerede virksomheder. Det højeste gennemsnitlige antal årsværk (28,0) findes blandt de vejledte etablerede virksomheder i Herning Kommune. I alle kommuner har de vejledte etablerede virksomheder i gennemsnit markant flere årsværk end de øvrige etablerede virksomheder i kommunen. Der foreligger ikke årsværksdata for Norddjurs Kommune.

Figur 4.3 Gennemsnitligt antal årsværk for vejledte og øvrige etablerede virksomheder, 2019

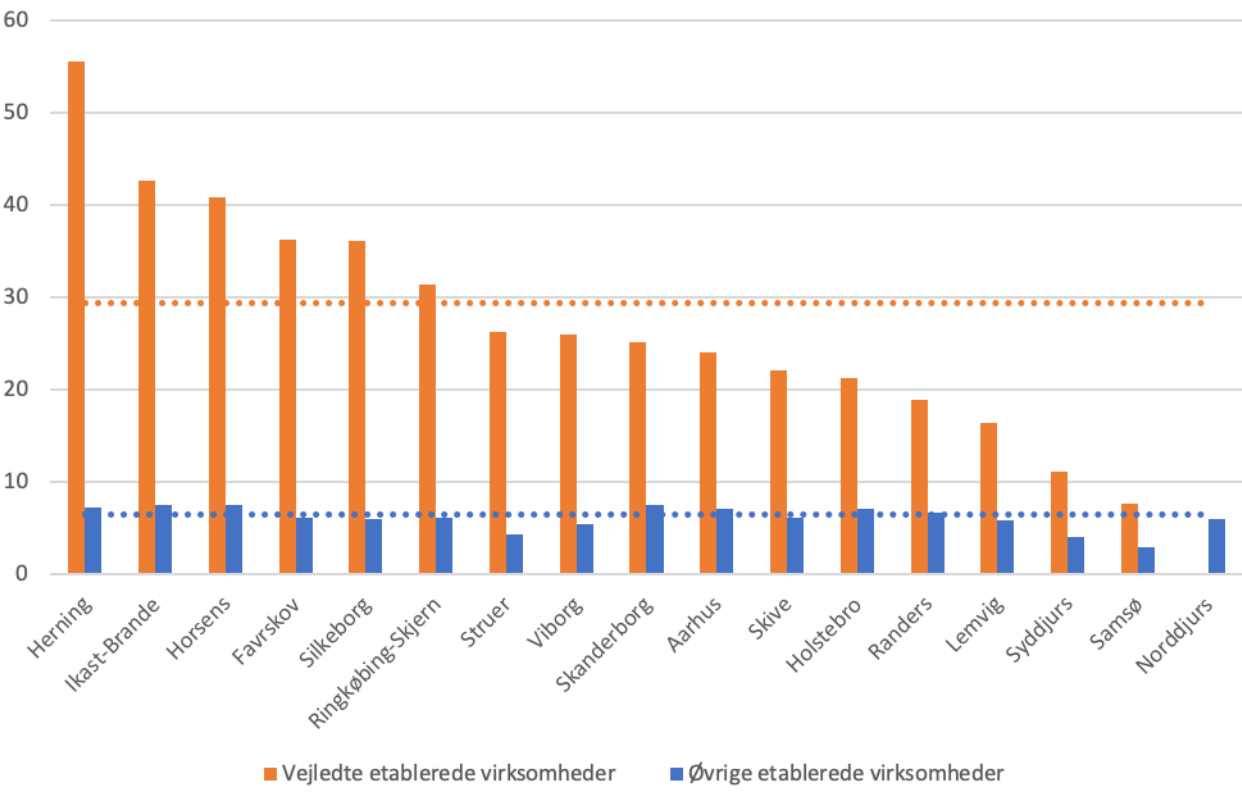

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik og den lokale erhvervsservice.
* Datagrundlaget består af få identificerede vejledte i Norddjurs kommune og er derfor diskretioneret.

4.5 Omsætning

Figur 4.4 viser den gennemsnitlige omsætning for vejledte etablerede virksomheder og for de øvrige virksomheder i kommunerne. De stiplede linjer viser den gennemsnitlige omsætning for alle vejledte etablerede virksomheder og alle øvrige etablerede virksomheder, som er hhv. 29.306 t.kr. og 6.491 t.kr. De vejledte virksomheder i Herning og Ikast-Brande har de største gennemsnitsomsætninger med henholdsvis 55 og 43 millioner kroner. Generelt er omsætningen i de vejledte virksomheder væsentligt højere end gennemsnittet blandt de øvrige etablerede virksomheder i de deltagende kommuner.

Figur 4.4 Gennemsnitlig omsætning for vejledte og øvrige etablerede virksomheder i mio. kr., 2019

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik og den lokale erhvervsservice.
* Datagrundlaget består af få identificerede vejledte i Norddjurs kommune og er derfor diskretioneret.

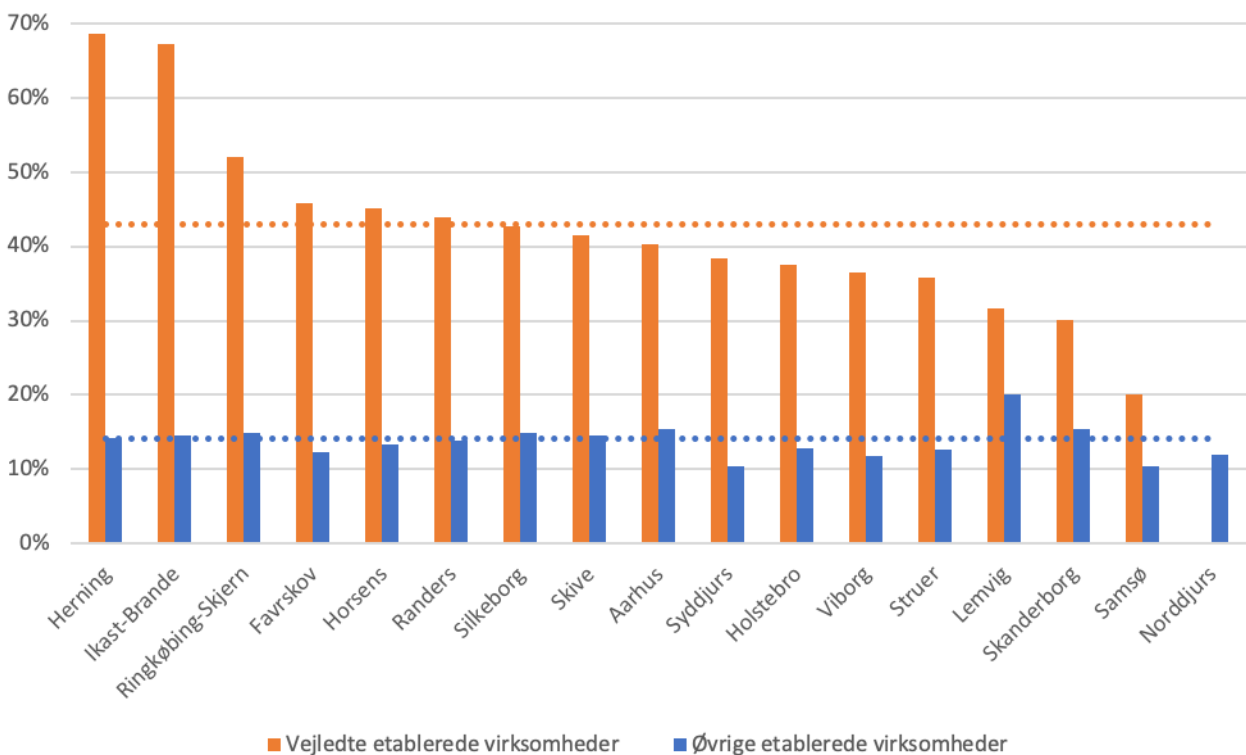
Vækstlaget og den lokale erhvervsfremme

Kapitel 5.

4.6 Eksport

Figur 4.5 viser andelen af de vejledte og øvrige etablerede virksomheder, der har eksport. De stiplede linjer viser det kommunale gennemsnit for vejledte etablerede virksomheder og øvrige etablerede virksomheder, som er hhv. 43 procent og 14 procent. Ligesom i de foregående år viser Profilanalyse 2020, at andelen af de vejledte etablerede virksomheder, der har eksport, er meget høj. Generelt er der også her store forskelle mellem kommunerne. Herning Kommune har den største andel af vejledte etablerede virksomheder med eksport (69 procent), og Samsø Kommune ligger i slipstrømmen med 67 procent, og Samsø Kommune ligger med den mindste andel på 20 procent. Der foreligger ikke data fra Norddjurs. ■

Figur 4.5 Andel vejledte og øvrige etablerede virksomheder med eksport, 2019

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik og den lokale erhvervsservice.
* Datagrundlaget består af få identificerede vejledte i Norddjurs kommune og er derfor diskretioneret.

5.1 Vækstlaget i de 17 kommuner

Tabel 5.1 viser udviklingen i det samlede antal virksomheder, der tilhører vækstlaget, samt vækstlaget i forhold til den samlede bestand af virksomheder i de enkelte kommuner. Vækstlaget i de 17 kommuner består af 1.066 virksomheder i 2019 – svarende til 1,6 procent af virksomhedsbestanden.

Tabel 5.1 Antal og andel virksomheder i vækstlaget i forhold til den samlede virksomhedsbestand, 2014-2019

Kommune	Antal vækstlagsvirksomheder *						Andel vækstlagsvirksomheder					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Favrskov	27	44	42	37	46	53	1,3%	2,0%	1,9%	1,7%	1,7%	2,0%
Herning	95	95	80	86	98	84	2,3%	2,2%	1,9%	2,0%	1,9%	1,7%
Holstebro	59	50	53	48	50	43	2,3%	2,0%	2,1%	1,9%	1,6%	1,5%
Horsens	-	-	-	-	-	76	-	-	-	-	-	1,8%
Ikast-Brande	41	37	47	49	62	54	1,9%	1,7%	2,2%	2,4%	2,4%	2,2%
Lemvig	24	24	19	23	19	20	2,1%	2,1%	1,7%	2,0%	1,5%	1,6%
Norddjurs	33	36	32	36	36	29	1,8%	2,0%	1,8%	2,0%	1,7%	1,4%
Randers	61	73	76	72	67	66	1,6%	1,9%	2,0%	1,9%	1,4%	1,4%
Ringkøbing-Skjern	41	50	45	40	38	54	1,3%	1,6%	1,5%	1,3%	1,1%	1,6%
Samsø	1	0	3	2	-	3	0,3%	0,0%	1,0%	0,7%	0,0%	0,9%
Silkeborg	57	74	77	59	58	68	1,4%	1,8%	1,9%	1,5%	1,2%	1,4%
Skanderborg	-	-	-	53	48	44	-	-	-	2,0%	1,4%	1,3%
Skive	36	37	34	34	36	27	1,6%	1,6%	1,5%	1,6%	1,4%	1,1%
Struer	21	19	14	14	12	9	2,2%	2,1%	1,6%	1,5%	1,1%	0,9%
Syddjurs	22	32	22	17	20	23	1,0%	1,5%	1,0%	0,8%	0,8%	0,9%
Viborg	97	94	100	78	76	65	2,2%	2,2%	2,3%	1,8%	1,4%	1,3%
Aarhus	270	311	338	314	345	348	2,3%	2,5%	2,7%	2,6%	2,1%	2,2%
I alt**	885	976	982	962	1.011	1.066	1,9%	2,0%	2,1%	2,0%	1,7%	1,6%

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik og den lokale erhvervsservice
* Vækstlaget er i 2019 alene baseret på tal for etablerede virksomheder, se metodebeskrivelsen
** Alene for de medvirkende kommuner. Den årlige udvikling kan derfor ikke sammenlignes

5.2 Vækstlagets brug af lokal vejledning i de 17 kommuner

Tabellen herunder viser antal og andel af vækstlagsvirksomheder, der har modtaget lokal vejledning for hver af de 17 kommuner i 2019. I alt har 120 vækstlagsvirksomheder fået lokal vejledning – svarende til 11 procent af hele vækstlaget i de 17 kommuner. Det er en lille tilbagegang i forhold til sidste års profilanalyse, hvor de vejledte vækstlagsvirksomheder udgjorde 12 procent af hele vækstlaget, men stadig betragteligt over niveauet fra 2013, hvor de vejledte vækstlagsvirksomheder blot udgjorde 7 procent samt under niveauet fra 2017, hvor de udgjorde 15 procent.

Der er store forskelle mellem kommunernes andele af vejledte. Struer havde i 2019 kontakt til hele 78 procent, mens Aarhus og Norddjurs havde kontakt til henholdsvis 1 procent og 3 procent af vækstlagsvirksomhederne.

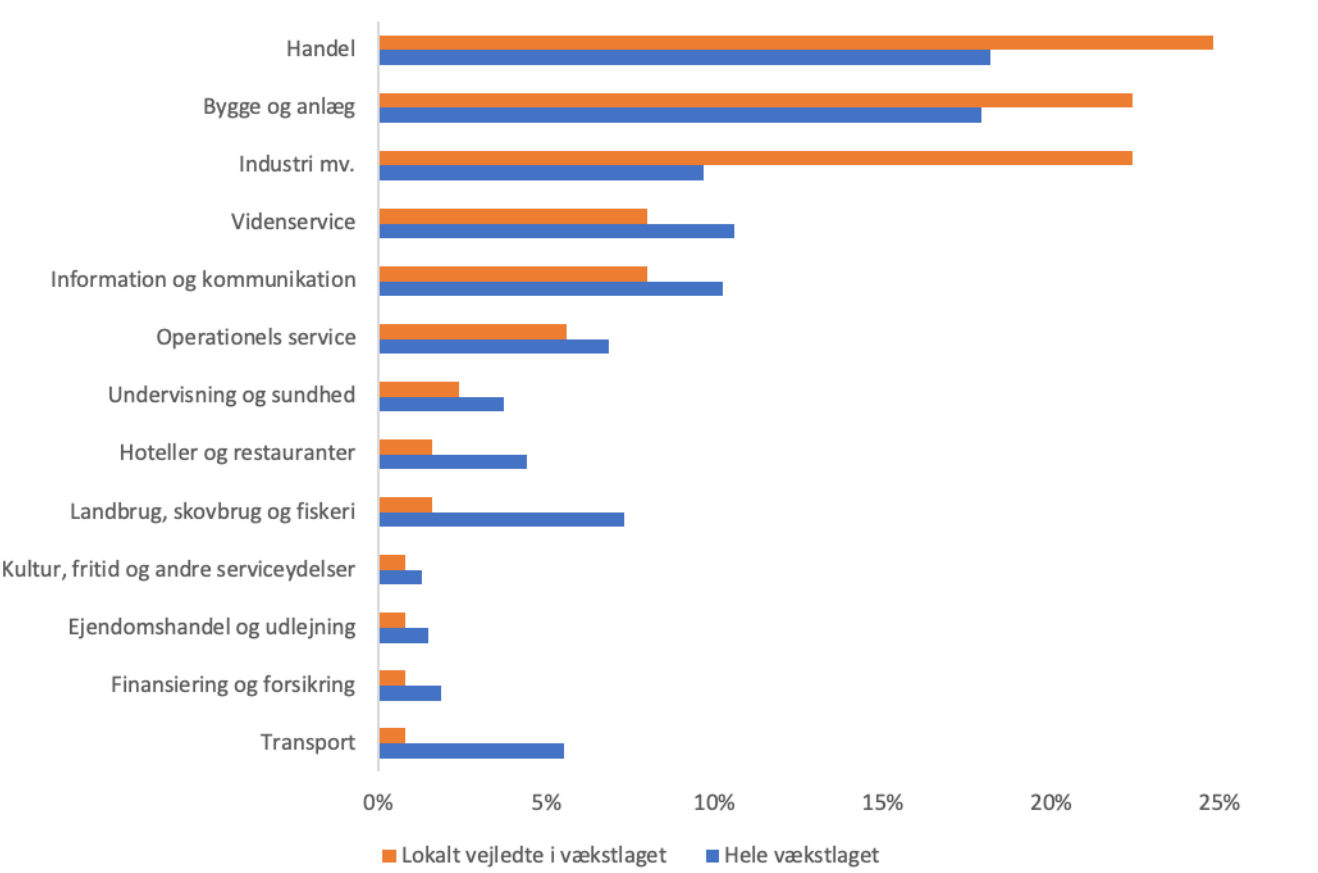
Tabel 5.2 Antal og andel vækstlagsvirksomheder der har benyttet lokal vejledning, 2014-2019

Kommune	Antal vejledte vækstlagsvirksomheder						Andel vejledte vækstlagsvirksomheder						Alle vækstlagsvirksomheder
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2019
Favrskov	2	11	6	5	6	12	7%	25%	14%	14%	13%	23%	53
Herning	14	9	17	20	17	7	15%	9%	21%	23%	17%	8%	84
Holstebro	10	6	6	15	10	9	17%	12%	11%	31%	20%	21%	43
Horsens	-	-	-	-	-	7	-	-	-	-	-	9%	76
Ikast-Brande	5	4	8	14	16	9	12%	11%	17%	29%	26%	17%	54
Lemvig	4	6	6	4	6	1	17%	25%	32%	17%	32%	5%	20
Norddjurs	5	5	4	6	8	1	15%	14%	13%	17%	22%	3%	29
Randers	4	5	11	9	4	5	7%	7%	14%	13%	6%	8%	66
Ringkøbing-Skjern	1	6	12	13	9	10	2%	12%	27%	33%	24%	19%	54
Samsø	-	0	0	-	-	1	-	0%	0%	-	-	33%	3
Silkeborg	15	24	27	23	11	10	26%	32%	35%	39%	19%	15%	68
Skanderborg	-	-	-	7	5	9	-	-	-	13%	10%	20%	44
Skive	4	4	6	1	2	7	11%	11%	18%	3%	6%	26%	27
Struer	7	5	3	4	2	7	33%	26%	21%	29%	17%	78%	9
Syddjurs	3	0	3	2	2	0	14%	0%	14%	12%	10%	0%	23
Viborg	19	24	22	13	18	21	20%	26%	22%	17%	24%	32%	65
Aarhus	5	0	1	7	8	4	2%	0%	0%	2%	2%	1%	348
I alt*	98	109	132	143	124	120	11%	12%	13%	15%	12%	11%	1.066

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik og den lokale erhvervsservice.
*Alene for de medvirkende kommuner. Den årlige udvikling kan derfor ikke sammenlignes.

Figur 5.1 viser de lokalt vejledte vækstlagsvirksomheder og hele vækstlagets branchefordeling for de 17 kommuner. Hovedparten af de vejledte vækstlagsvirksomheder er inden for branchen "Handel og Transport mv." delt op i tre brancher – "Handel", "Hoteller og restauranter" og "Transport". De lokale vejledninger har godt fat i handelsvirksomhederne, mens der er noget færre hoteller og restauranter og ikke mindst transportvirksomheder blandt de vejledte. Ligeledes ses det, at "Industri mv." samt "Bygge og anlæg" udgør en stor andel af vejledning og er overrepræsenteret i forhold til branchernes andel af vækstlagsvirksomheder generelt. ■

Figur 5.1 Vækstlagets branchefordeling for de 17 kommuner under ét, 2019

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik og den lokale erhvervsservice.

Del 2: De specialiserede vejledte førstartere og den specialiserede vejledning

Kapitel 6.

6.1 Antal vejledte i 2019

Der blev i 2019 ydet specialiseret vejledning til i alt 78 førstartere af Erhvervshus Midtjylland. Tabellen herunder viser hvilke kommuner i Region Midtjylland, som de 78 specialiserede vejledte førstartere kommer fra.

Tabel 6.1 Antal førstartere der har modtaget specialiseret vejledning fordelt på kommuner, 2014-2019

Kommune	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Favrskov	5	3	1	0	1	3
Hedensted	0	1	1	1	0	3
Herning	7	3	4	2	4	6
Holstebro	1	2	5	3	1	3
Horsens	10	4	7	3	1	8
Ikast-Brande	3	0	1	0	0	3
Lemvig	4	7	3	0	0	1
Norddjurs	1	6	5	3	0	2
Odder	0	2	0	1	2	2
Randers	12	5	2	1	5	4
Ringkøbing-Skjern	5	3	0	2	0	1
Samsø	0	0	1	0	0	0
Silkeborg	3	7	0	2	4	5
Skanderborg	5	2	3	0	1	4
Skive	6	1	1	0	0	1
Struer	3	5	2	1	0	4
Syddjurs	2	5	0	1	1	4
Viborg	2	3	5	0	2	3
Aarhus	34	26	17	18	16	21
I alt	103	85	58	38	38	78

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Erhvervshus Midtjylland.

Iværksættere og den specialiserede vejledning

Kapitel 7.

7.1 Antal vejledte i 2019

Tabellen herunder viser antallet og andelen af specialiserede vejledte iværksættere i 2019 fordelt på kommuner. I alt har 428 iværksættere modtaget specialiseret vejledning hos Erhvervshus Midtjylland, hvilket svarer til 3,7 procent af alle iværksættere i Region Midtjylland. Det er en markant fremgang i forhold til 2018. Struer og Skanderborg har den største andel vejledte iværksættere med henholdsvis 13 procent og 5 procent. Aarhus har det største antal vejledte iværksættere i absolutte termer med 159 vejledninger.

Tabel 7.1 Antal og andel vejledte iværksættere i 2014-2019

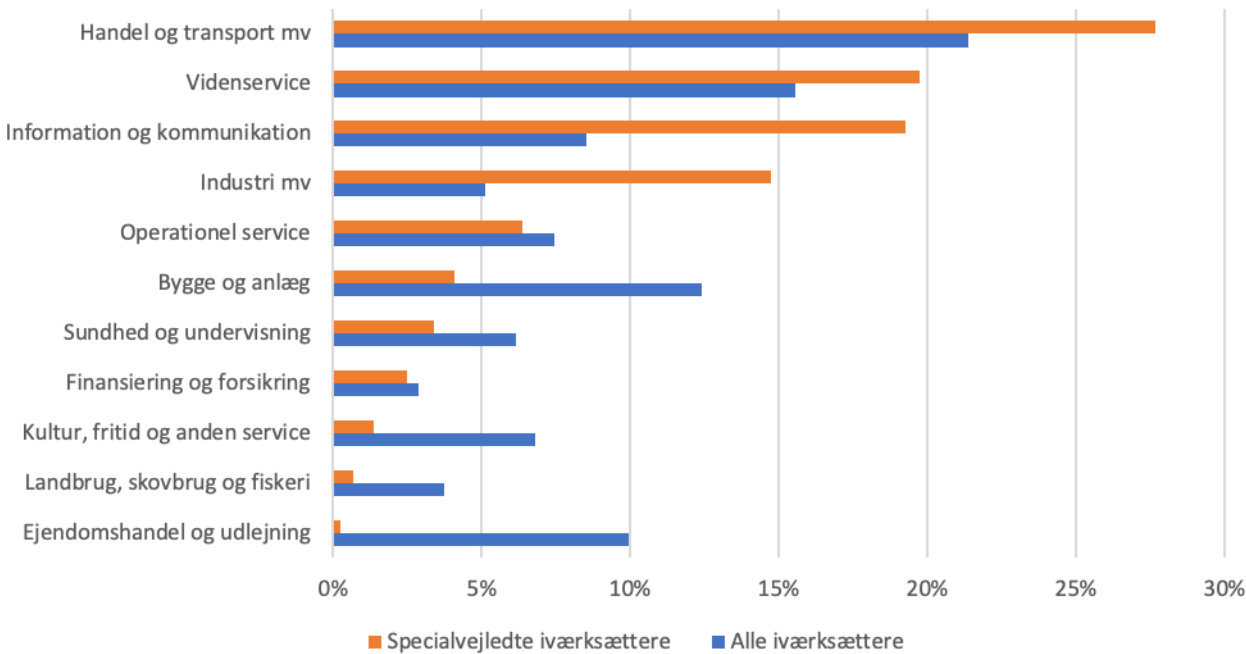
Kommune	Antal vejledte iværksættere						Andel vejledte iværksættere i forhold til alle iværksættere						Antal iværksættere i alt
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2019
Favrskov	14	17	8	13	3	6	3,8%	4,4%	2,1%	3,1%	0,7%	1,3%	448
Hedensted	10	11	4	3	3	14	2,5%	2,7%	1,0%	0,7%	0,7%	3,2%	443
Herning	22	31	25	15	20	35	3,1%	4,4%	3,7%	2,2%	2,6%	4,8%	734
Holstebro	25	29	50	17	8	16	6,3%	6,7%	12,3%	3,8%	1,6%	3,7%	437
Horsens	27	22	16	13	5	25	4,5%	3,4%	2,4%	1,9%	0,7%	3,4%	737
Ikast-Brande	13	10	5	7	7	10	3,6%	2,7%	1,4%	1,8%	1,8%	2,6%	384
Lemvig	9	6	5	3	2	6	5,8%	3,8%	2,9%	1,9%	1,3%	4,8%	126
Norddjurs	11	10	15	12	8	12	3,9%	3,6%	5,3%	4,1%	2,7%	4,2%	285
Odder	5	1	6	5	5	6	2,7%	0,6%	3,7%	2,4%	2,5%	3,1%	194
Randers	36	19	20	22	13	22	4,9%	2,6%	2,9%	3,1%	1,6%	2,7%	813
Ringkøbing-Skjern	17	7	8	14	9	12	4,0%	1,8%	1,8%	3,2%	2,0%	2,5%	474
Samsø	1	2	1	3	5	0	3,0%	4,9%	2,2%	6,7%	7,7%	0,0%	48
Silkeborg	25	23	19	13	12	31	3,4%	3,1%	2,7%	1,5%	1,4%	3,7%	839
Skanderborg	11	10	14	15	9	28	2,3%	2,1%	2,8%	2,5%	1,5%	5,0%	561
Skive	20	10	13	10	4	6	5,5%	2,7%	3,6%	3,0%	1,2%	1,8%	338
Struer	18	13	19	11	4	17	13,0%	9,6%	14,2%	7,0%	2,5%	13,0%	131
Syddjurs	4	10	6	9	11	13	1,2%	3,0%	1,7%	2,2%	2,5%	3,1%	414
Viborg	25	17	16	16	10	10	3,4%	2,4%	2,1%	2,0%	1,2%	1,2%	835
Aarhus	113	122	184	143	118	159	4,4%	4,4%	6,4%	4,4%	3,4%	4,6%	3.479
I alt	406	370	434	344	256	428	4,1%	3,6%	4,2%	3,1%	2,2%	3,7%	11.720

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik samt Erhvervshus Midtjylland.

7.2 Brancher

Figur 7.1 viser den branchemæssige fordeling for de specialiserede vejledte iværksættere og alle iværksættere i regionen. Figuren viser, at branchen "Handel og transport mv." er den største gruppe blandt de vejledte iværksættere. Brancherne "Industri mv." og "Information og kommunikation" er de brancher, hvor der er den største overrepræsentation blandt vejledte iværksættere i forhold til alle iværksættere. Derudover er andelen af vejledte iværksættere, der kommer fra brancher som "Bygge og anlæg", "Ejendomsandel og udlejning" samt "Kultur, fritid og anden service" underrepræsenteret i vejledningen i forhold til alle iværksættere.

Figur 7.1 Branchemæssig fordeling for vejledte iværksættere og alle iværksættere, 2019

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik samt Erhvervshus Midtjylland

På næste side viser tabel 7.2 den branchemæssige fordeling for de vejledte iværksættere og alle iværksættere for alle kommuner. Der er betydelige branchemæssige forskelle på tværs af kommunerne.

Tabel 7.2 Branchefordeling for vejledte iværksættere og alle iværksættere, 2019

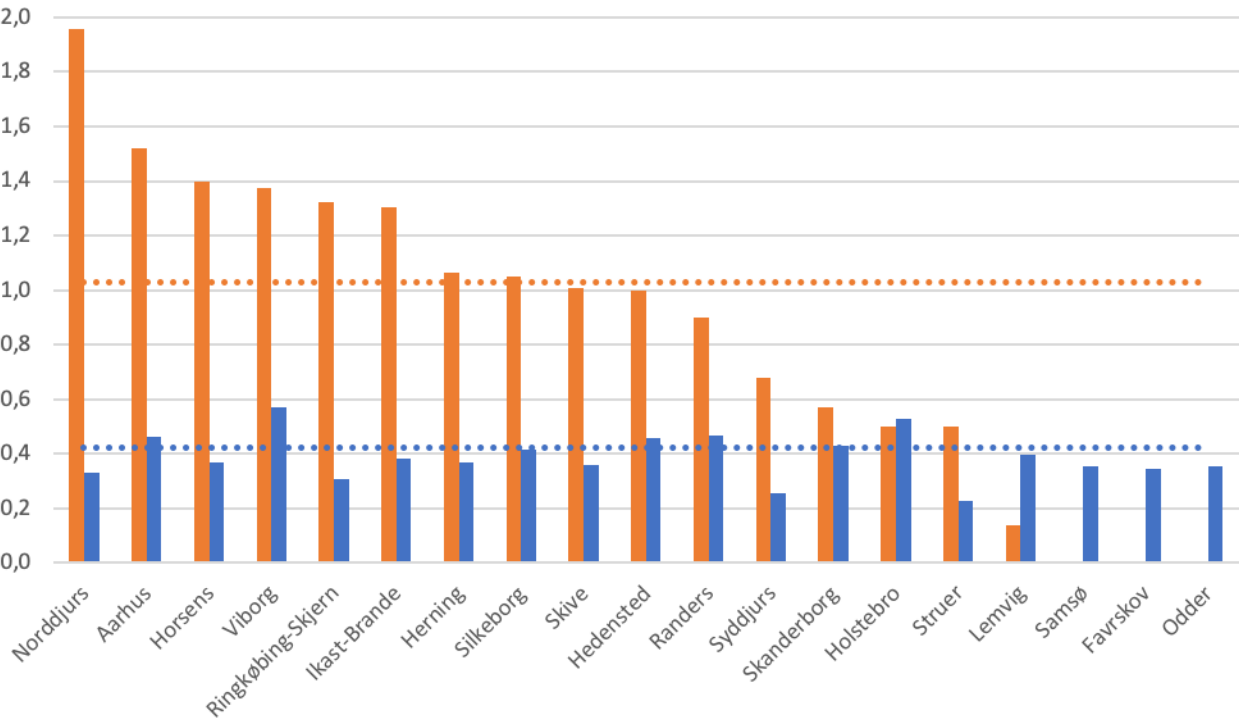
	Landbrug, skovbrug og fiskeri		Industri mv.		Bygge og anlæg		Handel		Information og kommunikation		Finansiering og forsikring		Ejendomshandel og udlejning		Videnservice		Operational service		Sundhed og undervisning		Kultur, fritid og anden service	
Kommune	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte
Favrskov	5%	0%	4%	33%	15%	0%	22%	17%	10%	17%	3%	0%	3%	0%	8%	0%	20%	0%	6%	17%	5%	17%
Hedensted	6%	7%	8%	43%	18%	7%	27%	21%	2%	7%	1%	0%	11%	0%	9%	14%	9%	0%	5%	0%	5%	0%
Herning	5%	0%	6%	9%	17%	9%	22%	26%	5%	17%	2%	3%	10%	0%	11%	14%	8%	14%	6%	9%	8%	0%
Holstebro	5%	0%	6%	38%	13%	6%	25%	31%	3%	0%	2%	0%	14%	0%	11%	6%	8%	13%	9%	0%	6%	6%
Horsens	2%	0%	3%	20%	17%	4%	20%	20%	7%	16%	4%	0%	11%	0%	17%	32%	7%	8%	5%	0%	6%	0%
Ikast-Brande	6%	0%	5%	10%	16%	0%	26%	40%	4%	20%	4%	0%	13%	0%	11%	30%	9%	0%	2%	0%	5%	0%
Lemvig	18%	0%	22%	17%	9%	0%	18%	33%	1%	17%	3%	0%	6%	0%	3%	0%	8%	17%	9%	17%	5%	0%
Norddjurs	9%	8%	8%	33%	16%	0%	26%	33%	4%	8%	2%	0%	6%	0%	8%	8%	11%	8%	5%	0%	6%	0%
Odder	3%	0%	7%	17%	14%	0%	23%	17%	9%	17%	1%	0%	11%	0%	13%	50%	5%	0%	5%	0%	9%	0%
Randers	6%	0%	6%	14%	16%	5%	21%	50%	8%	14%	3%	5%	10%	0%	11%	9%	9%	5%	4%	0%	6%	0%
Ringkøbing-Skjern	11%	0%	9%	25%	16%	0%	20%	33%	2%	0%	2%	8%	10%	0%	10%	8%	7%	25%	6%	0%	6%	0%
Samsø	5%	0%	5%	0%	2%	0%	19%	0%	0%	0%	5%	0%	12%	0%	5%	0%	5%	0%	2%	0%	40%	0%
Silkeborg	2%	0%	3%	10%	11%	0%	22%	23%	8%	19%	3%	3%	13%	0%	14%	29%	7%	0%	8%	10%	7%	6%
Skanderborg	4%	4%	4%	11%	11%	7%	17%	29%	12%	11%	2%	0%	10%	0%	20%	32%	8%	0%	5%	7%	7%	0%
Skive	7%	0%	8%	33%	15%	0%	21%	17%	2%	0%	3%	0%	13%	0%	9%	0%	10%	50%	4%	0%	8%	0%
Struer	4%	0%	9%	18%	9%	18%	19%	24%	4%	6%	3%	6%	9%	0%	16%	18%	8%	6%	4%	0%	14%	6%
Syddjurs	5%	0%	8%	15%	16%	0%	21%	23%	6%	23%	3%	8%	10%	0%	13%	23%	8%	8%	5%	0%	7%	0%
Viborg	5%	0%	7%	10%	14%	0%	20%	50%	8%	10%	3%	10%	9%	0%	13%	20%	9%	0%	6%	0%	7%	0%
Aarhus	1%	0%	3%	10%	8%	4%	21%	25%	13%	30%	3%	3%	9%	1%	21%	20%	6%	4%	8%	3%	7%	1%

Note: På grund af afrundinger summer data ikke nødvendigvis til 100%

7.3 Årsværk

Figur 7.2 viser det gennemsnitlige antal årsværk for de vejledte iværksættere og øvrige iværksættere i de enkelte kommuner. De stiplede linjer viser, at vejledte iværksættere i gennemsnit har lidt over et årsværk, hvorimod de øvrige iværksættere i gennemsnit har ca. 0,4 årsværk, hvor antallet af årsværk er opgjort uden ejeren selv. De vejledte iværksættere i Norddjurs og Aarhus Kommune har det største gennemsnitlige antal årsværk med henholdsvis 1,9 årsværk i Norddjurs, mens Aarhus har 1,5 årsværk. Struer og Lemvig har det laveste gennemsnit.

Figur 7.2 Gennemsnitligt antal årsværk for iværksættere og øvrige iværksættere, 2019

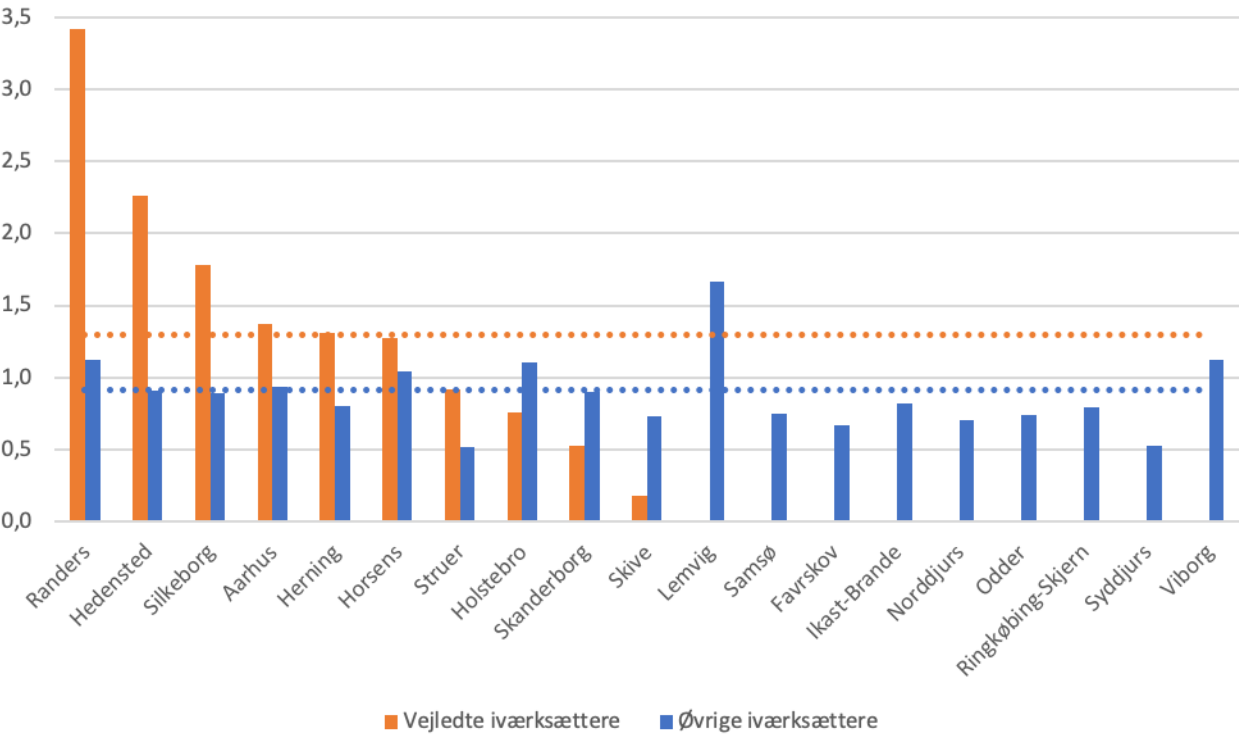
Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik samt Erhvervshus Midtjylland

Note: Datagrundlaget består af få identificerede vejledte i flere kommuner og er derfor diskretioneret. Det drejer sig om ti kommuner. Det har dog i nogle kommuner været muligt at beregne det gennemsnitlige antal årsværk ved at tage et gennemsnit af beskæftigelsen i 2019K4.

7.4 Omsætning

Figur 7.3 viser den gennemsnitlige omsætning for vejledte iværksættere og øvrige iværksættere for kommunerne i Region Midtjylland. De stiplede linjer viser den gennemsnitlige omsætning for alle vejledte iværksættere og alle øvrige iværksættere, som er henholdsvis 1.297 t.kr. og 914 t.kr. Vejledte iværksættere fra Randers Kommune har den største gennemsnitlige omsætning, og den gennemsnitlige omsætning blandt vejledte er lavest i Skive Kommune. ■

Figur 7.3 Gennemsnitlig omsætning for vejledte iværksættere og øvrige iværksættere, 2019

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik samt Erhvervshus Midtjylland.

Note: Datagrundlaget består af få identificerede vejledte i flere kommuner og er derfor diskretioneret. Det drejer sig om de ni kommuner, hvor der ikke er angivet omsætningstal.

Etablerede virksomheder og den specialiserede vejledning

Kapitel 8.

8.1 Antal vejledte i 2019

Tabel 8.1 viser antal og andel specialiserede vejledte virksomheder i Region Midtjylland fordelt på kommuner i 2014-2019. Den specialiserede vejledning nåede i 2019 ud til 1.332 virksomheder i Region Midtjylland, hvilket er det uden sammenligning største antal registrerede vejledninger gennem tiden.

Tabel 8.1 Antal og andel årligt vejledte etablerede virksomheder fra 2014 til 2019

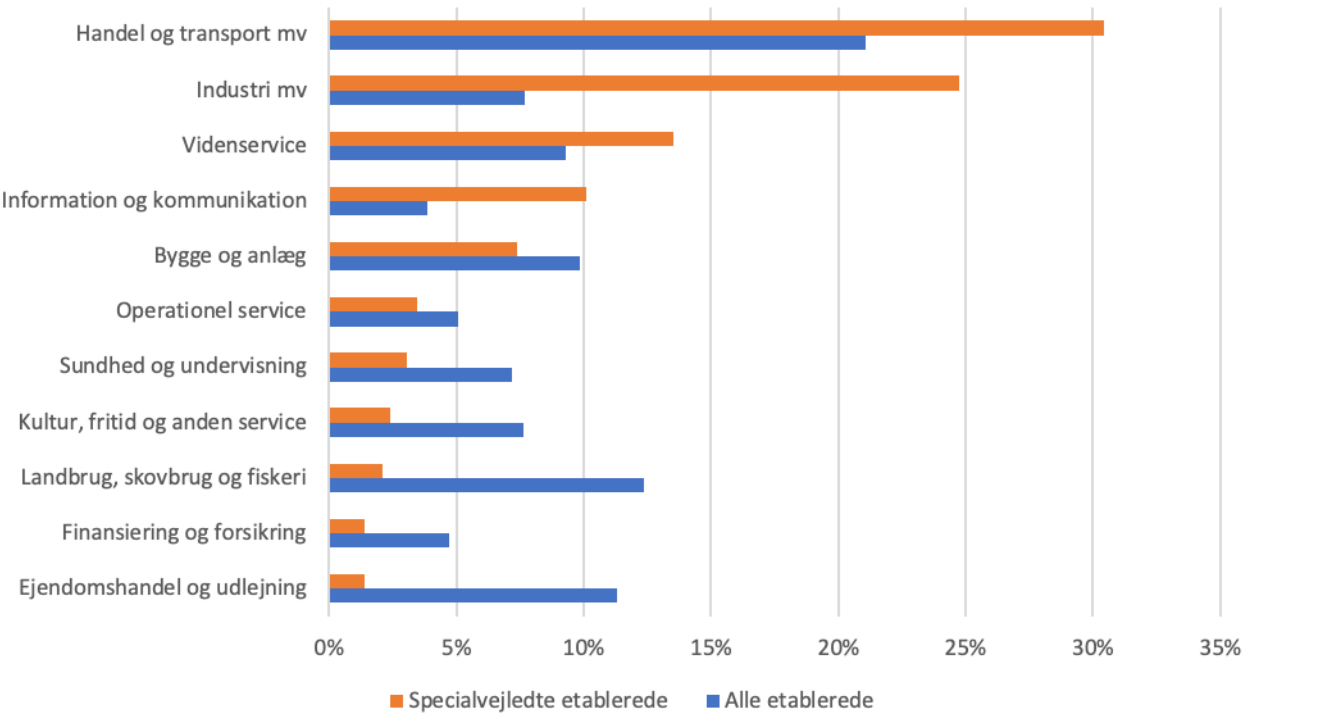
Antal vejledte etablerede virksomheder							Andel af alle etablerede virksomheder						Alle etablerede virksomheder
Kommune	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2019
Favrskov	19	29	29	27	31	50	1,1%	1,6%	1,6%	1,2%	1,4%	2,3%	2.180
Hedensted	23	24	25	16	34	59	1,1%	1,2%	1,2%	0,7%	1,4%	2,4%	2.488
Herning	36	38	63	40	59	87	1,0%	1,1%	1,8%	0,9%	1,4%	2,0%	4.342
Holstebro	69	65	65	86	85	96	3,2%	3,1%	3,2%	3,4%	3,4%	3,9%	2.463
Horsens	62	38	25	32	35	103	2,2%	1,3%	0,9%	0,9%	1,0%	3,0%	3.452
Ikast-Brande	21	25	30	30	36	40	1,2%	1,4%	1,7%	1,5%	1,7%	1,9%	2.082
Lemvig	21	22	25	19	25	29	2,1%	2,3%	2,7%	1,7%	2,3%	2,6%	1.119
Norddjurs	26	53	45	38	22	34	1,7%	3,4%	3,0%	2,2%	1,3%	1,9%	1.783
Odder	6	6	7	7	11	17	0,8%	0,7%	0,8%	0,7%	1,1%	1,7%	1.015
Randers	47	34	38	45	37	65	1,6%	1,1%	1,3%	1,2%	1,0%	1,7%	3.869
Ringkøbing-Skjern	24	26	37	34	31	55	0,9%	1,0%	1,4%	1,1%	1,0%	1,8%	2.976
Samsø	1	5	2	3	15	5	0,4%	2,0%	0,8%	1,0%	5,1%	1,7%	298
Silkeborg	41	32	60	44	77	117	1,2%	0,9%	1,8%	1,1%	1,9%	2,8%	4.124
Skanderborg	26	33	34	47	40	101	1,2%	1,5%	1,5%	1,8%	1,5%	3,7%	2.751
Skive	28	25	19	28	26	34	1,5%	1,3%	1,0%	1,3%	1,2%	1,6%	2.185
Struer	46	42	41	35	36	44	5,7%	5,3%	5,4%	3,9%	4,0%	4,9%	901
Syddjurs	16	19	20	15	23	28	0,9%	1,0%	1,1%	0,7%	1,1%	1,3%	2.167
Viborg	41	32	27	43	35	52	1,1%	0,9%	0,7%	1,0%	0,8%	1,2%	4.302
Aarhus	168	143	162	168	228	316	1,8%	1,5%	1,7%	1,4%	1,9%	2,5%	12.679
I alt	721	691	754	757	886	1.332	1,6%	1,5%	1,6%	1,3%	1,6%	2,3%	57.176

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik samt Erhvervshus Midtjylland.

8.2 Brancher

I figur 8.1 fremgår branchefordelingen for de specialiserede vejledte virksomheder og alle etablerede virksomheder. Figuren viser, at der er store branchemæssige forskelle mellem de virksomheder, som har modtaget specialiseret vejledning, og alle etablerede virksomheder i Region Midtjylland. Brancheprofilen viser, at de vejledte etablerede virksomheder i meget høj grad findes inden for "Handel og transport mv." og "Industri mv.". Disse brancher er overrepræsenterede i vejledninger i forhold den generelle branchefordeling. "Videnservice" og "Information og kommunikation" følger efter, og især "Information og kommunikation" fylder meget blandt de vejledte i forhold til branchens andel af den samlede virksomhedsbestand. De øvrige branchegrupperinger, overvejende hjemmemarkedserhverv, er alle underrepræsenteret i vejledningerne.

Figur 8.1 Branchefordeling for vejledte og alle etablerede virksomheder, 2019

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik samt Erhvervshus Midtjylland.

Tabel 8.2 viser branchefordelingen for vejledte etablerede virksomheder og alle etablerede virksomheder.

Tabel 8.2 Branchefordeling for vejledte etablerede virksomheder og alle etablerede virksomheder, 2019

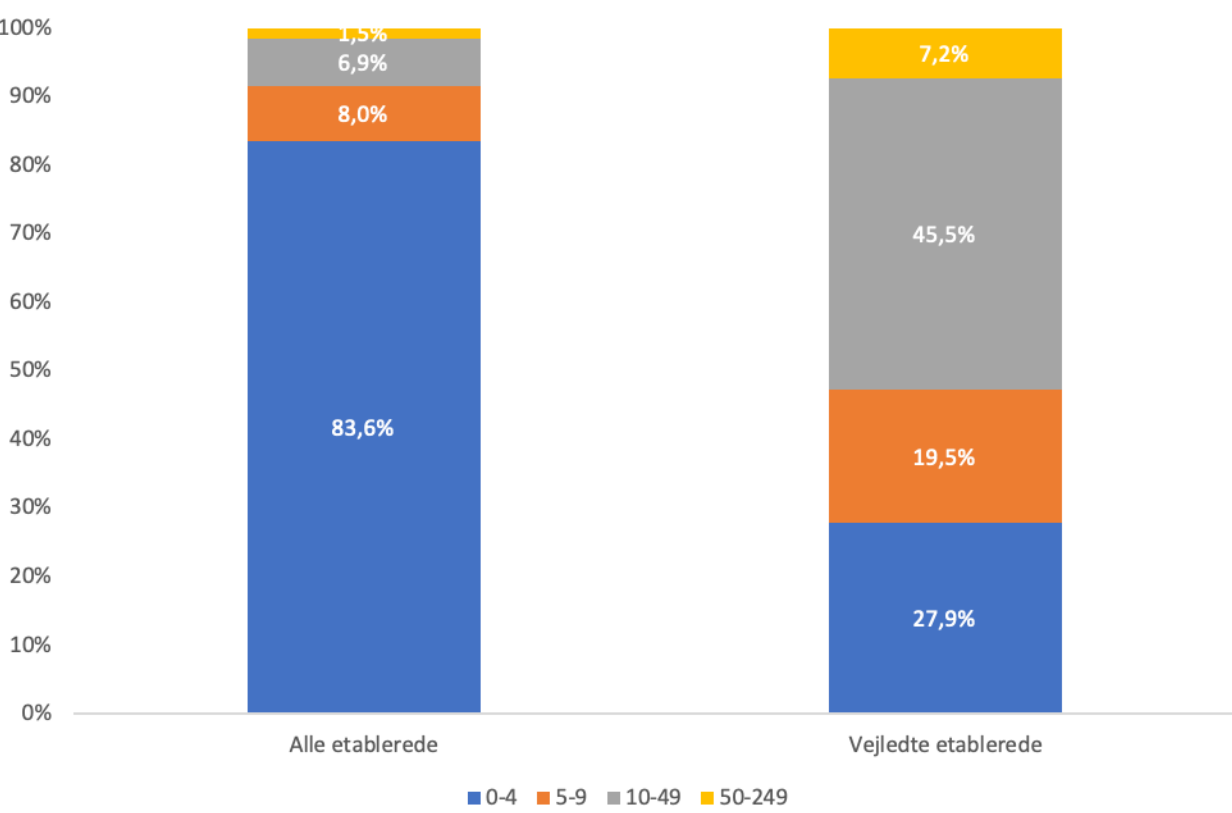
	Landbrug, skovbrug og fiskeri		Industri mv.		Bygge og anlæg		Handel, transport mv.		Information og kommunikation		Finansiering og forsikring		Ejendomshandel og udlejning		Videnservice		Operational service		Sundhed og undervisning		Kultur, fritid og anden service	
Kommune	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte	Alle	Vejledte
Favrskov	14%	4%	9%	26%	13%	6%	21%	40%	4%	10%	3%	0%	11%	0%	9%	2%	6%	10%	6%	2%	6%	0%
Hedensted	14%	2%	10%	54%	13%	3%	22%	31%	2%	2%	5%	2%	13%	0%	6%	3%	6%	0%	4%	3%	5%	0%
Herning	15%	2%	8%	26%	9%	2%	21%	38%	3%	5%	7%	1%	15%	2%	6%	18%	5%	1%	5%	1%	6%	2%
Holstebro	20%	2%	7%	25%	10%	21%	22%	39%	2%	0%	4%	2%	10%	0%	6%	6%	4%	2%	9%	1%	6%	2%
Horsens	9%	1%	8%	25%	11%	7%	24%	33%	3%	9%	6%	0%	13%	2%	8%	14%	5%	3%	7%	5%	5%	2%
Ikast-Brande	17%	5%	9%	20%	10%	13%	23%	45%	2%	3%	6%	3%	13%	0%	6%	8%	5%	3%	5%	0%	5%	3%
Lemvig	29%	0%	12%	55%	9%	7%	19%	17%	1%	7%	4%	0%	10%	0%	5%	7%	3%	0%	4%	0%	5%	7%
Norddjurs	21%	3%	10%	26%	13%	9%	20%	29%	2%	9%	2%	0%	9%	6%	5%	6%	5%	0%	5%	3%	6%	9%
Odder	12%	0%	9%	53%	11%	0%	20%	18%	3%	6%	4%	0%	10%	0%	11%	12%	6%	0%	9%	12%	7%	0%
Randers	10%	0%	10%	25%	10%	2%	24%	38%	3%	9%	5%	2%	11%	0%	8%	9%	5%	11%	8%	3%	6%	2%
Ringkøbing-Skjern	26%	7%	9%	40%	10%	4%	18%	25%	2%	2%	4%	2%	12%	4%	5%	4%	4%	7%	4%	0%	5%	5%
Samsø	22%	0%	9%	20%	10%	0%	23%	40%	4%	0%	2%	20%	9%	0%	6%	20%	6%	0%	3%	0%	5%	0%
Silkeborg	11%	1%	8%	26%	10%	6%	22%	32%	3%	10%	4%	3%	11%	3%	10%	11%	5%	5%	9%	0%	6%	3%
Skanderborg	9%	4%	8%	22%	11%	14%	21%	31%	6%	9%	5%	2%	10%	2%	11%	13%	5%	1%	8%	2%	5%	1%
Skive	20%	3%	9%	47%	11%	9%	21%	21%	2%	6%	4%	0%	11%	0%	6%	3%	4%	0%	6%	6%	6%	6%
Struer	21%	0%	11%	23%	10%	16%	20%	34%	2%	11%	3%	0%	11%	2%	7%	11%	4%	2%	6%	0%	4%	0%
Syddjurs	15%	4%	8%	14%	14%	4%	21%	29%	3%	11%	3%	0%	9%	4%	10%	14%	6%	7%	6%	7%	6%	7%
Viborg	17%	4%	8%	19%	11%	12%	21%	27%	3%	13%	4%	0%	10%	0%	7%	12%	5%	4%	7%	8%	6%	2%
Aarhus	2%	1%	5%	13%	7%	4%	21%	25%	8%	20%	6%	1%	12%	1%	17%	23%	6%	5%	11%	5%	6%	2%

Note: På grund af afrundinger summer data ikke nødvendigvis til 100%

8.3 Årsværk

Figur 8.2 viser de specialiserede vejledte etablerede virksomheder og alle etablerede virksomheder opdelt i årsværkintervaller. De vejledte etablerede virksomheder har gennemsnitligt flere årsværk og er mere ligeligt fordelt over intervallerne end alle etablerede virksomheder.

Figur 8.2 Årsværk for vejledte etablerede virksomheder og alle etablerede virksomheder, 2019

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik samt Erhvervshus Midtjylland.

I tabel 8.3 er årsværksfordelingen for de specialiserede vejledte og alle etablerede virksomheder gjort op på kommuner.

Tabel 8.3 Vejledte etablerede virksomheder og alle etablerede virksomheder fordelt på årsværkintervaller i procent, 2019

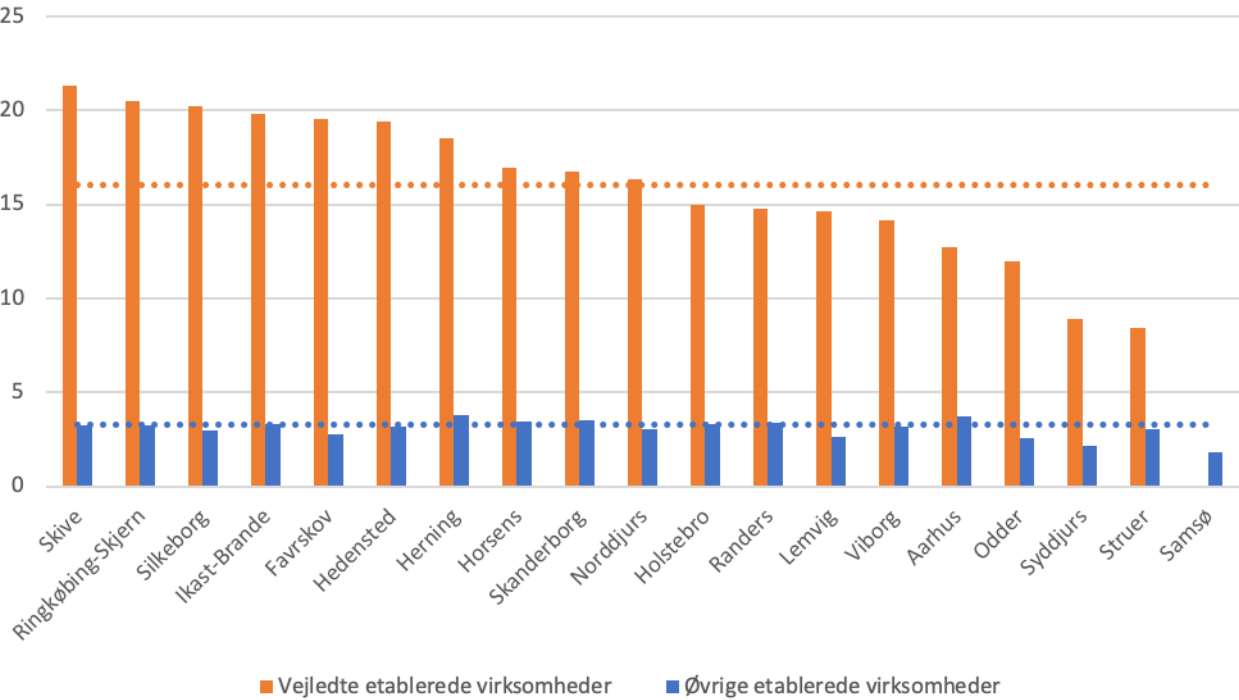
Kommune	1-4 årsværk	5-9 årsværk	10-49 årsværk	50-250 årsværk
Favrskov	11%	20%	54%	15%
Hedensted	19%	32%	40%	9%
Herning	25%	18%	46%	11%
Holstebro	30%	17%	46%	7%
Horsens	30%	15%	45%	10%
Ikast-Brande	21%	11%	57%	11%
Lemvig	18%	15%	58%	9%
Norddjurs	23%	44%	23%	9%
Odder	38%	8%	46%	8%
Randers	26%	21%	49%	4%
Ringkøbing-Skjern	29%	16%	43%	12%
Samsø	50%	17%	33%	0%
Silkeborg	20%	18%	52%	10%
Skanderborg	33%	13%	47%	7%
Skive	29%	8%	53%	11%
Struer	32%	21%	46%	0%
Syddjurs	36%	28%	36%	0%
Viborg	36%	12%	44%	8%
Aarhus	30%	23%	45%	3%

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik samt Erhvervshus Midtjylland.

Gennemsnitlig antal årsværk

Figur 8.3 herunder viser det gennemsnitlige antal årsværk for vejledte etablerede virksomheder og for øvrige etablerede virksomheder for hver af kommunerne. De stiplede linjer viser det regionale gennemsnit for vejledte etablerede virksomheder, som er 16 årsværk, og for øvrige etablerede virksomheder i regionen, som er 3,3 årsværk. Figuren viser ligeledes, at der er stor variation mellem kommunerne. Vejledte i Skive Kommune beskæftiger flest med gennemsnitligt 21,3 årsværk. Struer Kommune har med et gennemsnit på 8,5 årsværk i de vejledte virksomheder, den laveste beskæftigelse målt på fuldtidsstillinger i Region Midtjylland.

Figur 8.3 Gennemsnitlig antal årsværk for vejledte etablerede virksomheder og øvrige etablerede virksomheder, 2019

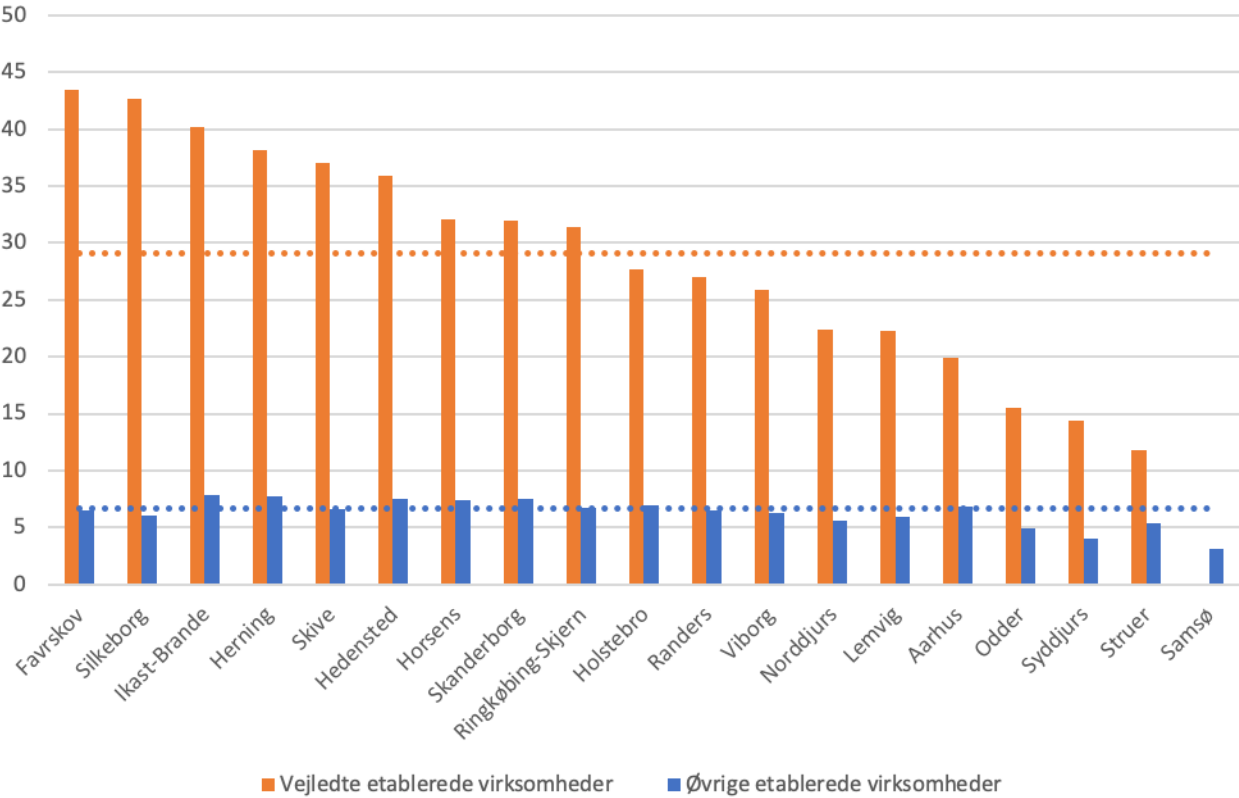

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik samt Erhvervshus Midtjylland
* Datagrundlaget består af få identificerede vejledte i Samsø Kommune og er derfor diskretioneret.

8.4 Omsætning

Figur 8.4 viser den gennemsnitlige omsætning for de specialiserede vejledte etablerede virksomheder og for øvrige etablerede virksomheder for hver kommune i Region Midtjylland. De stiplede linjer viser regionsgennemsnittet for alle vejledte etablerede virksomheder, som er 29.076 t.kr, og for øvrige etablerede virksomheder i regionen, som er 6.647 t.kr. Vejledte etablerede virksomheder fra Favrskov Kommune har det største gennemsnit, mens vejledte etablerede virksomheder fra Struer Kommune har det mindste gennemsnit.

Figur 8.4 Gennemsnitlig omsætning for vejledte etablerede virksomheder og øvrige etablerede virksomheder mio. kr., 2019

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik samt Erhvervshus Midtjylland
* Datagrundlaget består af få identificerede vejledte i Samsø kommune og er derfor diskretioneret.

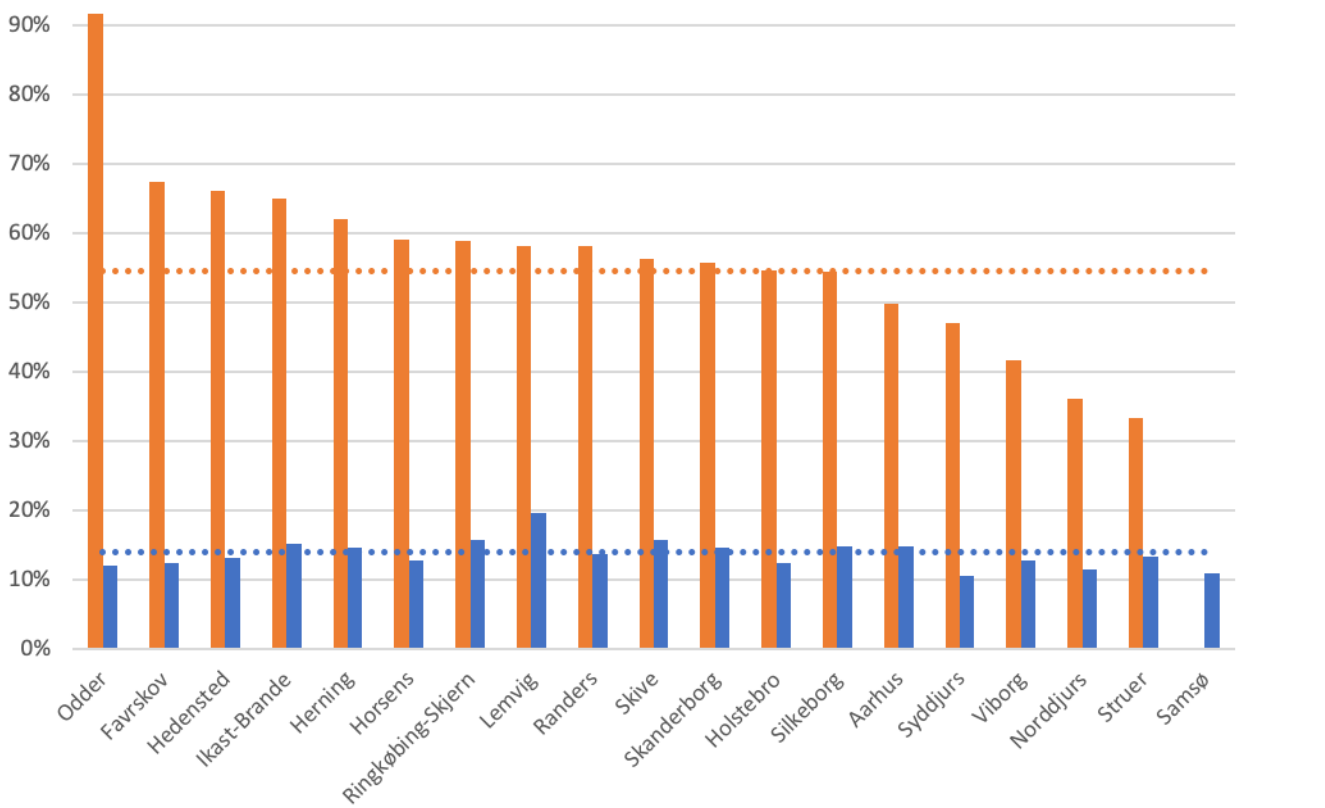
Vækstlaget og den specialiserede vejledning

Kapitel 9.

8.5 Eksport

Figur 8.5 viser andelen af eksportvirksomheder blandt vejledte etablerede virksomheder og øvrige etablerede virksomheder i Region Midtjylland. De stiplede linjer viser den gennemsnitlige kommunale andel. I gennemsnit har 55 procent af de vejledte etablerede virksomheder eksport, mens det kun gælder for 14 procent af de øvrige etablerede virksomheder. Det høje antal eksportører blandt de vejledte genfindes i alle kommuner med undtagelse af Samsø. ■

Figur 8.5 Andel af vejledte etablerede virksomheder og øvrige etablerede virksomheder med eksport, 2019

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik samt Erhvervshus Midtjylland
* Datagrundlaget består af få identificerede vejledte i Samsø kommune og er derfor diskretioneret

9.1 Vækstlaget i regionen og brug af specialiseret vejledning

Tabellen herunder viser antallet og andelen af vækstlagsvirksomheder, der har modtaget specialiseret vejledning i Erhvervshus Midtjylland. 131 vækstlagsvirksomheder har modtaget specialiseret vejledning i 2019, hvilket svarer til 12 procent af vækstlaget. Det er en stigning i både antallet og andel vækstlagsvirksomheder, der er blevet vejledt.

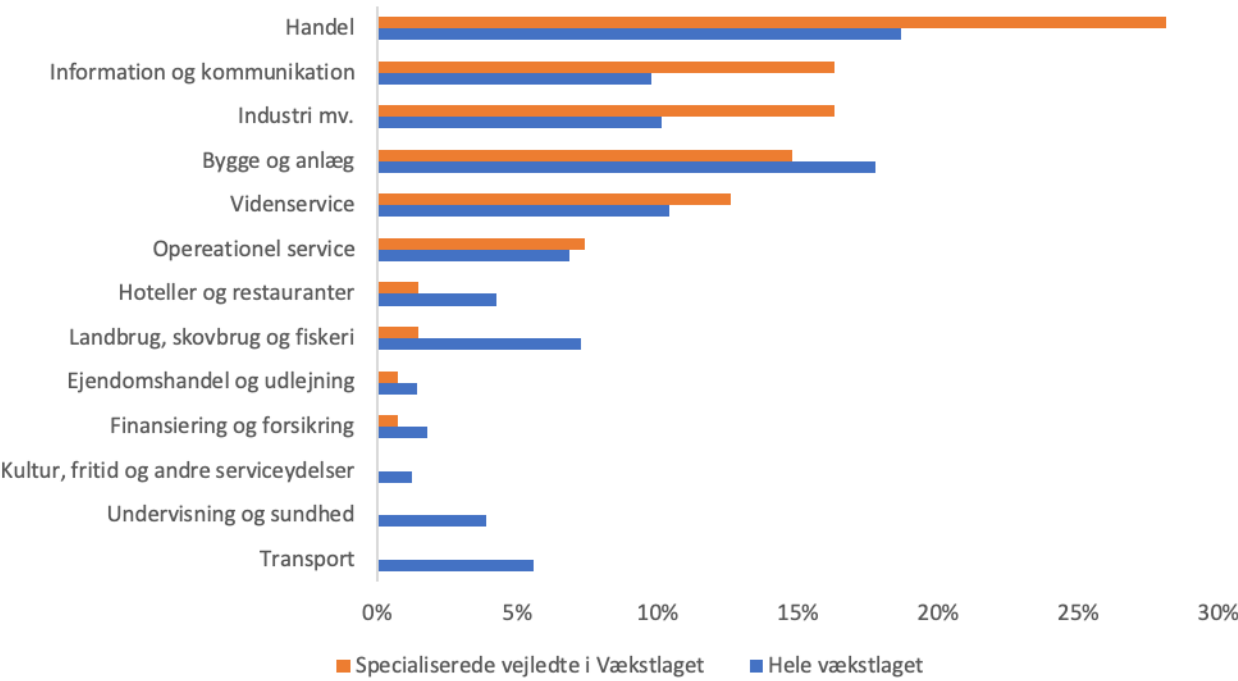
Tabel 9.1 Vækstlagets anvendelse af specialiseret vejledning 2014-2019

Kommuner	Antal vejledte vækstlagsvirksomheder						Andel vejledte vækstlagsvirksomheder						Antal vækstlagsvirksomheder					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Favrskov	1	1	1	1	5	9	4%	2%	2%	3%	11%	17%	27	45	42	37	46	53
Hedensted	2	1	0	1	4	4	4%	2%	0%	2%	7%	9%	51	53	55	48	58	45
Herning	4	3	8	5	6	4	4%	3%	10%	6%	6%	5%	95	95	80	86	98	84
Holstebro	10	6	9	13	11	10	17%	12%	17%	27%	22%	23%	59	50	53	48	50	43
Horsens	4	4	2	1	5	8	6%	6%	3%	1%	6%	11%	67	65	74	88	82	76
Ikast-Brande	1	2	6	4	10	7	2%	5%	13%	8%	16%	13%	41	37	47	49	62	54
Lemvig	2	4	3	2	3	3	8%	17%	16%	9%	16%	15%	24	24	19	23	19	20
Norrdjurs	2	5	3	6	5	4	6%	14%	9%	17%	14%	14%	33	36	32	36	36	29
Odder	2	2	1	2	2	0	12%	17%	5%	9%	13%	0%	17	12	19	23	15	14
Randers	0	2	4	4	3	10	0%	3%	5%	6%	5%	15%	61	73	76	72	67	66
Ringkøbing-Skjern	1	7	4	6	4	7	2%	14%	9%	15%	11%	13%	41	50	45	40	38	54
Samsø	0	0	0	0	0	1	0%	0%	0%	0%	0%	33%	1	0	3	2	0	3
Silkeborg	3	3	1	1	4	7	5%	4%	1%	2%	7%	10%	57	74	76	59	58	68
Skanderborg	2	2	2	1	5	9	6%	5%	4%	2%	10%	20%	33	38	45	53	48	44
Skive	3	4	2	1	4	1	8%	11%	6%	3%	11%	4%	36	37	34	34	36	27
Struer	6	4	2	2	1	3	29%	21%	14%	14%	8%	33%	21	19	14	14	12	9
Syddjurs	0	2	3	2	2	1	0%	6%	14%	12%	10%	4%	22	32	22	17	20	23
Viborg	7	2	5	1	6	5	7%	2%	5%	1%	8%	8%	97	95	100	78	76	65
Aarhus	16	14	17	26	41	38	6%	5%	5%	8%	12%	11%	270	311	338	314	346	348
I alt	66	68	73	79	121	131	6%	6%	6%	7%	10%	12%	1.053	1.146	1.174	1.121	1.167	1.125

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik og Erhvervshus Midtjylland

Figur 9.1 viser de specialiserede vejledninger af vækstlagsvirksomheder og hele vækstlagets branchefordeling for regionen. Branchen "Handel og Transport mv." er igen delt op i tre brancher – "Handel", "Hoteller og restauranter" og "Transport". De specialiserede vejledninger har godt fat i handelsvirksomhederne, mens der er noget færre hoteller og restauranter og ikke mindst transportvirksomheder blandt vejledningerne. Ligeledes ses det, at "Information og kommunikation", "Industri mv." samt "Videnservice" udgør en stor andel af vejledninger og er overrepræsenteret i forhold til branchernes andel af vækstlagsvirksomheder generelt. En stor andel af de specialiserede vejledte findes også inden for "Bygge og anlæg", men er i modsætning til "Handel", "Information og kommunikation", "Industri mv." samt "Videnservice" og "operationel service" underrepræsenteret i forhold til branchens andel af vækstlagsvirksomheder. ■

Figur 9.1 Specialiserede vejledte i vækstlaget og hele vækstlagets branchefordeling for regionen, 2019

Kilde: eStatistik på baggrund af data fra Danmarks Statistik og den lokale erhvervsservice.

Foto: Christoffer Mouritsen, Unsplash.com)

Appendix

Afgrænsning af målgruppe og kontrolgrupper

Definition af vejledte

Det er de lokale erhvervskontorer og Erhvervshus Midtjylland, der har haft ansvar for at sammensætte lister med vejledte personer og CVR-numre for vejledte iværksættere og etablerede virksomheder.

For at sikre en ensartet forståelse af begrebet vejledte personer og virksomheder - på tværs af kommunerne - er de lokale erhvervskontorer blevet opfordret til kun at medtage personer og virksomheder, der opfylder nedenstående definition af vejledning.

”Med vejledte forstås personer, iværksættere og virksomheder, der har modtaget individuel sparring eller problemafklaring inden for følgende områder:

- Forretningsplaner
- Udviklingssamtaler
- Strategiudvikling
- Vejledning om anvendelse af lokale, regionale og nationale erhvervsfremmetilbud
- Bistand i forbindelse med møder/sager i kommunen
- Ejerskifte

Deltagelse i kollektive forløb (fx netværksmøder, fyraftensmøder, seminarer, uddannelse) skal ikke tælles med. Korte telefonsamtaler, hvor virksomheder fx henvender sig for at få oplysninger om en relevant kontaktperson i en bestemt organisation, skal heller ikke tælles med.

Udgangspunkt for vejledningen skal således være en individuel dialog/samtale om 1) et konkret behov, et problem, en idé hos virksomheden eller 2) en åben dialog eller udviklingssamtale om virksomhedens situation, udvikling, forretningsplaner eller lign.”

I forhold til at definere virksomhederne som henholdsvis iværksættere og etablerede virksomheder er alle virksomheder med startår i 2017 eller senere defineret som iværksættere, og virksomheder med startår før 2017 er defineret som etableret virksomhed.

Metode og afgrænsning

Alt data i Profilanalysen, der stammer fra Danmarks Statistik, baserer sig på en lang række udtræk af Danmarks Statistiks Fremrykkede Firmastatistik for 2018.

I Profilanalysen er virksomhederne afgrænset til den private sektor, og der indgår kun økonomiske tal for virksomheder, der følger EU's SMV-afgrænsning, dvs. virksomheder der maksimalt har 250 ansatte og 375 mio. kr. (50 mio. €) i omsætning.

Afgrænsning af iværksættere og kontrolgruppe

Der blev indsendt 1.105 unikke CVR-numre for lokalt vejledte iværksættere til Danmarks Statistik, heraf opnåede 213 et match i Danmarks Statistiks registre.

For de specialiserede vejledte iværksættere var det muligt at genfinde 187 ud af 428 iværksættere i Danmarks Statistiks registre. Begge grupper af iværksættere er blevet matchet mod Danmarks Statistiks Fremrykkede Firmastatistik 2018.

Afgrænsning af kontrolgruppe for etablerede virksomheder

Der er indsendt 2.040 unikke CVR-numre på etablerede virksomheder, der har modtaget lokal vejledning. Her blev der fundet et match for 1.499 CVR-numre i Danmarks Statistiks registre.

For virksomheder, der har modtaget specialiseret vejledning, blev der indsendt 1.332 unikke CVR-numre til Danmarks Statistik, hvoraf der blev fundet et match for 1.219 virksomheder i registre.

Kontrolgruppen i Profilanalysen udgøres af virksomheder med under 250 årsværk og under 375 mio. kr. i omsætning, som er etableret før 2017.

Afgrænsning af vækstlaget

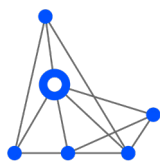
Vækstlaget er i Profilanalysen et udtræk af virksomheder, der falder inden for følgende afgrænsning:

- Der i perioden fra 2016 til 2018 har haft en årlig gennemsnitlig vækst i årsværk på 20 procent eller derover. Dette svarer til en samlet stigning på mindst 44 procent. Dermed kan en virksomhed være vokset mere i et år end i et andet år.
- I slutåret havde mindst 5 ansatte – det vil sige, at væksten har resulteret i, at der er beskæftiget 5 personer eller flere i virksomheden på sluttidspunktet for opgørelsen.

Vi har derefter opgjort hvor mange af de virksomheder, der opfylder kriteriet for vækstlaget, som har gjort brug af lokal erhvervsservice i 2019. Dermed eksisterer der to populationer i vækstlaget: 1) Vejledte etablerede virksomheder, der er baseret på tilsendte CVR-numre, og 2) det samlede vækstlag for alle deltagende kommuner, der baserer sig på bilagets afgrænsninger. Dette gælder både for lokalt vejledte og specialiseret vejledte. Virksomhedsbestanden, der er blevet brugt til udregning af vækstlagets relative størrelse, består af kontrolgrupperne for etablerede virksomhederne. ■

Aarhus Kommune

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

Udgivelse fra Erhvervshus Midtjylland, august 2020.
Data-/Talmateriale leveret af eStatistik